PEMBE KİTAPLIK

HUGUETTE CARRIÉRE

ROBOT DANSÖZ

ROBOT DANSÖZ

BASKAN YAYINLARI

Yazan : **HUGUETTE CARRIÈRE**
Çeviren : AYDA DÜZ

«Tony Et L'énigme De La Zimbollina»

Güzel Sanatlar Matbaası A.Ş. tesislerinde dizilmiş ve basılmıştır.
İktibas hakkı mahfuzdur.
Copyright Librairie Hachette 1973 - PARİS

1 9 7 4

Birinci Bölüm

DANSEDEN BEBEK

—«Yaklaşın, çocuklar! Yaklaşın, bayanlar baylar! Ünlü Cesare, **'eşsiz Zimbollina'**yı bizzat takdim edecek. Şayet konuşabilselerdi, kentin duvarları bile, şimdiye kadar böylesine

harika bir şey görmediklerini söylerlerdi.»

Siyah frakının içinde kaskatı duran, dar omuzlu bıyıklı ve şişman adam, Carcassonne kentinin doğusundaki surların dibine kurduğu derme çatma tiyatrosunun sahnesinde çığırtkanlık yapıyordu.

Bu tatil gününde avare dolaşan halk, çocuklar ve birkaç turist, peykenin çevresine toplanmıştı. Sarı, kabarık saçlı, fırlak burunlu, on-onbir yaşlarında, sevimli, cin gibi bir oğlan çocuk kalabalığı dirsekleye dirsekleye ön sıraya kadar geldi. Tabii çevreden öfkeli itirazlar yükseldi ama, o hiç birine aldırmıyordu.

«**Maria teyzem de kalkmış, bana tavşanların kafesini temizletecek,**» diye düşünüyordu. «**İyi ki, tabana kuvvet koşup, peşimden seslendiğini duymamazlığa geldim.**»

Küçük Tony, kurnazlığından ötürü kendikendini kutlayadursun «**Ünlü Cesare**» çığırtkanlığa devam ediyordu.

— «İyi dinleyin! Gelin, bu akşam bu temsile koşun! Göreceksiniz!.. Yo, hayır!.. Cesare, yalan söylemez!»

O sırada tiz bir kız sesi duyuldu:

— «Ne diyor, bu adam? Öyle bağırıyor ki, hiçbir şey anlamıyorum.»

Tony, bu küçük münasebetsizi hemen tanıdı: Nanette idi. Beş yaşındaki bu minik afacan, Tony'nin en yakın arkadaşı Bruno'nun kız kardeşiydi ve ağabeyinin peşini hiç bırakmazdı.

Şişko Cesare, müdahaleye kulak asmadan devam etti:

— «Evet, bayanlar, baylar! Sizlere temsilin en parlak yıldızını, bir eşi daha bulunmaz. Zimbollina'yı takdim ediyorum! Yaklaşın Matmazel Zimbollina!»

İte kaka nihayet arkadaşının yanına ulaşan Tony, başını kaldırdı. Tam o sırada perde aralandı ve arkasında Zimbollina göründü.

İncecik ayak bileklerine kadar inen

uzun, romantik bir elbise giyinmişti. Uzun ve bukleli saçları omuzlarına dökülüyordu. Güzel yüzünde az-çok sabit, az-çok sahte bir gülümseme vardı. İnsanların yüzüne bakmaya cesareti yokmuş gibi, bakışlarını uzaklara dikerek eğildi.

Cesare emretti:

— «Dansedin, Matmazel Zimbollina!»

Kulisten çok tatlı bir müzik duyuldu ve küçük kız dansetmeye başladı. Pembe, pırıltılı elleri bedeninin etrafında kıvrılıp duruyordu. Pembe patikli, minik ayakları durmadan kıpırdarken, kıvrık tuttuğu kolları da müziğin ritmiyle dalgalanıyor. Ve Zimbollina da sakin sakin gülümsüyordu.

Nanette, hayranlıkla:

— «Ne güzel dansediyor!» Diye mırıldandı.

Esmer, yakışıklı bir delikanlı olan Bruno:

— «Poh!» Dedi. «Müthiş bir şey değil. Televizyonda daha iyilerini görüyoruz.»

Tony işten anlar bir edayla:

— «Üstelik kaskatı bir duruşu var!» Diye ekledi. «Yıldız dansöz olmaya niyetliyse, daha çok çalışması lâzım!»

Çocuklar tam önünde durduklarından, Cesare, bu övgüden uzak sözleri duydu. Bununla beraber, kızacağına pek sevinmiş göründü.

Küçük kız gösterisini henüz bitirmişti ki, Cesare, iki delikanlı kadar titiz olmayan seyircilerin bravolarını yarıda keserek Bruno'ya:

— «Söyle bakalım, küçük dostum; dans hoşuna gitmedi mi? Yanıma gel de seninle daha açık konuşalım,» diye seslendi.

Kıpkırmızı kesilen Bruno, adamın bu şımarıklığına boyun eğmek istemedi. Ama Tony, gönüllü olarak:

— «Ben gelirim!» Diye ortaya atıldı.

Civarın en sempatik delikanlısının sahnede görünmesi taşkın gösterilerle karşılandı.

— «Bravo Tony! Korkma, ne düşünüyorsun söyle!»

Cesare, teşvik edercesine mikrofonu Tony'ye uzattı.

— «Buyurun sizi dinliyoruz!»

Tony, etrafına endişeli bir şekilde baktı. Acaba mikrofonda konuşmayı becerebilecek miydi? Rezil olmaya hiç de niyetli değildi! Birden cesaretlenip mikrofonu eline aldı ve olanca gücüyle:

— «Bu dansözün çok kaskatı bir duruşu var!» Diye haykırdı.

Hoparlörler sesi, gümbürtülü bir tonla etrafa yaydılar.

Kahkahalar arasında Cesare'ın sesi duyuldu:

— «Yavaş! Yavaş! Delikanlı dostum, sizde tenor ciğerleri var!»

Tony süklüm püklümdü; küçük kıza

bakamıyordu ve şimdi bütün düşüncesi oradan usulca sıvışmaktı: **«Kimbilir bana ne kadar kızmıştır,»** diye düşünüyordu. **«Zavallıcık, elinden geleni yapıyordu... Herkesin önünde böyle konuşmamalıydım.»**

İyi kalpli, fakat biraz delifişek olan Tony, bu yaptığına pişman olmuştu ama ne var ki, iş işten geçmişti!..

— «Duydunuz mu, Matmazel Zimbollina?» Diye gürledi. «Kaskatıymışsınız! Size bir ceza gerek! İşte sizin o güzel saçlarınız, hani o eşsiz dediğiniz saçlarınız var ya?.. Bakın onları ne yapacağım...»

Şişko adam, sinirli bir jestle bukleleri tutup çekti. Halkın arasından homurtular yükseldi.

— «Ne gaddar adam!»

— «Hayret herif!»

— «Zavallıcığın canını yakacak.»

Tony, peykeden inmeyi düşünmüyordu

artık; panayır çığırtkanına doğru atıldı:

— «Durun! Ne yapıyorsunuz?»

Fakat çok geç! Cesare öyle bir hızla çekmişti ki... Uzun saçlar parmaklarının arasında kalmıştı. Başının derisi yüzüldüğü halde, küçük kız bağırmamış, sesini bile çıkarmamıştı. Hiç kımıldamadan, bakışlarını uzaklara dikmiş, yüzünde hafif bir gülümseme öylece duruyordu: Şimdi dazlak kalan kafası sanki umurunda bile değildi.

Şişko Cesare bu cezayı yeterli görmemiş olacak ki:

— «Sizin o güzel elbisenizi de çıkarayım da görün!»

Diyerek atılıp dansözün sırtını halka çevirdi ve incilerle süslü üstlüğünü çekip çıkardı. Bu defa hayret sesleri yükseldi. Zira dansözün pembe teninde bir fermuar vardı.

Cesare sahte bir hayretle:

— «Bakın hele, bakın!» Diye homurdandı. «Şunu da çıkaralım, gitsin. Siz dostum; haydi, çekin bakayım!»

Tony büyülenmşi gibi, söyleneni yaptı. Bir de ne görsünler!.. Koca bir çalar saati andıran sayısız ve karmaşık çarklar.

Tony, Cesare'nin, tam o sırada ağzına dayadığı mikrofonun içine:

— «Vay canına!» Diye haykırdı. «Kız değil, bebekmiş.»

Halk çılgına dönmüştü. Nanette'in sesi ötekileri de bastırdı:

— «Danseden bir bebek! Tony'nin boyunda! Ben de isterim!»

Cesare, el çabukluğuyla, fermuarı kaldırdı; perukayı yerine yerleştirdi; böylece otomatı, yeniden küçük bir kız hâline getirdi ve orada toplananlara:

— «Ya, işte böyle!» Dedi. «Bir bebek! İtiraf edin ki, hepiniz kandınız.»

Halk bir ağızdan:

— «Evet! Evet!» Diye haykırdı.

— «Ve, bir otomat olduğuna göre, fena dansediyor sayılmaz. Değil mi?»

Tony. bu sorunun kendisine sorulduğunu görerek:

— «Doğru!» Diye tasdik etti.

Cesare gülmeye başladı. Yaptığı tiyatro darbesinin başarıya ulaştığından dolayı hoşnut olarak:

— «Bilin ki, dostlarım; Matmazel Zimbollina bir onsekizinci yüzyıl otomatı olup, uzmanlar tarafından yeniden işler hale getirilmiştir. Matmazel Zimbollina

danseder, klavsen çalar ve büyük bir zerafetle kahve içer. Hepsi bu kadar değil!»

Dikkat kesilmiş bir hâlde çığırtkanı dinleyen halk çıt bile çıkarmıyordu.

Cesare, daha ciddî bir tonla devam etti:

— «Bir elektronik bilgini, Zimbollinam'la meşgul oldu. Ona, elektronik komutalı minik bir motör taktı; bu sâyede Zimbollina'ya olağan üstü hünerler yaptırabiliyorum. Hangileri mi? Onları size şimdi göstereceğimi ummazsınız elbet. Akşamki temsile gelin, pişman olmayacaksınız: Zimbollina'mın dünyada bir eşi daha yoktur.»

Perde kapandı, panayır takdimcisi ve bebek gözden kayboldular. Ama heyecana gelen halk bir süre onların lâfını etti.

Tony, etrafını alan kalabalığa, bebeğin içini yakından gören kişi olarak çarkların nerede ve nasıl olduğunu el kol işaretleriyle anlatıyordu.

Ötede, arkadaşını bekleyen Bruno, bir yandan da panayır cambazlarının ev olarak kullandıkları kervanı seyrediyordu. Perde hafifçe kalktı ve bir kadının zayıf, kaygılı yüzü göründü.

Delikanlı, **«Cesare'nin karısı olsa gerek,,»** diye düşündü. **«Otamatın, halkı son derece etkilediğini görerek kimbilir nasıl hoşnut olmuştur! Madem öyle, yüzü niye böyle asık?»**

O sırada Tony'nin kendisine doğru geldiğini görünce tasalı kadını düşünmekten vazgeçti.

Tony, Bruno ve Nanette açılır kapanır köprünün sağında uzanan ve kent surlarının hantal görünüşünü ferahlatıp şenlendiren umumî parka doğru gevezelik ede ede yürümeye başladılar.

Nanatte sevinçten çılgına dönmüştü. Zıplaya zıplaya yürürken:

— «Ne müthiş bir akşam olacak!» Diyordu. «Yeni elbisemi giyeceğim ve sonra Zimbollina dansedecek...»

Bruno:

— «Dansını gördük!» Diye lâfını kesti. «Daha başka neler yapacak, onu merak ediyorum. Bu bebeğin ne hünerleri olabileceğini kestiremiyorum. Ha, sen ne dersin, Tony?»

Tony, düşünceli bir ifadeyle gözlerini giriş kapısının yanındaki koskoca panoya dikmişti.

Büyükler : 2 frank
Çocuklar : 1 frank
Köpekler : Kabul edilmez.

— «Yarın bana anlatırsın,» dedi. «Ve Nanette de danseder. Temsile gitmiş gibi olurum.»

— «Bruno, Tony'nin bu sözüne şaşırarak:

— «O da ne demek? Akşam gelmeyecek misin?»

Tony, parktaki banklardan birinin üzerine oturdu. Bunları, ayakta duramaya-

cak kadar büyük üzüntüler içinde bulunan kimseler için koymuş olsalar gerek. Nitekim bizim delikanlının o anda durumu buydu. Ve üzüntülü bir ifadeyle:

— «Harçlığımdan, geriye bir metelik olsun kalmadı. Bugün Marion teyze'den para istemem de doğru olmaz.»

Bruno:

— «Neden? Diye itiraz etti. «İyi kalpli bir kadıncağızdır. Seni o büyüttü ve öz be öz annenmişcesine sever. Biliyorum, zengin değil, ama bu kadar az bir para için seni kırmaz.»

Tony, dirseklerini dizlerine ve çenesini avuçlarının içine alarak içini döktü:

— «Teyzem çok iyi kalplidir; ancak, onu atlattığım zaman külâhları değişiyoruz! Aksiliğe bak ki, az önce tavşanların kafesini temizlememek için evden resmen sıvıştım. Teyzem, peşimden avazı çıktığı kadar bağırarak sesleniyordu; ama duymazlığa geldim.»

Nanette kaşlarını çattı:

— «Bu yaptığın, hiç doğru bir şey değil.»

Bruno:

— «Üstelik tam aksi zamanda!» Diye ekledi.

O da sıranın üzerine oturdu ve arkadaşınınki gibi üzüntülü bir poz aldı.

Bereket versin, Nanette oradaydı! Delikanlıların perişan hallerini görerek üzüldü ve aklına bir şey geldi: Eliyle kırmızı bezden yapılma tiyatroyu göstererek:

— «Neden çığırtkandan istemiyorsun? Diye sordu.

Tony omuz silkti:

— «Ne isteyeceğim? Beni bedavaya içeriye almasını mı?»

Emeksiz hiç bir şey elde edilemeyeceğini bilen Nanette:

— «Ah! Hayır, almaz elbet,» dedi.

«Ama tavşanlarının kafeslerini temizlersin.»

Tony, canı sıkkın olduğu hâlde gülmekten kendini alamadı:

— «Panayırcılar şehirden şehire tavşan kafesleriyle mi dolaşırlar sanıyorsun? Ah, Nanette, çok ömürsün!»

Bruno gülmüyordu. Ayağa fırladı ve arkadaşını kolundan çekip sürüklemeye başladı:

— «Nanette'in hakkı var! Gel! Gidip

Cesare'yi görelim. Belki tavşanları yoktur ama, giriş bileti karşılığında yaptıracağı başka bir işi vardır.»

Tony sevinçle:

— «Sahi!» Diye kükredi. «Müthiş bir fikir bu! Nanette, sen eşsiz bir kızsın!»

Küçük kız, delikanlıların kâh iteklemelerine, kâh iltifat etmelerine alışıktı. Çadıra doğru giden delikanlıların peşinden koştu. Sonunun nereye varacağını merak ediyordu.

*

Başta her şey yolunda gitti. Halk dağılmıştı; peyke ve perdeleri sıkı sıkı kapalı duran kervan bomboş gibiydi.

Bununla beraber, biraz daha yaklaştıklarında, oğlanlar bir mırıltı duydular. Bruno buna sevindi. Tony'ye:

— «İçeride birileri var. Kapıyı vur.» Dedi.

Tony sevinçle atıldı ve kapıyı tıkırdattı. İçeriden artık ses seda gelmiyordu.

Tony, hayal kırıklığına uğrayarak:

— «Yanılmışız,» dedi. «Kimsecikler yok.»

Bruno:

— «Birinin konuştuğunu duydum; yanılmadığıma eminim. Bir daha vur bakalım.» Diyerek Tony'ye cesaret verdi.

Tony söyleneni yaptı; sonunda kapı hafifçe aralandı! Bebeğin temsilinden sonra Bruno'nun görmüş olduğu zayıf, kuşkulu kadın başını uzattı. Dehşete kapılmış bir hali vardı:

— «Ne oluyor? Niye kapıya güm güm vuruyorsunuz?» Diye sordu.

Tony:

— «Özür dilerim, madam,» dedi. «Mösyö Cesare'dan rica edecektim, acaba...»

Çocuklarla işi olduğunu gören kadın yatışmıştı:

— «Arabamı kırmak istiyormuşçasına

yumruklamanıza ne gerek vardı? Haylazlar sizi, açılın bakayım! Cesare burada olsaydı kulaklarınızı fena çekerdi.» Diye çocukları payladı.

Üç kafadar gerisini getirmeye cesaret edemeden oradan uzaklaştılar.

Nanette, o tatlı güneyli lehçesiyle:

— «Vay canına, ne cadaloz kadındı o öyle?» Dedi.

Bruno umudunu yitirmemişti:

— «Kocası nerede acaba? Tiyatroda mı, dersiniz?»

Tony hemen:

— «Haydi, gidip bakalım.»

Diyerek Peykenin üzerine fırladı; arkadaşları da onu takip ettiler.

Kadının, arabada kiminle konuştuğunu artık merak etmiyorlardı. Çocuklar bir perdenin altından geçtiler ve kendilerini, bezlerden yapılma, karanlık bir koridorda buldular. Doğru gittiklerini belirten tek şey, karşıda bir yerde yanan bir

ışığın loş aydınlığıydı. Cesare mutlaka oradaydı. Herhalde akşamki temsilin hazırlıklarıyla meşguldü.

El yordamıyla; kartonlara çarparak, perdelere sürtünerek kulislerde dolaştılar ve nihayet iç sahneye vardılar.

Onlara kılavuzluk eden ışık, arayı ancak aydınlatıyordu. Önde, temsil için hazırlanan koltuklar ve sıralar hayal meyal görülüyordu. Yanlarda rüzgârda kımıldayan bezden duvarlar açıkhava tiyatrosunu çevrelemişti. Tepede, nar çiçeği rengindeki tente, dam vazifesi görüyordu ve vakit hayli ilerlemiş olduğu için, içeriyi kırmızımtırak bir aydınlık sarmıştı.

İçerisi loş sessiz ve kasvetliydi.

Nanette ürperek ağabeyinin elini sıktı. O da arkadaşına:

— «Seslen,» diye fısıldadı.

Tony, heyecandan çatallaşan titrek bir sesle:

— «Kimse yok mu?» Diye bağırdı.

Cevap veren olmadı. Sadece sağda bir projektör yanarak üçlü grubu kuvvetli bir ışıkla sardı.

Çocuklar ellerinde olmadan gölgeye sindiler. Solda bir başka projektör yandı. Öne doğru atıldılar. Birden rampa da aydınlanarak gözlerini kamaştırdı. Her yandan ışıklarla çevrelenen, bir lâmbanın etrafında kelebekler gibi tuzağa düşen çocuklar, oldukları yerde kalıvermişlerdi. O sırada nereden geldiği anlaşılmayan bir ses:

— «Ne yapıyorsunuz orada, afacanlar?» Diye sordu.

Panayır çığırtkanının İtalyan lehçesini duyan Tony cesaret alarak:

— «Benim, mösyö,» dedi. «Az önce sahneye çağırdığınız çocuğum ben.»

— «Vay, vay!» Dedi, ses. «Zimbollina'mı merak ediyorsun, değil mi? Ve para vermeden görmek istiyorsun, ha, küçük düzenbaz!»

Tony kendisine yapılan bu hakarete isyan etti ve:

— «Hayır, yanılıyorsunuz. Ben asla düzenbazlık yapmam. Açıkça söyleyeyim; bu akşamki temsilin girişini ödeyecek param olmadığı için buraya bedava bir yer karşılığında bana verecek bir işiniz yok mu diye sormaya geldim.» Dedi.

Ses, kesin bir tonla cevaplandı:

— «Görüyorsun ki, her şey hazır. Kimseye ihtiyacım yok.»

Bruno bu red cevabına sevinmedi değil. Çünkü oradan bir an önce kurtulmak istiyordu. İnsanın, görmediği bir kişiyle tartışması oldukça ürkütücü bir şeydi. Tony'yi sahnenin arkasına doğru sürükledi. O sırada sâhibi görünmeyen ses yeniden duyuldu:

— «Durun! Küçük, başını bana doğru çevir bakayım!»

Tony, rastgele sola döndü.

— «Hayır, ben sağdayım.»

Gerçekten oradaydı. Şişko Cesare fiyakalı bir duruşla karşılarına dikilmişti. Kaba bir gülüşle Tony'ye yaklaştı. Dikkatle yüzüne baktı:

— «Söyle bakalım, küçük haylaz. Dur otur bilmezsin gibime geliyor. Kalıbımı basarım ki, bütün kentte seni tanımayan yoktur.»

Tony açık kalplilikle:

— «Bunda haklısınız,» dedi. «Ona buna az mı muziplik yaptım.»

Cesare kaygılandı:

— «Umarım can yakmamışsındır. Haytanın biri olduğunu sanmıyorum.»

Bruno arkadaşını savunmak için atıldı:

— «Oh! Hayır. Tony sadece muziptir; hepsi o kadar. Zaten, yalan söylemediğini herkes bilir.»

Cesare hoşnutlukla homurdandı:

— «Hiç yalan söylemez, öyle mi? Güzel; bak bu hoşuma gitti.»

Bir an, ciddî bir karar almak üzereymiş gibi derin bir düşünceye daldı; sonra:

— «Peki, size güveniyorum,» dedi. «Yardımcım olacak, böylece temsili para vermeden seyredeceksin. Tamam mı?»

Bruno ve Nanette sevinçle:

— «Yaşa!» Diye haykırdılar.

Cesare kaşlarını çattı:

— «Hey! Sözüme dikkat edin,» dedi. «Bir yardımcı istiyorum; üç değil.»

Bruno telaşla:

— «Zaten biz hesapta yokuz,» diye açıkladı. «Biz biletle gireceğiz.»

— «Öyleyse oldu. Herkesi bedava içeriye alamam ya!»

Tony zamanı uygun bularak:

— «Ya teyzem!» Diye sordu.

Cesare kükredi:

— «Ne? Seni açıkgöz seni. Oldu olacak bütün aileni getir bari!»

Tony üzgün bir sesle:

— «Sadece teyzem,» dedi. «Zaten başka kimsem de yok. Beni o büyütüyor ve aynı zamanda yoksuldur. Hiç dışarıya çıkmaz; görüyorsunuz ya...»

Cesare babacan bir ifadeyle :

— «Peki, peki,» dedi. «İşte ona bir bilet. Şimdi eve koş, bir şeyler ye. Sonra gelir, seyircilere yerlerini gösterirsin. Ayrıca her perde arasında bana yardım edeceksin. Matmazel Zimbollina'yı birlikte giydireceğiz.»

Nanette hayranlıkla:

— «Ah!» Diye haykırdı. «Zimbollina'yla hoşça vakit geçireceksin. Ne şanslısın, Tony! Senin yerinde olmak isterdim şimdi. Kumbaramda üç beş kuruş bulunmadığına acınıyorum.»

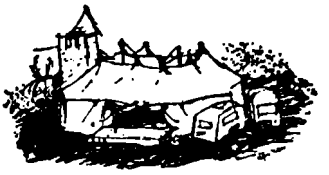
Bu sözler Cesare'nin çok hoşuna gitti. Çocuklar dönmeye can attıkları bezden yapılma tiyatrodan çıkarlarken peşlerin-

den, dev yapılı İtalyan'ın kahkahaları duyuluyordu.

Bruno:

— «Şu Cesare denen ne de çabuk fikir değiştiriyor,» dedi. «Önce, kimseye ihtiyacım yok diyor, iki dakika sonra seni istiyor.»

— «Sempatik çocuğum da ondan. Onu hesaba katmıyor musun? Her neyse ben çok memnunum.»

İkinci Bölüm

SABİNE'E GÖRÜNEN HAYALLER

—«Sahi mi, teyzeciğim; temsil hoşuna gitti mi?»

Tostoparlak ve şen bir kadın olan Marion teyze, kentin doğusunda, kırlarda münzevi evceğizine doğru uzanan

yeğeniyle birlikte ağır ağır çıkarken Tony'ye:

— «Sanki küçük bir kızmışım gibi hoşlandım. Bunu itiraf etmem bile ayıp, ama şu yaşımda, Zimbollina beni gerçekten etkiledi... Onun bir otomat olduğundan emin misin?» Diye sordu.

Tony teyzesinin bu safca sözlerine çok güldü.

— «Ah! Bunu temin edelim,» dedi. «Benim boyumda bir otomat bebek; kaskatı duruyor; perukası ve o süslü elbiseleri olmadığı zaman da, hiç güzel değil.»

Teyzesi de:

— «Peki, bu kadar hünerli olmasını nasıl izah edebiliyorsun? Haydi, dansetmesini bir yana bırakalım. Ama ikinci kısımda; hani Cesare gelip yanımda oturmana izin verdi ya; o zaman yaptığı jestler düşünmeyi, hattâ belli bir zekâyı gerektirir. Bunlar, otomatın yapacağı şeyler değildir.»

— «Sinyor Cesare'nin **'en güzel hanım**

seyirciye' sunulmak üzere eline bir demet çiçek verişini kastediyorsun, değil mi? Ah teyzeciğim, kulisde bir dolaşsan anlarsın! Zimbollina radyoyla idare edilir. Tıpkı bir oyuncak veya bir uzay füzesi gibi. Cesare, gölgeye çekiliyor. Oraya yerleştirilen komuta kutusundaki düğmeleri çeviriyor ve bebeği dilediği yere gönderiyor. Kaldı ki, Zimbollina çiçekleri kime götürdü, farketmedin mi? Belediye başkanı'nın karısına. Komuta benim elimde olsaydı, doğru sana gönderirdim.»

Bu laflardan sonra Tony'nin yaramazlıklarına gel de kız! Marion teyze parmaklarını yeğeninin sık ve sert saçlarına daldırıp altüst etti. Böylece Tony'nin o gün yaptıkları ondan öncekiler gibi unutulup gitti.

*

Ertesi gün, kentte, Zimbollina'nın hünerlerinden başka şey konuşulmuyordu.

Adını kara tahtaya yazmıştı. Havada gerili ipin üzerinde yürümüştü. Kol hareketleriyle saatin kaç olduğunu anlatmıştı. Cesare, temsilin başında seyircileri sahneye çağırıp bebeğin çarklarını yakından görmelerine izin vermeseydi sahtekârlık diyeceklerdi.

Tony, Bruno ve Nanette doğru noterin evine koşup kızı Sabine'e, gördüklerini ballandıra ballandıra anlattılar. İnce, esmer saçları bukleli, zeki bakışlı bir kız olan Sabine; korku nedir bilmez, gözünü budaktan sakınmaz ve kızlardan çok oğlanlarla oynamayı severdi. Bazen fazlaca cüretli davrandığı da olurdu. Bu yüzden, yani incir ağacının üzerinde trapezcilik oynamaya kalkışması sonucu şimdi ayağı sargılar ve alçılar içinde yatıyordu.

— «Ah! Sizinle birlikte olmayı ve temsili görmeyi ne kadar isterdim.» Diye sızlandı. «Kırk yılın başında kentte görülmeye değer ilginç bir şey çıkmışken bacağım da tam kırılacak zamanı buldu!»

Tony:

— «Dün akşam öyle bir kalabalık vardı ki, Sinyor Cesare bu gün öğleden sonra yalnız çocuklar için özel bir temsil vermeyi uygun buldu. Acaba seni bir sedyeyle temsile götüremezler mi?»

Sabine:

— «İmkânsız,» diye sızlandı. «Bana, kımıldamak bile yasak. Şu divandan kalkmıyorum.»

Oğlanlar gördüklerini ona anlattıkları için üzgündüler. Her türlü yaramazlıklarına katılan ve hattâ onlara taş çıkartan küçük kızı seviyorlardı.

Nanette arkadaşlarını güç durumda görmeye dayanamazdı. O uyanık mantığıyla bir teklifte bulundu:

— «Madem Sabine gidemiyor, biz de o şişman adama söyleyeyim, Zimbollina'yı buraya getirsin.»

Yaşça büyük olan üç çocuk ona hayranlıkla baktılar. Tony:

— «Vallahi yamansın, Nanette!» Diye haykırdı. «Ve bir dakika bile beklemeden, oğlanlar surlara doğru koşmaya başladılar.

*

Anlaşmaya varmak kolay olmadı. Tony daha cüretkârdı; kervana kadar sokuldu ve Sabine'in dileğini Cesare'ye anlattı.

Panayır çığırtkanı önce biraz nâz etti:

— «Evde bir temsil mi? Böyle bir şey hiç âdetim değildir! Benim için salonumu doldurmak, gidip bir tek kişi için temsil vermekten daha avantajlıdır. Anlıyorsunuz, değil mi?»

Tony:

— «Yazık!» Dedi. «Eminim ki, noter size tatmin edici bir ödemede bulunurdu.

Cesare kulak kesildi.

— «Kim? Noter mi? O da kim?»

— «Sabine'in babası!»

Şişko adamın gözleri parladı:

— «Vay canına! Noter ha! Bunlar paralı kişi olur.»

Tony:

— «Hele bu!» Diye atıldı. «Söylendiğine göre bölgenin en büyük servetlerinin idaresi ondaymış. Böyle bir adam, biricik kızı Sabine'i memnun etmek için fedakârlıktan kaçınır mı?»

Cesare düşünceli bir tavırla bıyıklarını burdu:

— «Anlıyorum... Bir de karıma sorayım.»

Bebeğin pullu elbisesini ütülemekte olan kadın aksi bir tonla:

— «Saçma şeyler. Temsilini hiç beğenmediğimi biliyorsun.»

— «Biliyorum, biliyorum. Ama hayal ettiğimiz Fiesole kırlarındaki minik evimizi bu sayede satın alabilirsek, memnun olursun. Ah! Fiesole; güzel yurdum! Oraya çekilebildiğim gün dünyanın en mutlu

insanı olacağım. Ancak, bu hayâllerimi gerçekleştirebilmek için çalışmak gerek.»

Tony zaferin yakın olduğunu sezerek, cüretlendi:

— «Noterle bir görüşseniz iyi olur; anlaşabileceğinizi sanıyorum.» Dedi.

Laetitia:

— «Yok canım, gereksiz!» Diye atıldı. «Cesare! Gidip o adamlarla konuşacak vaktin yok. Biliyorsun, bu öğleden sonrası için bir temsil ilân ettin. Akşama da arkadaşın lokantacı Zigorini'ye dâvetlisin.»

Cesare, bu konuyu, karısından uzak bir yerde halletmek istiyormuşçasına Tony'yi dışarıya götürdü:

— «Evet biliyorum, Zigorini... Son dakikada atlatamam elbet...»

Ama elini oğlanın omuzuna koyup bir müddet düşündü ve sonra kararını açıkladı:

— «Benimle notere kadar gelir misin? Bakalım, belki bir şey yaparız. Yoksul ki-

şiler para kazanma fırsatı çıktı mı, yararlanmaya bakmalıdırlar.»

*

Böylece o gece evde temsil verildi. Cesare aynı zamanda hem noterin, hem arkadaşı Zigorini'nin evindeki davette bulunamayacağına göre, iş ve eğlenceyi ustaca birleştirmeyi başarmıştı. Yani kendisi eğlenceyi seçmiş, işi karısına bırakmıştı.

Zimbollina'yı, Sabine'in yatmakta olduğu ufak salondaki koltuklardan birine büyük bir özenle yerleştirdikten sonra Cesare arkadaşının evine, davete gitti. Karısı orada kaldı; Zimbollina'yı o gece işletecekti.

Tony:

«Şu Cesare ne yüzsüz bir adam,» diye düşünüyordu. **«Zavallı karısı öyle asık suratlı olmakta haklı.»**

Sabine'in annesi ışıkları söndürmüş,

sadece Zimbollina'yı aydınlatan büyük lambayı açık bırakmıştı. Bebeğe o gece iri çiçekli basmadan uzun bir çingene elbisesi giydirmişlerdi; kafasında da saçlarını toplayan bir band vardı. Bebek esrarlı gülümsemesiyle Sabine'i çok etkilemişti:

— «Bunun, küçük bir kız olmadığına emin misiniz?»

Tony şen bir sesle, cevap verdi:

— «Herkes aldanıyor. Sen de benim gibi, onu defalarca soyup giydirmiş olsaydın hiç şüphen kalmazdı.»

Bruno:

— «Kolayı var; çek saçlarını,» diye öğütledi. «Göreceksin, elinde kalacak.

Sabine'in annesi hak verdi:

— «Şimdi şahane perukalar yapıyorlar; ama teninin bunca taze ve bir çocuğunki kadar yumuşak olmasını nasıl izah edersiniz?»

Tony bilgiç bir tavır takınarak:

— «Bu, Sinyor Cesare'nin eşsiz bir

buluşudur. Bebeğini özel bir maddeyle kaplatmış. Bu madde aslında, bazı kuklaların yapımında kullanılan yumuşak bir plastiktir. Zimbollina dekolte bir elbise giyinseydi görecektiniz ki, sırtında bulunan bir fermuar sanki deriye dikilmiş gibi durmaktadır.» Diye bazı açıklamalarda bulundu.

Laetitia bu sözleri sinirlilik içinde dinliyordu. Hiç de sevimli olmayan bir tonla:

— «Başlayabilir miyim?» Diye sordu.

Belliydi ki, evde temsil vermek hiç hoşuna gitmiyordu ve işini bir an önce bitirmek için acele ediyordu.

Cevabı beklemeden teypi çalıştırdı ve hep aynı müzikle bebek dansetmeye başladı.

*

Temsil kusursuz devam ediyordu. Sabine hayranlıkla durmadan alkışlamaktaydı. Annesiyse, otomatın zarîf oyununun

büyüsüne kapılmıştı. Bruno ve Nanette de ilk kez görüyorlarmışcasına heyecanla seyrediyorlardı. Tony'ye gelince, içini, karşı koyamadığı bir huzursuzluk kaplamıştı.

Ya temsil yakından gördüğünden veya Cesare'ye iki defa yardım etmiş olup bıkmaya başladığından, her ne hâlse kesin olan şu ki; bebeğin hünerlerine eskisi gibi hayran değildi.

— **«Dans... Şaşılacak şey; bana öyle geliyor ki hareketler, ilk defakinden daha kesik kesik. Bukete gelince... Belli ki Sabine'in annesine sunacak. Zimbollina'nın bütün jestlerini yöneten Laetitia olduğunu düşünmek hiç de hoş değil. Hiç değilse düğme kutusunu benim kullanmama izin verselerdi!.. Ama Laetitia öyle ekşi suratlı bir kadın ki, lafını bile etmeye gelmez!.»** Diye düşünüyordu.

Gerçekten panayır çığırtkanının karısı kutuyu hoyratça kullanıyor, hareket-

leri çabuklaştırıyordu. Az sonra ışıklar yandı.

Sabine:

— «Ah!» Diye derin bir iç geçirdi. «Bitti mi? Zimbollina birazcık daha dansedemez mi?» Diye yalvardı.

Panayırcı kadın Sabine'in bu isteğini kesinlikle reddetti:

— «İmkânsız. Çarklar dinlenmeli.»

Bruno hayretle:

— «Zimbollina'yı kervana kadar ku-

cağınızda mı götüreceksiniz?» Diye sordu.

Laetitia sinirli bir sesle:

— «Olacak şey mi?» Diye çıkıştı. «Çok ağırdır; onu taşıyamam. Cesare söz verdi; saat onbirde arabayla gelip alacak.»

Oysa ki saat on biri geçmişti ve Cesare henüz görünürlerde yoktu. Laetitia ikide birde kapıya çıkıp bakınıyordu. Anlaşılan şen dostlar ve nefis yemekler ona randevusunu unutturmuştu.

Sabine'in annesi üzgün bir ifadeyle:

— «Kocamın yardımını öneremem,» dedi. «Hasta bir müşterisi var, onun evine gitti ve herhalde geç döner. Ne yapacağız şimdi?»

Sabine:

— «Anneciğim. Zimbollina bu gece bizde kalsın, ne olur?» Diye atıldı. «Onu şöminenin yanındaki divana yatırırız. Bana arkadaşlık eder.»

Çok sinirli olan Laetitia önce reddetti:

— «Hayır; nasıl olur? Bebek çok nâziktir. Biri dokunup de bozulursa Cesare öfkeden çıldırır.»

Sabine'in annesi araya girdi:

— «Zimbollina'ya kim dokunacak! Görüyorsunuz ki kızım kımıldayamıyor bile. Bebeği siz yatırın; yarın sabah kocanız gelip alsın.»

Başka çıkar yol yoktu. İçki ve Napoli şarkılarıyla kendinden geçtiği anlaşılan Cesare herhalde yarından önce bebeği düşünemeyecekti.

Laetitia istemeye istemeye boyun eğdi. Bebeği öz evladıymışcasına büyük bir özenle usulca divana yatırdı. Odada bir kez daha gezindikten sonra:

— «Kimse dokunmayacak,» diye ısrar etti.

— «Kimse dokunmaz.» Dedi noterin karısı. «Zaten şu üç çocuk şimdi evlerine

dönecek. Sabine'e gelince, yerinden kalkmasına imkân yok.»

Panayırcı kadın oradakileri şaşırtan bir düşüncesizlikle:

— «Oh! Buna pek sevindim,» dedi.

Laetitia ancak bu şartla evden çıktı. Divanın üstünde, uzun kirpikli göz kapakları inik duran bebek uyuyor gibiydi...

*

Fakat, Sabine'in gözüne uyku girmiyordu. Sırtüstü kaskatı yatmak ona, günden güne daha ağır geliyordu.

«Ne demeye incir ağacına çıkıp trapez yapmaya kalkıştın? Halbuki incir dalının birden kırıldığını biliyordum. Bâri uyuyabilsem; vakit çabuk geçerdi: Bunun için sırtımda, Zimbollina'nınki gibi bir makinenin bulunması gerekirdi; düğmeye basarlar, hemen uyuyuverirdim! Ne pratik olurdu. Ah! Bir ayağa kalkabilseydim, bebeğin içinde neler var, gi-

dip bakardım. Bir denesem acaba bacağımı kaldırabilir miyim?» Diye düşünüyordu.

Küçük kız alçılı bacağını iki eliyle kavrayıp yukarı almaya çalıştı, ama canı fena halde acıdığı için çığlığı bastı:

— «Ay!» Diye inledi. «Allahın belâsı bacak! Senin yüzünden Zimbollina'yı yakından göremiyorum. Belki bebeği ben de yürütebilirdim.»

Boş yere çabaladığını anlayan küçük kız, gerisin geriye sırtüstü yattı. Bundan sonra çok garip şeyler oldu!..

Sabine önce çok hafif bir ses duydu. Sanki birisi nefes alıp veriyordu. Gözlerini kapatıp toparlanmaya çalıştı. Evet, yanılmıyordu; hafif bir teneffüs sesi duyuyordu. Odada biri vardı. İçini saran korkuyu yenmeye çalışarak:

— «Saçma!» Diye kendi kendine cesaret vermeye çalıştı. «Şu mankenin varlığı beni korkutmamalı.»

Ama tam o sırada yavaşça açılan bir

kapının hafif gıcırtısı duyuldu... Ürpererek gözlerini açtı; tam karşısına düşen ve babasının çalışma dairesine açılan kapı usulca aralanmıştı. Kim vardı, orada? Babası olamazdı; o lâmba yakardı. Annesiyse koridorun öte ucundaki odasında yatıyordu. Evde başka kimse de yoktu.

Hareketsiz kalmaya mahkûm olan kendisi; bir de bebek vardı, o odada.

Sabine başını öbür divana doğru çevirdi. Uzanmış yatan bebek, usul usul, bin ihtiyatla, başını çeviriyor ve gözlerini açıyordu... Bunu gören Sabine canhıraş bir çığlık savurdu; pancurlardan süzülen hafif ışığın içinde bebek ona bakıyordu.

Sabine'in çığlığını duyan annesi koştu:

— «Ne var yavrum? Sancın mı tuttu?»

Sabine ışıkta korkusu dağıldığından,

Dansöz kız gerilmiş ipin üzerinde yürüyordu.

davranışını gülünç buldu. Yazıhanenin kapısı kapanmıştı. Divanın üzerinde kaskatı yatan bebek kımıldamamıştı; Laetitio'nın koyduğu şekilde yatıyordu.

Küçük kız:

— «Ah! Ne oldu, bilmiyorum; ama feciydi!» Diye inledi. «Odada canlı bir insan var ve kapılar açılıyormuş gibi geldi bana... Hattâ bir ara, Zimbollina bana bakıyordu sanki!»

Annesi gülmeye başladı:

— «Ne o, Sabine? Sen korkak bir kız değildin. Aksine, cesurdun! Herhalde yarı uyku hâlindeydin; zavallı Zimbollina'nın varlığı seni etkiledi. Bak, nasıl uslu uslu yatıyor!»

Annesinin varlığı ve bu yatıştırıcı sözler Sabine'i hatâya düştüğüne inandırdı.

— «Herhalde haklısın, anneciğim.. Şu bebeği başka yere taşısak iyi olur. Biliyorum, saçma... Ama o burada kaldıkça uyuyamayacağım.» Dedi. Annesi de:

— «Nasıl istersen, yavrum. Nereye götürebilirim? Buldum, babanın yazıhanesine. Her akşamki gibi koridorun kapısını kapatmış, ama şu yandaki kapıdan geçebilirim. İnşallah Cesare erken gelip götürür. Yoksa yazıhaneye gelen ilk müşteri divana uzanmış yatan otomatı görünce ve ne düşünür, ne yapar, tasavvur edersin. Bir noter dairesine yakışmaz doğrusu.»

Böyle şakalı konuşmalarla, madam Salvin, bebeği yazıhaneye götürdü. Elbette kolay olmadı.

— «Of! İçindeki makineler yüzünden herhalde; öyle ağırki! Senin kadar diyebilirim. Eh! İnşallah şimdi için rahatlamıştır! Hattâ istersen, kapıyı da sürgüleyeyim. Böylece Zimbollina'yı noter dairesinde hapsetmiş oluruz. Ve sen de artık; kalktı, dolaşıyor gibi düşüncelere kapılmazsın.»

Sabine de annesiyle birlikte gülmeye

başlamıştı. Bebekten kurtulmuştu ya, onu zararsız buluyordu.

— «Teşekkür ederim, anneciğim», dedi. «Şimdi, sabaha kadar deliksiz bir uyku çekeceğim.»

— «İnşallah; ben de. Öğle uykum var ki!..»

Az sonra Noter Salvin de eve döndü ve etrafı bir sessizlik sardı. Herkes uyuyordu.

Herkes... Acaba?..

Üçüncü Bölüm

NOTERİN KASASI SOYULUYOR

Marion teyzenin evceğizine bitişik hangardaki tavşanlar Tony'nin hayatını gittikçe güçleştiriyordu. İkide birde kafeslerini temizlemek gerekiyordu. Arada sırada kaçıp angaryadan kurtuluyor-

du, ama bu defa da öyle vicdan azabı duyuyordu ki, günün tadı tuzu kalmıyordu.

Bu da yetmiyor, onlara taze et toplamaya çıkıyordu. Bu iş öyle vakit alıyordu ki! O sabah da ödevi buydu. Marion teyze bir arkadaşının evine, pasta pişirmeye gitmiş ve Tony, büyük torbayı taze otla dolduracağını vaadetmişti.

Vaadetmekten kolay bir şey yoktu: Ama gerçekleştirmeye gelince iş değişiyordu. Tony, bir elinde keskin bir bıçak, ötekinde koskoca bir çuval ve asık bir suratla yola çıktı. Gözlerini, uzaktan görünen kentten ayıramıyordu.

«Sabine'e gidip buketten söz edebilmeyi isterdim;» diye düşünüyordu. **«Veya, Lice'e gidip, çocuklarla surlara saldırı oyunu oynasam fena mı olur? Allah bilir, şimdi hepsi oradadır. Bir ben çalışmak zorundayım; ne kötü şey bu!»**

Tony bu düşüncelerinin etkisiyle homurdana homurdana eğilmiş yerden ya-

banî hindiba koparıyor ve kendikendine söyleniyordu:

— «Şu namussuz tavşanlar yemlerini kendileri toplayamazlar sanki! Elbet ya!.. Neden kendileri koparmıyorlar...» Delikanlının gözleri birden parladı; sevinçle doğruldu. Zahmetsizce işin içinden sıyrılmanın yolunu bulmuştu.

«Çayırın etrafı duvarla çevrili değil. Tavşanları koyuversem, kaçarlar! Ama... Bağlasam? Köpekleri kayışla gezdiriyorlar da tavşanlar niye gezdirilmesin!» Diye düşündü.

Bu fikri pek beğenen Tony doğru hangara koştu. Köşede bir şeyler aradı; duvara eski eyerler asılmıştı; istediğini buldu; köpek kayışı aramıştı.

İyi ama, bunu tavşanın boynuna geçirmek meseleydi. Tony, bu hayvanlarda boyun diye bir şeyin hemen hemen olmadığını üzüntüyle gördü. Başlarını kolaycacık bağlarından kurtarıveriyorlardı.

— «Bunlar pek ufak. Şu anaç tavşanı bir deneyeyim.» Dedi.

Bu, bir yığın yavruyu dünyaya getirdiği için teyzesinin özellikle sevdiği bir hayvandı. Bir köpek büyüklüğünde ve inanılmaz irilikte dişlere ve kötü bir karaktere sahip olduğundan Tony ondan hoşlanmaz ve korktuğu için uzak dururdu.

Ama şimdi aklı başka yerde olduğundan, **«Yavuz»** u korkusuzca yakaladı - ona bu adı yakıştırmıştı - ve ipi boynuna geçirmeye teşebbüs etti. Tavşan bir hamle yaptı ve ip karnına, arka ve ön ayakların arasına kaydı.

Tony hoşnutlukla:

— «Tamam!» Diye haykırdı. «Uzunca bir sicimle bağlarım sonra, hoop, yallah! Sayın hanımefendiler, bugün self servis!»

Tarlanın ortasında tek başına kalıveren Yavuz, önce mönüyü zevkine pek uygun buldu. Öteyeberiye sıçrayıp kemir-

meye başladı ve Tony, bulduğu parlak fikirden ötürü kendi kendini kutladı:

— «Yaşa!.. Ona bir çeyrek vakit, yeter. Sonra ötekileri çifter çifter çıkaracağım; daha çabuk olur. Böylece, yarım saat sonra işim bitmiş, ben de zahmete girmemiş olurum. Kafayı işlettin mi hayat amma da kolaylaşıyor! Müthiş birşey! Hey, ne oluyor orada?»

Yavuz nerede bulunduğunun ve bu yerin, başıboş meşrebine uygun olduğunun bilincine varmıştı. Önce, ufak bir hamle yaptı. Sonra iki... Birden dörtnala koşmaya başladı. Tony de peşinden. İpin ucu elindeydi, ama hantal Yavuz ipinden kayıp kurtuluverir ve kaçıp kaybolur diye öyle korkuyordu ki, çekip hayvanı durdurmaya cesaret edemiyordu.

Tony:

— «Dur be, Allah'ın belası tavşan! Sana bir daha havuç verir miyim, gör!» Diye bağırıyordu.

Bu tehditlerden etkilenmek bir yana, delikanlının çığlıklarından ürken Yavuz hendeği atladı, komşu bağa girdi, delice koşmaya ve Tony'yi de peşinden sürüklemeye devam ederek kentin yolunu tuttu.

*

Bruno, arkadaşının evine kestirme yolda heyecanla koşar adım gitti.

— «Bu ne iştir, başıma gelen! Nasıl oldu, anlamıyorum. Akıl alacak şey değil. Tony'nin ağzı açık kalacak. Hah! İşte geliyor! Neden koşuyor, böyle? İpin ucunda tuttuğu ne? Köpek olacak.» Diye kendi kendine söylenirken Tony'ye bağırdı:

— «Tony! Dur! Beni görmüyor musun? Dur!»

Tony nefes nefese:

— «Durayım, ama nasıl?» Diye haykırdı. «O bırakmıyor ki!..»

Tony hayvanın peşinden koşa koşa yolu geçti. Bruno donup kalmıştı.

Önünden geçerlerken delikanlı hayvanı kürkünden ve koca kulaklarından tanıyarak. **«Bir bu eksikti,»** diye düşündü. **«Köpek değilmiş o, tavşanmış. Tony de öyle icatlar çıkarır ki!»**

Her zamanki gibi, arkadaşının yardımına koştu. Hayvanın, etrafını görmesini engellemek amacıyla, kafasına atmak üzere gömleğini çıkardı.

Yavuz, tehlikeyi sezerek doğru koşmaktan vaz geçip Tony'nin etrafında dönmeye başladı. Arsız hayvanı tutan ip bacaklarına dolandığından, kendini yerde bulan Tony, bundan yararlanıp hayvanın üzerine kapaklandı. Bruno'nun da yardımıyla hırslı hayvan, o kadar direnmesine rağmen kafesini boyladı.

Tony:

— «İş bitmedi ki,» diye sızlandı. «Daha bir torba ot toplayacağım. Ben de Ya-

vuz'u zaman kazanmak için kafesinden çıkarmıştım...»

Bruno öfkeyle:

— «Tam sırasını buldun! Şehirde neler oluyor, sen nelerle meşgulsün! Haydi sana yardım edeyim de, bir an önce bitsin bu iş. Çabuk olalım; Sabine bizi bekliyor.»

*

Şehirde neler olmuştu? Noter Salvin

dün gece yazıhanesinin kapısını kilitledikten sonra, kendisiyle görüşmek isteyen bir müşterisinin evine gitmişti. Döndüğünde doğru odasına girdi..

O sabah, yazıhanesinde hiçbir fevkalâdelik yoktu. Kapı kilitli ve oda düzenliydi. Hattâ iki, üç müşteri de kabul etti.

Sonra çelik kasadan bazı belgeleri çıkarması gerekti. Baktı, içi tamtakır. Nereden girdiğine, hangi delikten çıktığına, kasayı nasıl açtığına akıl erdiremediği usta bir hırsız gece eve girmiş, ne var, ne yok çalıp götürmüştü.

*

Bruno'nun Tony'ye anlattığı bu olayı aynı anda noter de polis Anselme'e anlatıyordu. Adamın canı sıkkındı; bu mesele, her zaman olan basit olaylara benzemiyordu. Oysa, polisler sıradan işlere bayılırlar.

Polis:

— «Üstat, anladığıma göre önemli bazı şeyler çalınmış.»

Noterin yüzü kaygıdan solmuştu.

— «Dün kasamda beşyüz bin franktan fazla para vardı.» Deyince Polis Anselme:

— «Vay canına!» Diye haykırmaktan kendini alamadı. «Kasanızda sık sık bu kadar çok para saklar mısınız?»

Zavallı noter, sızlanarak:

— «Nerede o günler? Çok ender. Dün birkaç müşterim birden emaneten bıraktılar; bir tanesi de gelip önemli miktarda para çekecekti; gelmedi. Kasa bu yüzden yüklüydü.»

Polis fiyakalı bir edayla:

— «Peki! Peki!» Dedi ve Jandarma Eusébe'e: «Zabıt tutun. Tam uygun zamanda çaldığına göre hırsız, işlerin gidişinden haberi olan bir kimse olsa gerek. Bu sebeple önce memurlarınızdan şüpheleniyoruz.»

Noter bu iddiayı kesinlikle reddetti:

— «Asla!» Dedi. «Baş kâtibim iki haftadan beri izinde. Daktilo kıza gelince, o da yandaki odada çalışır; müşterilerle ilişkisi olmadığı gibi, burada olup bitenleri de bilmez. Kasada ne bulunduğundan haberi yoktur.»

— «Kimin haberi vardı, peki?»

— «Benim! Benden başka kimse bilmiyordu.»

Polis:

— «Vay! Vay!» Demekle yetindi.

Notere öyle kuşkulu bakıyordu ki, adamcağız başına gelecekleri tahmin etti: «**Müşterilerimin parasının üstüne oturmak için bur hırsızlık hikâyesi uydurduğumu zannediyorlar**...» Diye düye düşündü.

*

Sabine bu suçlamayı üzüntüyle arkadaşlarına naklediyordu:

— «Ya! Polis Anseleme'in düşündü-

ğü şu: Madem ki dün gece yazıhaneden en son çıkan ve bu sabah ilk giren babamdı; o hâlde başlıca sanık o...»

Tony:

— «Bu ne cüret!» Diye haykırdı. «Eğer evimizden mal çalındı diye şikâyete gittiğimizde ilk bizi kuşku altına alacaklarsa vay halimize!..»

Bruno sükünetini kaybetmedi:

— «Polisin yanıldığına süphe yok,» dedi. «Bu sabah hırsızlığın ortaya çıkmasından önce annen, ekmekçinin dükkânında anneme rastlamış ve dün gece; Zimbollina'yı yazıhaneye taşımak zorunda kaldığını gülerek anlatmış.»

Sabine kükredi. Dün gece korkuya kapıldığını ve arkadaşlarının haber almış olmalarından dolayı üzüntü ve utanç duyuyordu. Ama gurur meselesinin sırası değildi şimdi. Babasının namusu söz konusuydu.

— «Doğru,» dedi. «Otomatın odamda

bulunması canımı sıkıyordu. Annem onu yazıhaneye taşıdı ve aradaki kapının sürgüsünü çekti. Görüyorsunuz ki bu durum olayla uzaktan veya yakından bir ilgisi yok:

Polis duyarsa, babamı bırakıp annemi suçlayacak.

İş çıkmaza girmiş gibiydi. O sırada Tony'nin aklına yeni bir şey geldi. Gözleri pırıltılar saçarak:

— «Neden sadece annen kuşku altına girsin? O çıktıktan sonra bir başkası yazıhanede yalnız kaldı. Ve o kişi, sabah leyin baban girmeden önce de oradaydı.»

Sabine ona şaşkın şaşkın bakıyordu:

— «Fakat bu imkânsız!»

Bruno sinirlenmişti:

— «Kimden söz ediyorsunuz, Allahaşkına?» Diye sordu.

Tony minik burnunu kaldırdı ve kendinden emin bir edayla:

— «Zimbollina'dan,» diye karşılık verdi.

•

Tony ve Bruno karakola girdiklerinde polis sinirinden yerinde duramıyordu.

— «Bu ne iş be! Bu ne iş!» Diye homurdanıyordu. «Bir servet çalınıyor ve şüphe edilecek kimse yok ortada. Noter'in tutuklanmasını isteyemem ya!»

Bu böyleyken iki oğlan gelmiş, bazı bilgiler vereceklerini iddia ediyorlardı. Polis az kaldı onları kapı dışarı edecekti, ama öyle şaşkın ve biçareydi ki, dinlemekten başka çıkar yolu yoktu.

Tony'yi görünce:

— «Yine mi sen?» Diye gürledi. «Daha geçen gün şehrimizin büyük hayırseveri Marcou'nun büstüne kayak başlığı taktın da, acıyıp göz yumdum. Bugün buraya, bana maval anlatmaya geldinse, bil ki bu defa külâhları değişiriz.

Bruno araya girdi:

— «Polis Efendi, sinirlenmeyin. Tony' nin çok parlak bir fikri var,» dedi.

Ve delikanlı, geceyi noterin yazıhanesinde geçiren Zimbollina'nın hikâyesini bir nefeste anlattı.

Polis kaşlarını çatmış, bu hikâyeyle hırsızlığın arasında ne ilişki bulunabileceğini tahmin etmeye çalışıyordu. Sonunda:

— «Eee!.. Ne olmuş yani?» Diye homurdandı. «Hırsızlık yapıldığı sırada Zimbollina denen bebek odada imiş, veya değilmiş; ne çıkar bundan? Ne demek istiyorsunuz yani, gidip bebeğe, gece neler gördüğünü mü sorayım? Onu şahitliğe mi çağırayım? Bir bu eksikti!.»

İki arkadaşın da canı sıkılmıştı. Birbirlerine baktılar. Anlaşılan şu polisde bir nebze intikal kaabiliyeti yoktu.

Bunca basiretsizliğe sinirlenen Tony:

— «Ama Zimbollina yürüyor,» diye

haykırdı. «Onu idare ettiniz mi, dilediğiniz hareketleri yaptırabilirsiniz. Cesare, gece onu dışardan yönetmiş olamaz mı? Bu pekâlâ mümkündür. Eğer böyleyse iş anlaşıldı demektir. Bebek kasayı açmış, içindekileri almış ve elbisesinin içine saklamıştır. Bu sabah da, Cesare onu geldiği zaman, kasanın içindekileri de birlikte götürmüştür!»

Polis nihayet kavradı:

— «Vay canına! Fena buluş değil. Vay namussuz herif!.. Böyle kurnazca hırsızlığa pes doğrusu. Şimdi anladım! Seni ünlü Cesare seni!.. Polis Anselme'in kesiminde hırsızlık yapmanın kolay iş olmadığını anlatacağım sana!»

— «Jandarma!» Diye seslenerek odadan dışarı fırladı. «Benimle gelin; Yanınıza bir çift kelepçe de alın. Suçluyu bulduk. Her şeyi anladım!»

Polis sokağa fırlamış koşuyordu; hayranlıkla peşine takılan Jandarma:

— «Vallahi bir eşiniz daha yok şef!» Diye haykırıyordu.

Tony'ye gelince, ifrit kesilmişti:

— «Ne ukala herif be! Biz olmasaydık hava avlardı,» diye homurdanıyordu.

Daha gerçekçi olan Bruno, kaygılıydı:

— «Böyle yaygara koparılır mı? Pekâlâ yanılmış olabiliriz!»

Ama Adalet makenizması harekete geçmişti: Cesare ter dökecekti.

Dödüncü Bölüm

SORUŞTURMA

Jandarmaların peşinden koşan Tony ve Bruno, iş yerlerinin bulunduğu dar ve tozlu sokakları geçip Narbonne kapısına vardılar. Babasının antikacı dükkânının önünden geçerlerken Bruno:

— «İyi ki Nanette aşağı mahalleye,

vaftiz annesinin evine gitti,» dedi. «Sevgili Zimbollina'sını hırsızlıkla suçladığımızı duysaydı, bize neler yapardı, kimbilir.»

Hendeklerin üstündeki köprüyü de geçtikten sonra panayırcının gölgesinde çadır kurduğu surlara ulaştılar. Cesare, karısının yardımıyla küçük seyyar tiyatrosunun bezden duvarlarını katlıyor ve söktüğü parçaları kamyona yerleştiriyordu.

Polis fiyakalı bir edayla,

— «Tam zamanında geldik galiba,» dedi. «Şişko pılısını pırtısını topluyor; kaçacak.»

Doğru adamın üstüne koştu. Şişko panayırcı polisin kendisine doğru geldiğini görünce şaşırdı.

Polis gür bir sesle:

— «Cesare Muzzoti, sizi tutukluyorum!» Dedi.

Şaşkına dönen Cesare o anda elinde

bulunan bir kalası yere düşürdü. Fakat kalas polisin ayağına düşmüştü. Zavallı adamcağız, orada bulunanları dehşete düşürecek bir şekilde kükredi:

— «Uyy! Uyuyuyyy! Cesare Muzzoti, siz bir canisiniz! Görevini yapmak üzere gelen bir polise darp ve yaralama ne demekmiş, size göstereceğim.»

Polisin, bir ayak üzerinde hoplarken öbürünü de ovaladığını gören Bruno gülmekten kendini alamadı. Tony kinli bir sesle:

— «Oh olsun!» Diye homurdandı. «Fikrimizi çalmak neymiş, anlasın!»

Cesare'nin pek biçare, pek acınacak bir hali vardı. Kâh sararıyor, kâh kıpkırmızı kesiliyordu. Kollarını göğe doğru kaldırıyor, özür diliyor, bir şeyler geveliyor, ne diyeceğini, ne edeceğini bilemiyordu.

— «Vah vah, polis efendi. Özür dilerim, çok çok özür dilerim, bilerek yapmadım!.. İstemiyerek bir kaza oldu! Son-

ra beni tutuklayacağınızı söylüyorsunuz. Peki ama ne yaptım ben!..»

Polis:

— «Ayağımı ezdiniz,» diye gürledi. «Yani demek istiyorum ki, çevirmediğiniz dümen kalmadı. Ama polisin en kurnazına rastladınız! Şimdi anladınız mı? Sizi tutukluyorum. O şeytan makinesi bebeğinizi de.»

Gürültülere koşan aylak çocuklar, üçkâğıtçılar ve surların dibinde bıraktıkları arabalarını almaya gelen turistler şaşkın bir halde onlara bakıyordu. Bir bebeği tutuklamak da ne oluyordu? Polis keçileri mi kaçırmıştı, yoksa?

Alaycı bir ses:

— «Bazı kafaları kasket bile güneşten koruyamıyor!» diyordu. «Şu zavallı polisi güneş iyice çarpmış.» olacak ki, böyle şeyler söylüyor.»

Bu gergin inanmazlık havasında Laeti-

tia'nın çığlığı duyuldu. Zavallı kadıncağız:

— «Biliyordum zaten,» diye sızlanıyordu. «Sonunun iyiye varmayacağını biliyordum. Ah! Cesare, neden lâf dinlemedin?»

Kervanın kapısındaki basamağa gelip oturan cılız kadın hıçkırıklarla ağlamaya başladı. Laetitia'nın göz yaşları büyük etki uyandırdı. En safları:

— «Ağladığına göre kendisi veya kocası olmadık bir iş çevirmiştir,» demeye başladılar. «Ne yaptılar acaba?»

Polis bile, ayağının sancısını unutacak kadar etkilenmişti. Ona göre, Laetitia'nın ağlaması itiraf demekti.

Tony ve Bruno da etkilenerek bakışmışlardı; gerçekten, tahminleri doğru muydu?

Ama kadının gözyaşları en çok Cesare'yi etkiledi. Bir anda; o şaşkın hâlinden kurtularak soğukkanlılıkla ve ağır

adımlarla karısına doğru gitti, onu kervanın içine soktu ve kapıyı kapattı. Sonra kararlı, cesur bir edayla jandarmalara ve kendisini şüpheci gözlerle süzen kalabalığa baktı:

— «Polis efendi, lütfen meramınızı açıklayın,» dedi. «Bir insan, sebebi anlatılmadan tutuklanmaz. Ne yaptım? Ya zavallı Zimbollina'm? O ne yaptı?»

Bu güvenli ifade karşısında polisin rengi attı. Ama çetin adamdı ha! Fakat görecekti, bakalım suçlama karşısında bocalamadan durabilecek miydi?

— «Otomatınızın mekanizmasından şeytanca yararlanarak dün gece noterin kasasını soydunuz. Bunu yaptınız işte!»

Kalabalıktan bir hayret homurtusu yükseldi. Sabahtan beri, sözü edilen o esrarengiz soygunun suçlusu bu adamdı demek!

Fakat Cesare bu suçlamayı tebessümle karşıladı. Hattâ Bruno, adamın rahat bir nefes aldığını sezer gibi oldu.

— «Demek bu?.. Eh! Polis efendi, size şunu söyleyeyim ki, yanlış yoldasınız. Bunu size ispat edebilirim. Dün gece şehirdeydim, dostum Zigorini'nin evine yemeğe davetliydim. Zigorini'yi tanırsınız, herhalde. Ona sorun; gece onlarda yemek yediğimi tasdik edecektir. Geç vakitlere kadar kaldık; sonra salondaki divanda, bana yatak serdiler Buraya sabahleyin döndüm!»

Polis renkten renge giriyordu. Kentin en nüfuzlu kişilerinin müşterisi oldukları bir lokantanın sâhibi olan Zigorini, kulak arkası edilebilecek şâhitlerden değildi. Bereket versin ki, Jandarma açıkgöz adamdı.

— «Zigorini'yi aldatmadığınızı nereden bilelim? Uyuyormuşsunuz gibi yapar; geç vakit evden usulca sıvışır ve işinizi bitirdikten sonra Zigorini'nin salonuna dönersiniz.»

Polis rahat bir iç geçirdi:

— «Ben de onu söyleyecektim Cesare Muzzoti. Her şeyi en ince noktasına kadar düşünerek planınızı hazırlamışsınız ama bizim gibi işini bilen polislere rastlayacağınızı hesaba katmamışsınız. Haydi, hık - mık etmek yok; bizimle gelin bakalım.»

Bu kez Cesare dehşete kapıldı:

— «Ama,» diye itiraza kalkıştı. «Size, dün kentte değildim, diyorum.»

— «Yalan! Yalan efendim!»

Bu sinirli haykırış seyircilerin dikkatini saptırdı. Cesare'ye değil, panayır çığırtkanını suçlayan namuslu kişiye bakıyorlardı, artık. Gerçekten, bu şekilde lafa karışan, kentin en büyük sarhoşu **«Sicim-Kemiren»** di.

Sicim - Kemiren, kent'in karşı yakasında, harabeye dönen bir çiftlikte oturuyordu. Birkaç tarlaya sahip olduğu halde, turistlere, uydurduğu **«tarihî»** fıkraları anlatmak, veya ödemeyeceğini

bile bile para veren merhametli dostlarından ödünç istemek suretiyle dilenerek yaşamayı tercih ederdi.

Çok içtiği için abuk sabuk konuşurdu ve kentin sakinleri epey zamandan beri onun anlattıklarına kulak asmıyorlardı.

Bu durumda, böyle bir insanın sözlerini nasıl karşılayabilirlerdi?

Halbuki o sabah Sicim - Kemiren'in aklı başında görünüyordu. Ön tarafa doğru ilerledi; her zamanki gibi, üstü başı perişandı ve beline kemer yerine yine sicim sarmıştı. Upuzun bir sicimdi ve ucunu ağzına almış, düşünceli bir edayla durmadan kemiriyordu. Bu alışkanlığı nedeniyle herkes onu Sicim - Kemiren diye çağırırdı.

— «Bu şişko yalan söylüyor,» diye ekledi. «Dün gece eve dönerken birine çarptım. Adam: **'Afedersiniz Sinyor!'** Dedi. Göbekli, bıyıklı bir adamdı; iyi ha-

tırlıyorum. Ve bahse girerim ki, şu şiş-koydu; başkası değildi.»

Polis ensesini kaşıdı; pek sağlam bir delil değildi... Ama iş öyle çetrefildi ki, hiçbir şeyi ihmal etmemek daha doğru olurdu.

Polis Sicim - Kemiren'e sordu:

— «Adamla nerede çarpıştınız?»

O da kendisinden gayet emin bir tavırla:

— «Tam Belle - tude çıkmazının köşesinde!»

Oysa noterin büroları ve evi bütün çıkmazı kaplıyordu. Polis hoşnutlukla derin bir nefes aldı, ama halk kanmış görünüyordu. Biri:

— «Ne yapıyorsun, Sicim - Kemiren?» Diye haykırdı. «Eve döndüğünü söylememiş miydin? O halde Aude kapısından geçmen gerektirdi; o kapıysa Kentin öte yanındadır.»

Sicim - Kemiren perişan bir durumda:

— «Yolu şaşırmıştım,» diye mırıldandı.

Seyirciler gülüşmeye başladılar. Herkes bir şey söylüyordu:

— «O sarhoşlukla, olmayacak bir şey değil.»

— «Yolu şaşıran, kişiyi şaşırmaz mı?»

— «Nasıl oluyor da bu karşılaşmayı bu kadar iyi hatırlıyor? Sabahları ayıldığında gece ne yaptığını, nerede bulunduğunu genellikle hatırlamazdı! Öyle değil mi, Sicim - Kemiren?»

Cesare'nin yüzü aydınlanıyordu. Halkın, birdenbire kendisini savunmaya başladığını sezinliyordu. Sicim - Kemiren, kendisini suçlamak isterken, iyilik etmişti. Vakur bir eda takınarak polise döndü:

— «Namuslu kişi dururken bu sarhoşa inanmayı tercih ediyorsanız, karakola gelmeye hazırım!» Dedi. «Ama zavallı karıcığımın başı üstüne yemin ederim

ki, soygunla hiç ilgim yok. Bu böyleyken beni tutukayın, masum bir insanı lekeleyin ve bir kadını perişan edin. Ben, mezbahaya götürülen zavallı bir kuzuyum.»

Bu tumturaklı sözler halkı coşturdu ve Tony'yi yaptığına pişman etti.

Her zamanki gibi iş işten geçtikten sonra aklını başına toplayarak: **«Kendisini ispatsız, delilsiz suçlayanın ben olduğumu bir bilse...»** Diye düşündü.**«Bana karşı çok iyi davranmıştı; bana iş verdi, teyzemin bedava temsil seyretmesine izin verdi ve ben de ona nasıl karşılık verdim! Yazıklar olsun!»**

Halbuki polis, inanılmaz bir inatçılıkla hâlâ adamın karşısına dikilmşiti. Azıcık olsun etkilenmemişti:

— «Jandarma, bu adamı karakola götürün. Aleyhine çok delil var; onu serbest bırakamayız. Sonra hemen dönün ve şu kervan, kamyon, gereç kalabalığının içinde yapacağım aramada bana

yardım edin. Çabuk olun; çok işimiz var.» Dedi.

Daha fiyakalı olsun diye, polis, sanığı bağlamayı gerekli buldu. Böylece Cesare, kente elleri kelepçeli fakat başı dik olarak girdi.

Buna karşılık Zimbollina'yı kolunda taşımakta olan jandarma pek süklüm püklümdü. Sanığın heybeti ve vekarıyla ezilmiş, bebeğin ağırlığıyla kanter içinde kalmış, üstelik peşi sıra yürüyen kalabalığın alaylı sözleriyle çileden çıkmıştı.

— «Bebek! Bebeği mi hapse atacaklar? Zavallı bizler, ne biçim jandarmaya çattık! Böyle şey, dünyanın hiç bir yerinde görülmüş değildir!»

Zavallı jandarma öyle şaşkındı ki, onun bu hâlini gören suçlunun o olduğunu sanırdı.

Arama hiçbir sonuç vermedi. Jandarmalar kervanın, sonra da gereçlerin bulunduğu kamyonun içini didik didik et-

tiler. Soygunla yakından veya uzaktan ilgili sayılabilecek en ufak bir ipucu bulamadılar. Nerede kaldı beşyüz bin frankın izini bulsunlar!..

Polis:

— «Elbet,» diye homurdanıyordu. «Kurnaz şişko, keseyi kimbilir nereye sakladı. Belki de, bir suç ortağı onu başka bir şehire kaçırdı. Bunu ona itiraf ettirmeliyiz.»

Polis bu arada Laetitia'dan bir şeyler öğrenmek istedi. Ama kocasının tutuklanmasından sonra, sıska kadın toparlanmıştı. Artık ağlamıyordu ve kendisini sorguya çekenler ne derlerse:

— «Cesare'ye sorun!» Cevabını veriyordu.

Sonunda jandarmalar bıktılar ve kamp yerini perişan bir halde bırakıp oradan uzaklaştılar. Bunu gören babacan yaşlıların içi sızladı. Laetitia, gözyaşlarıyla halkın sempatisini çekmiş ve onu, ko-

casının kusurlarının cezasını çeken bir kadın olarak görmeye başlamışlardı.

Henüz dağılmamış olan halktan birkaçı:

— «Zavallı kadın, durun size yardım edelim. Etrafı elele verip hemen toparlarız.»

Laetitia kinli bir öfkeyle bu yardımı reddetti:

— «Hayır! Felâkete uğradık, ama ben tek başıma mücadele edeceğim.»

Adamlar bu cevap karşısında güceneerek uzaklaştılar. Bunun üzerine Tony kadına yaklaştı:

— «Acaba size herhangi bir şekilde yardım edebilir miyim?» Diye sordu.

Öyle üzgün bir hali vardı ki, panayırcı kadın teklifini kabul etti. Pişmanlığını hafifletmek için olsa gerek, Tony hevesle işe koyuldu ve jandarmaların öteye beriye attıkları Zimbollina'nın o güzel elbiselerini askılara geçirdi. Bir ara: **«Hayret,»**

diye düşündü. **«İçlerinden çoğu çift. Herhalde son anda bir aksilik çıkarsa, diye düşünülmüş. Doğrusu Cesare çok tedbirli adam; temsillerin kusursuz olmasını sağlamak için en ufak ayrıntıları bile önceden düşünüyor.»**

Ve meselenin üzerinde durmayarak gardrobı kapattı.

*

Bruno arkadaşını izlemeye cesaret edememişti. Kente döndü ve gruplar halinde toplanıp olayı tartışanların arasına katıldı.

Sicim - Kemiren de oradaydı. Hikâyesini tekrarlıyor ve doğru olduğuna dair yemin ediyordu. Ama onu şüpheyle karşılayanlar çoktu. Postacı Thomas:

— «Panayırcı kasayı nasıl açar, canım?» Diye nutuk çekiyordu. «Kilitler zorlanmamış ve kapıların hepsi içeriden sürgülüymüş. Adam sihirbaz değil ya!»

Polis romanlarına meraklı olan emekli posta memuru Belhomme:

— «Sevgili dostum, bebeği hesaba katmıyor musunuz?» Dedi. «Unutmayın; radyoyla yönetiliyor. Belki eve girmeden de onu yönetmek mümkündür. Otomata da el koyduğuna göre polisin kanısı da bu!»

Kent kaynıyordu ve halk iki gruba ayrılmıştı: Böyle bir girişimi ihtimal dışı sa-

yan cüretlilerle, kulak asmayan şüpheciler tartışıyorlardı:

— «Makine devrindeyiz, ama yine de, insan gibi hareket edebilen robotlara ancak siyansfiksyon flimlerinde rastlanır.»

Bruno gruptan gruba geziyor, dinliyor, yorumları değerlendiriyordu. Öte yanda. Tony, teyzesinin evinde başka şarkı dinliyordu.

*

Marion teyze genellikle yeğeni kadar şen ve güleçti. Tony'ninkine eşlik eden şarkıları ve şakaları küçük eve huzurlu bir hava kazandırmaktaydı. Ama o akşam, nefis bir yahni kokusu Marion'un orada olduğunu belirttiği halde, mutfak tan şarkı sesi duyulmuyordu.

Şiddetli tencere şangırtılarını duyan Tony, teyzesinin öfkeli olduğunu anladı. Gerçekten haylaz yeğeninin sebep olduğu üzüntülerin hırsını mutfak eşyasından almayı âdet edinmişti.

Bunu gören Tony usulca kapıyı açıp içeriye süzüldü. Ama Marion teyze bir lafla onu olduğu yere çaktı:

— «Yavuz'a ne yaptın?»

Şehirde olup bitenlerden sonra Tony, tavşanlarla sabahki cebelleşmesini unutmuştu. Şaşırıp kaldı ve ne diyeceğini bilemeden:

— «Ya... Yavuz mu? Ha? Bilmem...» Diye kekeledi.

Marion teyze, tavayı kulpundan yakalayıp ona doğru sallayarak:

— «Bilmiyorsun ha!» Diye gürledi. «O tatlı, o uysal tavşancık neden kümesin bir köşesine sinmiş duruyor ve elimi ısırmaya kalkışacak kadar korkmuş görünüyor, bilmiyorsun, öyle mi?»

Yavuz'un tatlılığı hakkında bambaşka kanılara sahip bulunan Tony, bir izahda bulunmuş olmak için:

— «Acıkmıştır,» dedi.

Heyhat, tam söylenmeyecek şeyi söyle-

mişti! Teyzesi onun bu cevabına daha da kızdı:

— «Tamam; acıkmıştır. Söyle bakayım Tony, şimdi ona ne yiyecek vereceğim?»

— «Şey... Ot!»

— «Ah! Ot ha?..»

Bunu söyledikten sonra Marion teyze yeğeninin koluna yapışıp onu hangara doğru sürükledi. Sabahleyin oğlanların alelacele topladıkları otların çuvalı oradaydı. Teyzesi içindekileri yere döktü. Tony içinden; **«Ay! Ay! Ay!»** Diye düşünüyordu.

Zira sabahleyin, bir an önce kente dönmek için otları Bruno'yla beraber rastgele toplayıp çuvala tıkmış olduklarını şimdi farkediyordu. O çuvalda neler yoktu ki! Hayvanın nâzik ağzını yaralayacak dikenli otlar, en sağlıksızını bile hasta edecek ayrıca toprağa bulaşmış bir yığın zararlı bitki...

Teyze:

— «Ne o? Dilini mi yuttun?» Diye gürledi. «Beyefendi işine, gereken önemi vermiyor, öyle mi? Beyefendi, ziyarete gelmiş lordlar gibi gün boyu kentte dolaşıp keyf çatıyor. »

Teyzesi paylamasına ara verince, Tony:

— «Dinle, teyzeciğim, çok önemli bir şey oldu... Anlatacağım...»

Fakat o yeğenine fırsat vermeden:

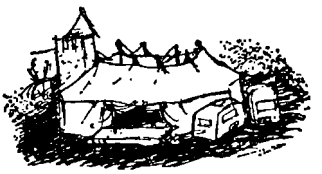
— «Hiç çeneni yorma. Dinlemeye niyetim yok. Yaltakçı sözlerinle beni bugüne dek atlattıkların yeter. Bu akşam sesin çıkmasın. Karanlığın bastırmasına daha bir saat var. Al şu bıçağı da çuvalı ot doldur. Ama bu defa aklını başına toplayarak... Önceden haber vereyim ki, her hâlükârda bu akşam sana yemek yok Tavşancıklar gün boyu aç kaldılar; Şimdi sıra sende!»

Böylece Tony, bir elinde bıçak, öbür elinde çuval olduğu halde kırları boyla-

dı; sabahki haline dönmüştü. Halbuki orada oldukça heyecanlı olaylar geçmişti.

Bir yandan ot toplarken, bir yandan da:

— «Kimin umurunda,» diye homurdanıyordu. «Ben de ona hiç bir şey anlatmam. Ne noterin soyulduğundan, ne de, ben olmasaydım polisin, hırsızlığın nasıl yapıldığını meydana çıkaramayacağından haberi olur. Düşünüyorum da!.. Soygunun bebeğe yaptırıldığını tahmin eden bana, böyle muamele edilsin, ha! Marion teyze beni anlamıyor; aklı fikri tavşanlarında.

Beşinci Bölüm

KULÜBEDEKİ KONUK

Marion teyze bütün gece vicdan azabıyla kıvrandı. **«Bir çocuğu da aç yatağa göndermek çok kötü bir şey. O yaşta! Tam gelişme çağında! Zavallı kız kardeşimin yavrucağı! O kadar sert davranmamalıydım.»** Diye düşündü.

Öfke krizi geçtikten sonra teyzelerin en tatlısı oluveren iyi kalpli kadın sabahleyin erkenden kalkıp sevgili Tony'sine akşamki açlığını telâfi edecek iyi bir kahvaltı hazırlamaya koyuldu. Sıcacık kızarmış ekmekler, taze incir reçeli, köpüklü çikolata, dişlerin arasında çıtırdamaya hazır badem kurabiyeleri.

Tony iştahlı çocuktur; hepsini de zevkle yedi. Sonra, dünkü olaylardan ötürü kendini affettirmek için teyzesine yardım etti ve her zamanki gibi bir bahane uydurup kente kaçmadı.

Halbuki kafasında bir yığın soru vardı:

— «Cesare itirafta bulundu mu? Başka ipuçları ele geçti mi? Zimbollina'yı uzaktan idare etmeyi denediler mi? Bari Bruno akıl etse de, bana haber getirse!» Diye kendi kendine söyleniyordu.

Bruno, peşine Nanette'i takmış olduğu halde, ancak öğleden sonra geldi.

Kentteki söylentiler küçük kızın bir kulağından girip ötekinden çıkıyordu. Beş yaşındayken insan, hırsızlardan çok tavşanlara ilgi duyar.

Kız şen bir sesle:

— «Tünaydın, Marion teyze» diyerek içeriye girdi. «Annemiz izin verdi; akşama kadar kalıp Tony'yle oynayacağız. Tony, Yavuz'u dünkü gibi gezmeye götürecek misin, yine? Bruno anlattı. İpini bugün ben tutayım, ne olur; dikat ederim.»

Tony'nın sistemli bakışları karşısında Bruno kıpkırmızı kesildi. Marion teyzeye gelince, içini çekerek:

— «Şimdi anlaşıldı,» dedi. «Zevallı hayvancık öyle korkular geçirmiş ki, hâla kendini bulamadı. Sevgili Nanette onu rahat bırakırsak daha iyi ederiz; artık ben göz kulak olacağım.»

Marion teyzenin sert tonu Nanette'i şaşırttı ve çocuk suratını astı.

İyi kalpli kadıncağız gönül almak için

— «Size başka bir teklifim var,» diye atıldı. «Eski bağa kadar bir yürüyüşe ne dersiniz? Çitler dutla doludur. Geçen yılki gibi bir sepet doldurursanız, reçel yaparım, bütün kış afiyetle yersiniz. Kabul mu?»

Nanette'in neşesi yerine gelmişti:

— «Oh! Evet, eski bağı, hele oradaki kulübeyi çok seviyorum. Hem sonra, bol bol dut toplayacağız. Birazını da yeriz, olmaz mı?»

Marion teyze kıza sarıldı:

— «Bana öyle geliyor ki, sepetten çok ağzına atacaksın. Akşam kahvaltınızı hazırlıyayım, sonra hemen yola çıkarsınız. Ben de Roncières vadisine, sebze toplamaya gideceğim. Kim daha çok yiyecek toplayacak, bakalım!»

Az sonra Bruno ve Tony, ellerinde sarı plastikten bir kova ve kahvaltı çıkınıyla yola koyuldular. Nanette, elindeki

Jandarmalar, Cesare Muzzoti'yi sorguya çekmeye başladılar.

ufacık kum kovasını kıvançla sallayarak peşlerinden gidiyordu.

Evden uzaklaşır uzaklaşmaz Tony heyecanla:

— «Söylesene, yeni bir havadis var mı?» Diye sordu.

Düşünceli görünen Bruno:

— «Resmen yok,» dedi. «Cesare itirafta bulunmayı reddediyor. Bebeği incelediler, ama bir uzman bekliyorlar. Zira Jandarmalar işletemediler ve Cesare de nasıl çalıştırılacağını göstermek istemiyor.

Tony, uykusuzluğunun asıl sebebinin mide krampları olduğunu itiraf etmeksizin:

— «Bütün gece bunu düşündüm,» dedi. «Gidip polise ihbarda bulunmakla hata mı ettik acaba? Biz böyle bir şey yapmış olmasaydık, Cesare serbest kalacaktı... Suçsuzsa adamcağıza çok kötülük ettik demektir.

Bruno, Tony'nin bu sözüne çok kızdı:

— «Bugün de kalkmış, suçsuz olduğunu söylüyorsun; neden, anlamıyorum.» diye çıkıştı.

Tony:

— «Dün Sabine söyledi ya; kasayı açmak için altı harfi sırasıyla bilip çevirmek gerekirmiş. Cesare bunları nasıl bilebilir? Ya Zimbollina, bir kadranı usulünce çevirebileceğine ihtimal verebiliyor musun? Onu yakından gördüm; nihayet bir manken! Temsilden temsile hep aynı jestleri tekrarlar ve başka jest de bilmez herhalde.

Bruno asık suratla:

— «Bütün bunları daha önce düşünmeliydin,» dedi. «Ama, bana sorarsan Jandarmaya başvurmakla yanlış bir iş görmedik: Cesare'nin kervanında acaip şeyler oluyor.

Tony, dut toplamayı unutmuştu. Ar-

kadaşının söyledikleri onu fazlasıyla heyecanlandırmıştı:

— «Dikkatini çeken bir şey mi oldu?» Diye sordu.

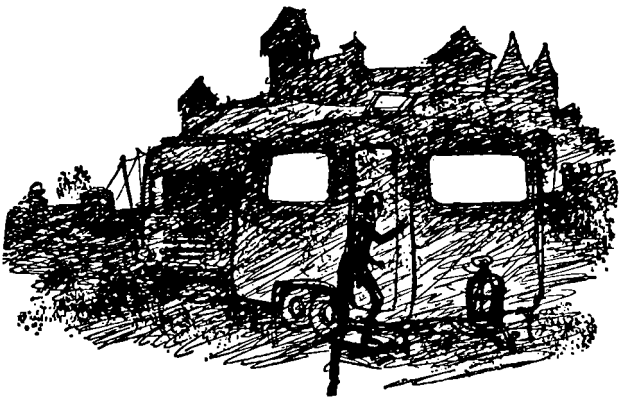
Bruno:

— «Dinle,» dedi. «Dün akşam birden kervanda yapayalnız kalan kadıncağız aklıma geldi. Onun masum olduğuna inanıyordum. Evdekiler televizyon seyrederken, ben de çıkıp surlara doğru gittim; kervanda, her şey yolunda gidiyor mu diye bakıp dönecektim.»

Tony kafasını salladı; kendisi de aynı şeyi düşünmüştü. Öyle ki arkadaşının bu davranışını anlayışla karşıladı. Kaldı ki Narbonne kapısına yakın oturan Bruno için surlara kadar gitmek birkaç saniyelik işti.

Bruno:

— «Saat dokuz sularındaydı,» diye ekledi. «Sokakta kimse yoktu. Kervanın perdeleri her zamanki gibi çekikti,

ama aradan biraz ışık sızıyordu. Yaklaştım ve... İçeriden konuşma sesleri duydum. Çok yavaş konuşuyorlardı. Bana, Laetitia ağlıyor gibi geldi. Sonra, birden adeta bağırdı: **"Hayır, yapma bunu! Konuşmayacağına söz ver!"** Sesi öyle kuşkuluydu ki, ürpermekten kendimi alamadım. Biliyorsun, surların dibi zifiri karanlıktır... Üstelik iki günden beri öyle acayip şeyler geçiyor ki!.. Koşa koşa oradan uzaklaştım ve eve döndüm!.»

Tony heyecanla :

— «Demek, Laetitia'nın, kiminle konuştuğunu görmedin öyle mi?» Diye sordu.

Bruno başını hayır anlamında salladı:

— «Hiç haberim yok! Ama kadın tek başına konuşmuyordu herhalde!»

Tony dalgın dalgın:

— «Bir suç ortağı var; kim bilir nerede gizleniyor?» Diye mırıldandı. «Geceleri gidip panayırcı kadını görüyor.»

Bruno:

— «Bu ilk ziyareti değil,» diye ekledi. «Hatırlıyor musun, senin için iş istemeye gittiğimiz akşam da içeriden birtakım sesler duymuştuk? Halbuki Cesare tiyatrodaydı. Peki, Laetitia kiminle konuşuyordu? Neden bize çarçabucak yol verdi? Neden kervanın perdeleri her zaman sıkı sıkıya kapalı?»

Tony:

— «Doğru», diye hak verdi. «Bütün

bunları düşünmemiştim. Bu durumda, Cesare'nin ve karısının bir suç ortağı bulunduğunu kabul edebiliriz. Onu hırsızlıktan önce de gizliyorlardı. Sakladıklarına göre kötü bir maksatları olduğu kesindir. Doğru yoldayız. Ama bu defa jandarmalara bir şey söylemeyeceğiz, başlarının çaresine baksınlar.»

Kelebek kovalamaya dalmış bulunan Nanette Safua:

— «Dutlar!» Diye haykırdı. «Ne zaman toplayacağız?»

Bu sözlerle uyarılan delikanlılar iç geçirdiler. Kendileri gibi usta hafiyelere böylesine adi işler gördürülmesi olacak şey miydi?

Tony:

— «Haydi bakalım,» dedi. «Şaşkına dönmenin sırası değil; kafası çalışanlar daima zafere ulaşırlar.»

Bunun üzerine **«kafası çalışanlar»** es-

ki bağın çitlerine tırmanıp dut toplamaya koyuldular.

*

Arkadaşları açık havada çalışadursunlar, kımıldamadan yaşamaya mahkûm olan Sabine, hayatı pek acı buluyordu.

Babası ara sıra uğruyor, kendisiyse vaktini, aşağı kentten gelen polis müfettişlerinin sorularına cevap yetiştirmekle geçiriyordu. Adamlar her defasında yeni bir şey bulma umudundaydılar, ama... Her defasında da hayal kırıklığına uğruyorlardı.

Ağlamaktan gözleri kızaran annesi:

— «Her şeyi satmak zorunda kalacağız,» diye sızlanıyordu. «Canet'deki Villayı, büyük annemden kalma malikâneyi... Böylece müşterilerin paralarını ödeyeceğiz... Polis gibi başkalarının da, babanın bu paraları zimmetine geçirmek için böyle bir oyun oynadığını sanmala-

rını her ne pahasına olursa olsun önlemeliyiz. Ah! Pigné'deki evi satmak öyle gücüme gidiyor ki!»

Ve mendilini gözlerine bastırıp koşa koşa odadan çıkıyordu. Sabine bu çaresiz keder karşısında büyük acı duyuyordu.

Kaderine sevinen tek kişi hizmetçi Rose idi:

— «İyi ki işe girerken geceleri eve dönmeyi şart koşmuşum,» diye kendini kutluyordu. «Burada yatmış olsaydım polis benden de şüphelenir ve beni de, şu zavallı panayırcı gibi hapse atardı.»

Sabine, hizmetçinin bu sözlerine içerlemişti:

— «O adama nasıl acırsınız, Rose? Onun yüzünden değil mi ki, bunca acılı günler yaşıyoruz?»

Rose, bir yandan mobilyaların tozunu alarak:

— «Hele! Hele!» Diye haykırdı. «Bir

bebeğin ev soyduğunu hayatımda ilk defa duydum. Bunu yapan etiyle, kemiğiyle bizim gibi bir insandır; gerisini aklım kesmez!

Sabine:

— «Kapalı kapıları aşan bir insan, öyle mi? Buna inanmak da kolay değil! Ah! Şu divana çakılmış olmamalıydım ki!.. Etrafı şöyle bir kolaçan etsem mutlaka birkaç ipucu bulurdum. Tony ve Bruno bana yardım etmeye söz vermişlerdi. Ama bir gün ortaya çıkmadılar. Bu oğlanlara güvenilemez ki!»

Halbuki, iki arkadaş o sırada önemli bir şey keşfetmişlerdi.

*

Eski bağa varmışlardı. Burası, ıssız bir köşede, çitle çevrili bir yerdi. Az çok kendi hâline bırakılmış bulunan bağ, yine de üzüm veriyordu. Bunlarla vaktiyle hatta ta Roma işgali zamanlarında, böl-

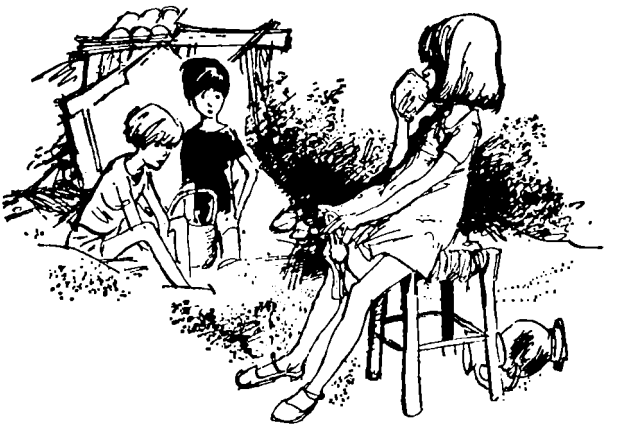
gede pek revaçta olan buruk bir şarap yapılırdı.

Çocuklar, bu viran bağı, etrafı barınaklı olup evlerden de uzak bulunduğu için, çok severler ve orada kendilerini çok rahat, çok mutlu hissederlerdi.

Nanette on tane dut koparmamıştı ki:

— «Çok çalıştım,» diye bağırdı. «Kulübede biraz dinleneceğim.»

Burası ufak, çok eski, fakat sağlam bir evdi. İçinde sadece paslı, eski âletler

vardı, ama tam Nanette'in boyuna göreydi ve oraya girip **«hanımefendicilik»** oynardı.

Delikanlılar çite çıkmış, harıl harıl dut topluyorlardı. Az sonra Tony'de sinirlilik belirtileri görüldü. Bruno'ya:

— «Acaip,» dedi. «Geçen yıllara kıyasla daha az dut varmış gibi geliyor bana.»

Bruno:

— «Bari onlar da aşağıda olsalar ya!» Diye iç geçirdi. «Farkındasın, değil mi? Yalnız üst dallarda var; onları da, insan, elini yaralamadan alamıyor.»

Tony:

— «Anlaşılan bizden önce biri yürütmüş,» dedi. «İnşallah öteki çitlerdekine dokunmamıştır. Aksi halde kovayı dünyada dolduramayız.»

İlk çitin nihayetine geldiklerinde biraz dinlenmeye karar verdiler. Gidip kulübenin gölgesinde oturdular.

Tony dikenlerin yaraladığı bacaklarını uzatarak:

— «Bakalım teyzem bize kahvaltılık ne koymuş?» Dedi. «Sabahleyin mutfaktan nefis bir koku geliyordu. Tamam, ben de bunu istiyordum; limonlu çörek. Şu kavanozda da incir reçeli var. Bu sabah yedim, nefisti.»

Bruno:

— «Bir şişe de portakallı soda,» diye listeyi tamamladı. «Nanette bayılacak. Nanette! Çabuk gel!»

Fakat Nanette kulübeden çıkmaya karar verinceye kadar oğlanlar paylarına düşeni yemişlerdi.

Bruno:

— «Nihayet gelebildin,» diye çıkıştı. «Biraz daha gecikseydin pastaları ve sodayı bitirecektik.»

Nanette aldırmadı:

— «Yeseydiniz,» dedi. «Benim de pastam vardı, ben de soda içtim.»

Delikanlılar, küçük kızın elinde koca bir dilim kek öbür elinde de bir şişe ananas suyu bulunduğunu o zaman farkettiler.

Bruno:

—«Nanette, sen ne arsız şeysin!» Diye haykırdı. «Nereden aşırdın onları?»

Nanette vicdanı rahatmışçasına, gocundu:

— «Aşırmadım,» diye çıkıştı. «Bunları oraya Marion teyze koymuş olacak. Biz geleceğiz diye düşünmüştür. İçerisi dopdolu.»

Tony ve Bruno yerlerinden fırlayıp kulübeye daldılar. Ve Nanette'in doğru söylediğini hayretle gördüler. Duvara çakılı rafların üzerine kutu kutu konserve konmuştu.

Tony:

— «Etli kuru fasulye, et kızartması, bezelye...» Diye saydı.

Bruno:

— «Kremkaramel, kuru pastalar, biskuitler...» Diye ekledi.

Nanette:

— «Ve şişelerle meyve suları,» diye tamamladı.

Tony kızgın bir ifadeyle:

Biri, Marion teyzeden izin almaksızın gelip buraya yerleşmiş. Bak Bruno, şöminenin içinde bir kamping-gaz, kibrit kutusu, iki de el lâmbası var.»

Bruno:

— «Ve şu köşede havalı bir şilte ve bir kamp yatağı!..» Diye haykırdı.

Tony heyecanla atılıp, bir pulover buldu; kendine uygun gelecek boydaydı. O sırada sert bir ses onları durdurdu:

— «Bu ne cüret! Eşyalarıma dokunmayın bakayım. Ve lütfen kulübemden hemen çıkın!»

Tony soğukkanlılığını kolay kolay kaybetmezdi; ama o günkü bu olay şa-

şırtmayacak gibi değildi. Yüzü kıpkırmızı kesildi; apışıp kaldı. Söz söyleyecek durumda değildi. Kapının eşiğinde esmer, enerjik yüzlü, kısa saçlı bir kız durmuştu. Kahkahalarla gülüyordu.

— «Ama afalladın ha! Ya arkadaşlarının dilleri mi tutulmuş? Ah! Yiyeceklerimi almışlar. İnanılmaz bir küstahlık, bu!» Diye çıkıştı

Bu kez Tony konuşabildi:

— «Küstah sana derler! Teyzemin kulübesine yerleşiyor, kimseden izin almayı gereksemiyor, üstelik bizi kovuyorsun. Bak kızım, teyzem haber aldığında seni dışarı atmazsa, ne istersen olurum; bakalım sen mi baskın çıkarsın, biz mi?»

Küçük kız alaycı bir gülüşle,

— «Elbet, gidip teyzene söylersin!» Dedi. «Senin gibi koca bebeklerden beklenir, böyle şeyler. Git, haber ver.. Haydi, ne bekliyorsun?»

Oysa Tony mert oğlandı; gammazlık-

tan nefret ederdi. Böylesine ağır suçlama karşısında yelkenleri suya indi.

Bruno'ya dönerek:

— «Şu küçük cadalozla sen hesaplaş,» dedi. «Benim, fena halde canımı sıkıyor.»

Vakur bir tavır takınarak kapıya doğru gitti, Bruno şaşırıp kalmıştı; ne yapacağını kestiremediğinden arkadaşının peşinden koşacaktı ki, Nanette işi ele aldı. Yabancıya yaklaştı ve:

— «Ananas suyu nefisti,» dedi. «Ufak şişeyi bitirdim. Onun yerine istersen dut vereyim.»

İçinde ezik birkaç dut bulunan ufacık kum kovasını ona uzattı. Kara dutlarla boyanıp gülünç bir hale gelen minik yüzü, güven dolu sevimli tebessümü genç kızı yumuşattı:

— «Teşekkür ederim, çok naziksin. Sen de büyüklere, benim burada oturduğumu anlatacak mısın?»

Nanette hayranlıkla:

— «Hep burada mı oturuyorsun?» Diye sordu. «Kimbilir ne güzel vakit geçiriyorsundur!..»

Bruno, bu konuşmalardan cesaret alarak:

— «Çok kalacak mısın?» Diye sordu.

Kız omuz silkti:

— «Üç dört günden fazla kalacağımı sanmam. Ama madem arkadaşın kulübesinde kalmamı istemiyor, hemen giderim.»

Kararlı bir jestle kamp yatağını katlamaya koyuldu. Eşikte durmuş onları seyretmekte olan Tony bu konuşmaları dinliyordu. Sonunda:

— «Benim için hava hoş,» dedi. «İstediğin kadar kal burada. Yeter ki geldiğimizde bizi kapı dışarı etmeye kalkışmayasın.»

Yabancı, başını salladı:

— «Geri vitese alma! Sen sır tutacak çocuğa benzemiyorsun; başımı derde sokmaya hiç niyetim yok.»

Bruno merak içinde:

— «Hayır, hayır,» diye araya girdi. «Kimseye bir şey söylemeyiz. Ama... Hiç değilse sen de burada ne yaptığını anlat...»

Kız, fiyakalı bir jestle:

— «Görmüyor musunuz? Kamp yapıyorum. Dedi.

Bruno:

— «Yapayalnız mı?»

Kız saldırgan bir ifadeyle:

— «Elbet! Yasak mı?»

Tony:

— «Vay canına!» Dedi. «Barut fıçısı gibi. Patlamak için bahane arıyor.Ama şu da var ki, oniki yaşında bir kızın, bir kulübede tek başına kamp yapması normal bir şey değil. Aşağı kentten misin? Evden mi kaçtın?»

Kampçı kız bir an öylece kaldı. Şanslarını tartıyordu herhalde Nasıl olsa orada saklandığı ortaya çıkmıştı. Bu durumda açık konuşmakta belki fayda vardı:

— «Dinleyin; size her şeyi anlatacağım. Ama önce burada bulunduğumu kimseye söylemeyeceğinize söz verin. İnanın ki, kötü bir şey yapmıyorum.»

Kızın bu yalvarırcasına konuşması Nanette'e dokundu:

— «Kimseye bir şey söylemeyeceğim,» diye atıldı. «Gitmeni istemiyorum.»

Kısa bir duraksamadan sonra oğlanlar da söz verdiler.

Yabancı kız anlatmaya başladı:

— «Adım Clara. Bana karşı çok iyi davranmış olan kimseleri felakete uğramaktan korumak için burada gizlenmek zorundayım. Evden kaçmış değilim. Beni buraya teyzem yerleştirdi. Bu yiyecekleri de o getirdi. Bağ metrûktur, buralara kimse gelmez sanıyorduk. İçerideki sür-

gü çok sağlam; geceleri güvenli bir barınakta sayılırım; benim için önemli olan da budur. Doğruyu söylüyorum: Bir kaç gün sonra gideceğim ve gitmeden önce de kulübeyi düzene sokacağım. Siz bir şey söylemezseniz, benim bir süre burada kaldığımı kimse bilemez. Kimseye bir kötülük yapmıyorum, inanın.»

Tony şaşırıp kalmıştı:

— «İnanıyorum,» dedi. «Ama niye saklanıyorsun? İtiraf et ki, bu normal bir şey değil!»

Clara'nın yüzü sert bir ifade aldı:

— «Söyleyemem. Sırdır. Ya bana güvenirsiniz, ya kalkıp giderim. Kararı sız verin.»

Tony ve Bruno bakıştılar. Clara samimi görünüyordu. Bruno kararını verdi:

— «Böylesi işine geliyorsa, böyle olsun...»

Tony bir an duraksadı. O huysuz kıza

boyun eğmek hoşuna gitmiyordu. Öbür yandan, onu kovmak da hoş davranış değildi. Pürüzlü bir sesle:

— «Pekiyi,» dedi. «Kal bakalım. Avmevsimi olsaydı huzurun kaçardı. Ama Ağustos ayında buralara gelen olmaz.»

Clara mat tenli ince yüzünü aydınlatan bir sevimlilikle gülümsedi.

Nanette:

— «Kalıyorsun, değil mi?» Diye atıldı. «Ne şans! Öyle sevinçliyim ki!»

Yeni arkadaşının boynuna atıldı; oğlanlar birbirlerine bakamıyorlardı. Boyun eğmekle hata etmemişler miydi? Hele Tony çok kaygılıydı. Clara denen o esrarlı kıza sır saklamayı vaad etmekle bir delilik daha mı yapmıştı yoksa!..

Altıncı Bölüm

SOYGUNCUNUN DELİCE HEVESLERİ

Çocuklar Marion teyzenin evine döndüklerinde vakit henüz erkendi. Çok meyve toplayamamışlardı, ama nedenini tahmin etmek güç değildi. Clara dutu seviyordu ve çitlere çıkıp bol bol yemişti.

Ronciéres'den iki kova dolusu sebzeyle dönen Marion teyze, oğlanların azıcık bir dutla döndüklerini görünce kızdı:

— «Nasıl? Olup olacağı yarım kova mı? Dutların yarısını çitlerin üzerinde bırakmışsınızdır. Bari gideyim de ben toplayayım.» Dedi.

Bruno Tony'ye korkuyla baktı. Marion teyze bağa giderse Clara'nın orada kaldığını farkederdi. Ve kız, yeni arkadaşlarının kendisine ihanet ettiklerini sanırdı. Her ne pahasına olursa olsun bunu engellemeleri gerekirdi. Tony huzursuz bir ifadeyle:

— «Gereksiz,» dedi. «Çitlerde başka dut yok.»

Teyzesi bu lafa kızmıştı:

— «Yani hepsini yediniz, öyle mi?» Diye sordu.

Bruno:

— «Galiba...» Diye kekeledi. «Şey evet dutlar yendi galiba.»

Marion teyze yorgundu. Gittiği sel yatağı öğle sıcağında boğucuydu. Orada, eziyetli saatler geçirmişti. Bu böyleyken Tony'nin oyunla vakıt geçirip değerli meyveleri ziyan etmesi gücüne gitti

— «Vallahi, insanı hayal kırıklığına uğratıyorsun, Tony,» diye mırıldandı. «İşin gücün yaramazlık. »

Nanette itiraz etti:

— «Tony'yi azarlamayın; dutları o yemedi...»

Bruno atılıp kızkardeşinin lafını kesti:

— «Sussana sen, Nanette. Haydi, eve döneceğiz.»

Ve iki kardeş döndüler.

*

Yolda giderlerken Bruno, Sabine'i ziyaret etmeye karar verdi. Küçük kızı yalnız ve asık bir suratla buldu.

Sabine:

— «Nihayet gelebildin. Tony ve sen, şu son günlerde hiç de iyi davranmıyorsun. Ev, kan ağlıyor; bense kımıldayamıyorum. Bari siz uğrayında şehirde neler oluyor, neler söyleniyor, öğreneyim. Uzman gelip bebeği inceledi mi? Cesare nihayet konuşmaya karar verdi mi? Anlat!»

Bruno, bir şey bilmediğini kös kös itiraf etmek zorunda kaldı:

— «Marion teyze için dut toplamaya gittik. Şehirde neler olup bittiğini öğrenemedik.» Dedi.

Sabine üzüntüyle kendini yastıklara bıraktı. Zavallı bir sesle:

— «Al sana!» Diye homurdandı. «Annem, babam ve ben bir dram yaşayalım, en iyi arkadaşlarım reçel derdine düşsünler. Böylesine dostluklar düşman başına.»

Bruno öfkelendiğini hissetti. İki günden beri Tony'yle birlikte soygunun peşindeydiler ve gerçeğin ortaya çıkması

için ellerinden geleni yapıyorlardı. Cesare onların yüzünden hapisdeydi. Bu böyleyken Sabine'de onu sahte arkadaşlar diye niteliyordu. Genellikle çok sakin bir delikanlı olduğu halde, patladı:

— «Siz kadınlar, ne acayip yaratıklarsınız! Marion teyze, birkaç dut yenmiş diye demediğini bırakmadı; Clara bizi kulübeden kovdu; şimdi de sen, hem orada, hem de burada bulunmadım diye kafa tutuyorsun. Vallahi insanı istismar ediyorsunuz.»

Nanette kızdı:

— «Ben değil!» Diye çıkıştı. «Ben istismar etmiyorum. Ben her zaman samimî bir arkadaşım. Claradan kimseye söz etmedim. Halbuki - iç geçirdi - canım öyle istiyordu ki!»

Sabine merakla başını kaldırdı:

— «Clara da kim? Bu kız da nereden çıktı? Kulübede ne işi vardı? Neden ondan kimseye söz etmemeniz gerekiyormuş?»

Bruno'nun yüzü kıpkırmızı kesildi. Az önce Nanette'in, Marion teyze'ye gevezelik etmesini engellemesi ne işe yaramıştı sanki? Şimdi de kendisi, küçük kızkardeşinden aşağı kalmamış, Clara'nın adını ağzından kaçırmıştı!

Ama Sabine güvenilir bir arkadaştı. Bu sırrı ona korkusuzca açıklayabilirdi. Hem Clara'nın hikâyesi onu oyalar, babasının uğradığı felâketi düşünmekten bir süre olsun kurtulurdu.

— «Anlatayım,» diye söze başladı. «Eski bağa vardığımızda Nanette...»

O sırada meydana gelen bir olay Bruno'nun devam etmesini engelledi.

Noterin evi Belle - Aude çıkmazını tamamiyle kaplıyordu. Bir yandaki kör duvar garajın duvarıydı. Öte yanda demir parmaklıklı pencereleriyle yazıhane bulunuyordu. Çıkmazın en ucunda ağır kapı ve gerisinde bahçe vardı; ev bu bahçeye bakıyordu. Sabine'in yattığı ufak salon, yazıhaneye bitişik olup pencereleri bah-

çeye bakan ilk odaydı. Bu pencerelerde parmaklık yoktu ve o Ağustos ayında ardına kadar açıktı.

Sabine, Clara'nın hikâyesini anlatan Bruno'ya bakıyordu. Pencerenin yanında duran Nanette. halının üzerinde resimli küplerle oynuyordu. Birden... Güçlü bir elin savurduğu bir paket tam tepesine düştü.

— «Ay! Canım acıdı! Kafam yarıldı!»

Sabine'le Bruno, şaşırmış bir halde sordular:

— «Ne oldu?...»

Bruno pencereye koştu; Nanette hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı; Sabine imdat istedi. Kapılar açıldı... Evin altı üstüne geldi.

Bruno üzüntüyle:

— «Paketi atanı görmedim,» dedi. «Bir arkadaşın, sana oyun oynamak istedi herhalde, Sabine.»

Noter:

— «Sabine'in arkadaşı mı?» Dedi. «Hayır; hiç sanmam. Paketin içindekilere bakılırsa, olsa olsa benim bir arkadaşımın işidir.»

Sesi öyle acayipti ki, herkes dönüp ona baktı ve olay şahitlerinin ağızları açık kaldı. Sabine'in babası halıya diz çökerek paketin sicimlerini çözmüş, adi ambalaj kâğıdını açıyordu. İçinde, tomarlar halinde kâğıt paralar vardı. Noter tomarları yanyana dizdi, saydı... Ve:

— «Hepsi tamam,» dedi. «Çaldıkları beşyüzbin frankı geri verdiler.»

*

Olağanüstü havadis, mucize denecek bir hızla kente yayıldı. Meydanlarda petank oynayanlar, yarıda kestiler. Cafe des Platanes'da oyun kâğıtları ellerde kaldı. Turistler, kendilerini ilgilendiren malları satan dükkânı kapalı buldular. Dükkân sahibesi, havadisi eşe dosta iletmenin zevkini kazancına tercih etmişti.

Babasının mağazasında müşteriler hemen Bruno'nun etrafını aldılar:

— «Demek kimin attığını göremedin, öyle mi, oğlum? Yazık!»

Bir komşu:

— «Kesin olan bir şey var: Bahçe kapısının dışından, odanın içine paket atabildiğine göre, güçlü kuvvetli bir adamdır.»

Haber toplamak için hamuru teknede bırakıp oraya koşan pastacı:

— «Güçlü kuvvetli ve aynı zamanda kaçık,» diye laf yetiştirdi. «Düşünün hele! Adam olağanüstü bir soygunu başarıyor. Köşeceğine çekiliyor, kılına dokunan yok. Jandarmalar bebeği tutuklamakla meşguller. Bir bebek! Olacak şey mi bu? İki gün daha geçse adamı bulmalarına imkân ve ihtimal yok. Ama adam, beşyüz bin frangı hava yoluyla geri veriyor. **'Püf! Diyor sanki; sizin olsun. Benim ihtiyacım yok.'** Peki neden çalmış diyeceksiniz. Ka-

çık, işte; söylüyorum size. Başka bir izahı var mı bunun?»

Her zaman panayırcının suçsuz olduğunu savunan kundura tamircisi:

— «Kaçık mı, değil mi, bilmem,» diye sevinçle atıldı. «Soyguncunun Cesare olmadığı meydanda. O hapiste olduğuna göre parayı geri veren başkasıdır.»

Fırıncı çırağı:

— «Karısı da olamaz,» diye tamamladı. «Biraz önce zenbille geçiyordu; kocasına yemek getiriyor. Küçük kız paketi kafasına yerken o da hapishanenin konuşma odasındaydı her halde. Kısacası, panayırcılar suçsuzdurlar.»

— «Hey be! Polis deli olmuştur; şu sırada sur köprüsünden kırmızı ışık yanıyorken geçeyim demeyesiniz!»

Gerçekten öfkeden çılgına dönen polis, gerçeği kabul etmek zorundaydı: Para iade edildiği sırada Laetitia henüz kocasının yanındaydı. Böylece Cesare'nin ve onun suçsuz olduğu meydana çıkmıştı.

Polis öfkeyle:

— «Mutlaka bir suç ortakları vardır,» dedi. «Ama nasıl ispat edebilirim?»

Ne var ki, yine de Cesare'yi serbest bırakmak zorundaydı.

O akşam Bruno, babasıyla birlikte Sabine'in evine gitti. Antikacı en değerli müşterilerinden olan notere gözünüz aydın demeyi ödev bilmişti.

Noter:

— «Ah! Sevgili dostum: halâ inanamıyorum,» dedi. «Adam, evi soymak için kendini bunca tehlikeye attıktan sonra, hırsızlıktan elde ettiklerini neden geri versin?»

Antikacı:

— «Parayı çok büyük bulmuştur,» diye tahmin yürüttü. «Bana sorarsanız adam, kasada bunca önemli bir miktar bulunacağına ihtimal vermiyordu, her-

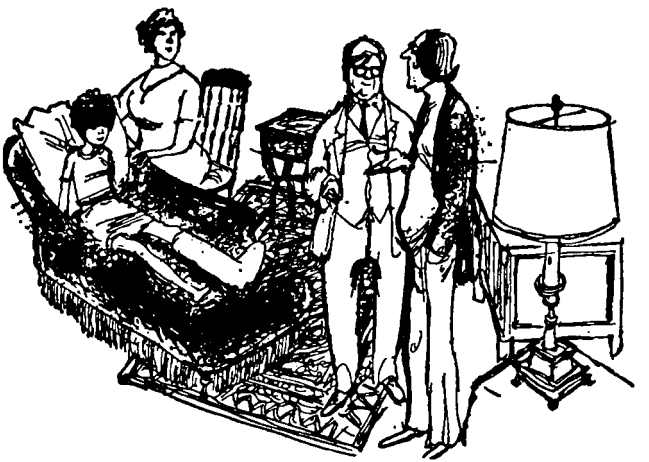
halde. Korkuya kapılıp hepsini geri vermiş olacak.»

Noter Salvin:

— «Hepsini vermedi,» diye düzeltti. «Hırsız, paradan başka içine belgeleri koyduğum çantayı da yürütmüştü. Bu çantayı alıkoymuş.»

Antikacı:

— «O da gelir,» dedi. «Günün birinde bacadan düşerse şaşmayın.»

Sabine'in içi rahatlamıştı; gülüyordu. Madam Salvin, kocasının müşterilerine zararlarını ödemek için evi satmaktan kurtulduğunu düşünerek seviniyordu.

Bruno, arkadaşının evinden uçarcasına çıktı:

— «Of!» Diyordu, kendi kendine «Suçlunun kim olduğu bilinmiyor, ama önemsiz. Cesare'yse; öyle sanıyorum ki, hemen buradan uzaklaşır. Bir daha ne onu, ne de bebeğini görürüz. Başkasıysa... Eh, her halde pişmanlık getirmiştir; aksi halde paraları vermezdi. Artık bunları unutalım. »

Halbuki, kahvehanenin taraçasında birisi:

— «Paketi geri getireni ben gördüm,» diye bar bar bağırıyordu. «Garajın kapısında gölgeleniyordum. Orada olduğumu farketmedi. Çıkmaz sokaktan koşa koşa geri döndüğünü gözlerimle gördüm. Ama kimseye söylemeyeceğim, işte. Madem bana asla inanmıyorlar, söylesem ne işe

yarar? Her şeyi gördüm; ama hiç, hiçbir şey söylemeyeceğim!»

Etrafındaki masalarda kumar oynayanlar omuz silkiyorlardı. Sicimkemiren'in zırvalıklarına kim kulak asardı.

*

Tony ertesi gün asık suratla uyandı. Dut toplama işinden dolayı ceza yediğinden dün akşam Kente gidememişti; beşyüz bin frankın geri verildiğinden haberi yoktu. «**Şu son zamanlarda amma da azarlanıyorum**!» Diye düşündü. «**Tatsız bir şey bu.**»

Öfkeli homurtularla şortunu ve fanilasını giydi, ayaklarına sandallarını geçirdi, yıkanmayı kasten unttu, parmaklarıyla saçını taradı.

Nihayet kendini hazır saydı, mutfağa girdi. Onu, can sıkıcı bir şey daha bekliyordu.

Marion teyze hangardan gelmişti; suratı asıktı. Öfkeyle:

— «Hele şükür, kalktın,» diye homurdandı. «Umarım iyi uyudun, Git de kümesi gör; ne hale sokmuşsun.»

Tony şaşkın bir halde:

— «Kümesi mi? Dün hiç oraya girmedim ki!» Dedi.

Teyzesi:

— «Dün girmedin, ama evvelki gün, girdin. Zavallı Yavuz'a nasıl bir gezinti sunduğunu bilmiyor muyum, sanıyorsun? Yavuzluğundan eser kalmamış. Hasta acınacak durumda.»

Tony öfkeyle:

— «Hoppala!.. Bir bu eksikti. Onu azıcık gezdirdim diye benim hasta ettiğimi söylemezsin inşallah!..»

Teyzesi:

— «Ve bu gezinti sırasında neler yedi, bilemiyorsun; yalan mı?»

Tony huzursuzdu; gerçekten hayvanın,

delice koşmaya başlamadan önce rastgele otlar yediğini hatırlıyordu. Başını eğip sus pus durdu.

Marion teyze üzgün bir tonla:

— «İnkâr edemezsin elbet,» dedi. «Kümeste doğan bir hayvanın, yabanî hemcinslerinde bulunan içgüdüye sahip olmadığını düşünmeksizin, önüne gelen otu yemesine aldırmadan. Seçmeyi bilememiş. Hasta oldu. Alıp veterinere götüreceğim. Zavallıyı inşallah kurtarabilir. Ve inşallah tedavisi pahalıya mal olmaz! Yakında okullar açılacak; bu yıl liseye gideceksin. Başımıza kimbilir ne masraflar açacaklar. Bütçemiz dar... Off! Bu sabah öyle sıkıntılı, öyle karamsarım ki!»

Marion teyze eline bir sepet alıp çıktı; tavşanı ona koyacaktı. Tony öylece kalakaldı. Teyzesini bu derece üzgün görmektense iki şamar yemeyi veya cezalandırılmayı tercih ederdi.

Sütünü içerken, kendi kendine:

— «Sefilin biriyim ben,» diyordu.

«Yavuz'un, benim yüzümden hastalandığı şüphesiz. Kusurlarımı telâfi etmeli ve hiç değilse veterinerin ücretini ben ödemeliyim. Ama nasıl? Kumbaram bomboş. Fakat doldurmak bana düşer. Geçen gün kafama koyunca Cesare'nin tiyatrosuna iki bilet bulmayı nasıl başardım? Bu defa para kazanmak için bir iş bulup çalışacağım; hepsi o kadar Bu akşam parayla eve dönersem teyzeciğim kimbilir ne memnun olur! »

Tony vakit kaybetmeden sütünü içti; soğuk sütü hiç sevmediği için suratını ekşitti ve masanın üzerine bir mektup bırakarak dışarıya çıktı.

Gururlu bir edayla:

— «Haylazlık bitti artık,» diye mırıldandı. «Tony neler yapabilir, görecekler. Şimdi nereye gitmeli? Kente mi? Hayır. Çocukları görürüm; canımı sıkarlar. Aşağı kente mi? Olmaz; teyzem oraya gitmemi istemiyor. Geriye bir tek köy kalıyor!

Neden olmasın Montlegun tarafına giderim. Kestirmeden, uzun sürmez.»

Ve gösterdiği bu insiyatife kendisi de hayran olarak yola koyuldu. Montegun köyüne yarım saatte gidilmesine imkân veren kestirme yol eski bağın üzerinden geçiyordu. O civara vardığında, Tony bir an durakladı. «**Acaba Clara'yı ziyaret etsem mi?**» Diye düşündü, sonra vazgeçti.

— «Dutları yemiş olmasaydı dün teyzem beni cezalandırmayacaktı. Hem sonra o, çok kötü karekterli bir kız. Bakarsın yine dalaşırız.» Diye kendi kendine söylendi ve yoluna devam etti. Tepeciğin doruğundaki, ufacık koruluğa varınca hoşnutlukla iç geçirdi:

— «Yolun yarısına vardım! Vadiyi indim mi, ufak yola ulaşırım. İşte, köy kilisesinin çanları görülüyor.»

Fakat başka bir şey de görüyordu:

Clara, yokuşu ağır adımlarla çıkmakta ve Tony'ye doğru gelmekteydi. Oğlanı görünce:

— «Vay! Ev sahibimmiş,» dedi. «Güzelim kulübeni harab ederim korkusuyla kontrola mı geldin?»

Tony omuz silkti ve vakur bir edayle cevap verdi:

— «Şakayla geçirecek vaktim yok.» Montlegun'e iş aramaya gidiyorum.»

O anda kızın elindeki içi yiyeceklerle dolu bir zembili gördü:

Tony:

— «Pazardan mı geliyorsun?» Diye sordu:

Clara şaşkın kaldı; verecek cevap bulamadı.

Tony öfkeyle karışık bir ifadeyle:

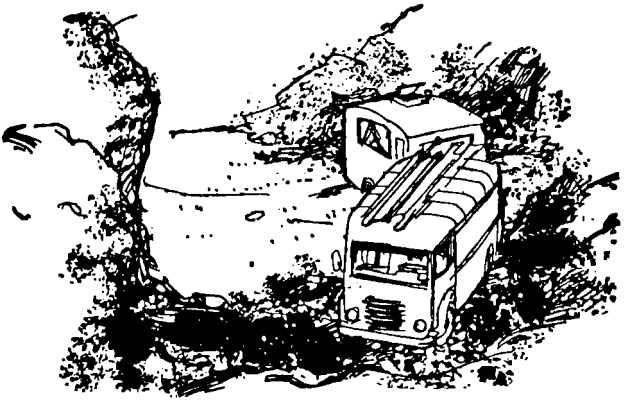
— «Anlaşıldı; bu da sır, öyle mi küçük hanım? Her neyse, beni ilgilendirmez. Git, kulübede saklan; Allah yardımcın olsun.»

Kaybettiği zamanı telâfi etmek için yoluna koşar adımlarla devam etti. Cla-

ra, yokuşun tepesinde durmuş, bakışlarıyla onu izliyordu.

— «Nasıl da çabuk gidiyor,» diye mırıldandı. «İnşallah **'ona'** yetişemez.»

Yedinci Bölüm

TONY İŞ ARIYOR

-«Bruno! Bu sabah Tony'yi görmedin mi?»

Bruno, kauçuk çizmeler giymiş, elinde hortum, çınarların gölgelediği meydanda babasının otomobilini yıkıyordu. Bu soruyu duyunca irkildi, dön-

dü ve Marion Teyzeyi dünkünden daha kaygılı bir çehreyle gördü. Başını hayır anlamında salladı.

— «Hayır mı? Kente inmedi mi? Nerede peki? Evden yarım saatliğine çıktım; döndüğümde masanın üzerinde bak ne buldum?» Diyerek Bruno'ya bir kâğıt uzattı. Delikanlı arkadaşının eciş bücüş yazısını hemen tanıdı. **«Veterinerin parasını ödeyebilmek için iş arıyacağım. Tasalanma bu akşam veya yarın dönerim. Seni çok seven Tony»**

Marion teyze endişeli bir ifadeyle:

— «Yine neler geçirmiş kafasından? Ne iş yapabileceğini umuyor? Henüz onbir yaşında.»

Bruno onu yatıştırmak için elinden geleni yaptı:

— «Tony, gerekirse ağır başlı olmasını bilir. Hatırlarmısınız, geçen hafta Zimbollina'yı görmeyi ve size de bedava bilet bulmayı nasıl becerdi.»

Marion teyze içini çekerek:

— «Doğru,» dedi. «O gün beni düşünmüştü. Bana cesaret veriyorsun. Ama nereye gittiğini bilmedikçe içim rahat etmeyecek. Kentte dolaşayım da, sorayım; bakalım nerede olduğunu bilen var mı?»

Marion teyze uzaklaştı ve Bruno işine devam etti, ama bir an önce bitirmeye bakıyordu. Kendisi de Tony'yi aramaya çıkacaktı.

*

Öte yanda, Tony, kestirme yolun sonuna varmıştı. Birkaç defa kendisinden önce aynı yoldan başka biri iniyormuş gibi taşların yuvarlandığını duymuştu. Ama yüksek lâdinler, aceleyle yola doğru giden kişiyi görmesini engelliyordu.

— **«Bu mevsimde buralardan çok geçen olmaz.** 'La Porte de Fer'**deki çiftçidir herhalde. O da Montlegun'a gidiyordur.»** Diye düşündü.

Tony yola vardığında etrafta kimseyi göremedi. Ne çiftçi, ne yaya. Sadece eski

bir taş ocağının ağzında, bir kervan ve bir kamyon. Tony; onları gayet iyi tanımıştı. Bu ünlü Cesare'nin kamyonuydu.

Beşyüz bin frankın iadesinden ve Cesare'nin serbest bırakıldığından haberi yoktu. Gözleri fal taşı gibi açıldı. Kendi kendine hayretle söylendi:

— «Ne? Laetitia kocasını hapishanede bırakıp gidiyor mu? Yakışık alır mı bu?»

Bu arada babacan bir ses:

— «Ne yapıyorsun orada, ufaklık?» Diye sordu.

Tony arkasına döndüğü zaman hayretten az kalsın küçük dilini yutacaktı! Ünlü Cesare karşısındaydı. Şişko adamın elinde koskoca bir sandviç vardı; ekmeğin arasında tavuğun beyaz eti, salata, sardelyalar ve domates dilimleri görülüyordu. Hapishanenin gıdasız yemeklerinden sonra herhalde beslenmeye ihtiyacı vardı. Titrek bir sesle Cesare'ye sordu:

— «Nasıl... Nasıl oluyor da hapishanede değilsiniz?»

Cesare bir fil gibi homurdanarak iç geçirdi:

— «Ah! Tonino, bu adamların bana karşı davranışları Fransa için bir yüz karasıdır! Ama şu cahil jandarmalar haksız davrandıklarını kabul etmek zorunda kaldılar ya; başka bir şey istemem. Gerçek ortaya çıktı, para geri verildi; beni salıvermek zorunda kaldılar! Uzun özür

dilemelerle elbet! Ama bu, ayıbı örtmez! Öyle ki, bu nankör Kente bir daha ayak basmayacağıma yemin ettim.»

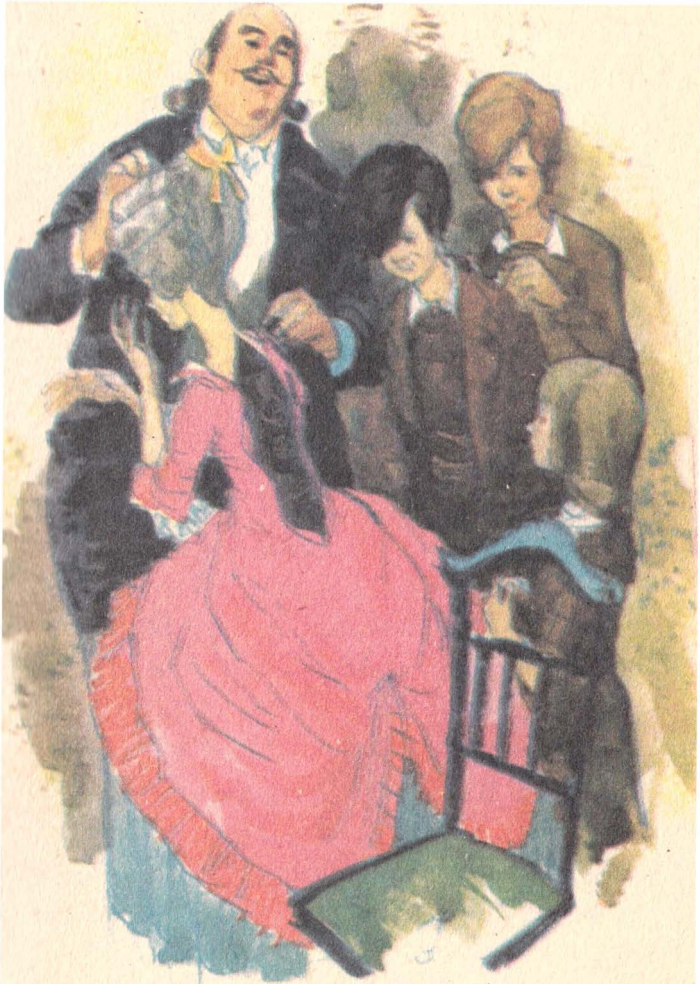
Demek Cesare suçsuzdu! Zavallı adamın kendi yüzünden rezil olduğunu ve hapse girdiğini düşünen Tony utançtan yerin dibine giriyordu. **«Neden burnumu soktum sanki. Hırsızların peşinden koşmak jandarmaların işidir; benim değil,»** diye kendi kendine tekrarlıyordu.

Yüksek sesle:

— «Şimdi Narbonne'a doğru yolunuza devam edeceksiniz, öyle mi?» Diye sordu. «Trèbes-lescapucins'de durmalısınız. Bu yönde en yakın ilk şehir odur. Orada herhalde iyi iş yaparsınız.»

Cesare sandvicini iştahla yiyip bitirmişti. Kasvetli bir tonla:

— «Temsiller bitti; epey zaman temsil veremeyeceğiz. Burada anayolda ve kötü kalpli insanlardan uzak kalacağız, bir süre. Burayı karım seçti ve ben, **'tamam!'** dedim. Burada veya başka bir

Genç seyirciler dikkatle Zimbollina'ya bakıyorlardı

yerde; ne fark eder? Ben, mahvolmuş insanım.»

— «Cesare!»

Laetitia'nın çığlığı bir uyarı gibi fışkırmıştı. Kervanın penceresinden konuşmaları dinlemiş ve belli ki pek hoşlanmamıştı.

Cesare, onu bir el işaretiyle yatıştırdı.

— «Bırak konuşayım, kadın. Tonino İnsan sıkıntılarını bir dosta anlatamazmı?»

Bunca güven karşısında daha da utanan Tony:

— «Elbet,» diye atıldı. «Neden temsillere devam edemeyeceksiniz? Jandarmalar Zimbollina'yı geri vermediler mi?»

Cesare'nin yüzü birden huzursuz bir ifade aldı:

— «Vermesine verdiler ya...»

— «Bozmuşlar mı, yokas?»

Cesare toparlandı:

— «Yani... Evet, evet; öyle. Bozmuşlar.»

Tony, üzülerek samimî bir şekilde:

— «Vah! Vah!» Diye haykırdı. «Hiç işlemiyor mu?»

— «Şey; evet,» - Cesare duraksıyordu.- «Birazcık. Mekanik kısmı çalışıyor yine. Zimbollina'm eskisi gibi dans ediyor ve klavsen çalıyor. Ama temsilin ikinci kısmı için çare yok.»

Panayırcı, «**çare yok...Yok!**» Diye gerçekten perişan bir sesle sızlanıyordu.

Tony:

— «Anladım,» dedi. «Jandarmalar Zimbollina'nın radyoyla idaresini sağlayan makanizmayı bozmuşlar.»

Cesare:

— «Tamam,» diye tasdik etti. «İyi söyledin. Bebeğimi radyoyla yönetemeyeceğim artık. Anlıyorsun, değil mi? Bu şartlarla temsil vermeme imkân kalmıyor.»

Tony:

— «Tamir ettirebilirsiniz.»

Cesare düşüncelere dalmışken irkildi:

— «Ne dedin? Tamir ettirmek mi?»

Sonra kendini toparladı:

— «Evet, evet; elbet. Radyoyu, imal eden uzmana gönderdim. Ama uzun sürebilir.»

Tony garip bir duyguya kapıldı. Bir yandan Cesare'nin samimî olarak sıkıntıda bulunduğuna inanıyor, öbür yandan panayırcının sözleri ona acayip geliyordu. **«Sırası geldikçe uyduruyor galiba,»** diye düşündü. **«Halbuki, sözleri doğru olsa gerek. Otomatı bozulmuş olmasaydı temsil vermemesi için ne sebep vardı? Onun yerinde olsaydım tası tarağı toplayıp hemen buradan kaçardım. Hem çok uzaklara giderdim. Bunda bir bit yeniği var.»**

— «Radyo tamir edilinceye kadar burada kalacaksınız öyle mi?» Diye sordu.

Cesare:

— «Elbet,» diye onayladı. «Şehre yer-

leşmek istemem. İnsanlar çok kötü kalpli. Burada rahatız.»

Gerçekten yer çok güzeldi. Etrafta kavak ağaçları ve bir pınar vardı; Yol da oldukça ıssızdı. Bir kaç kilometre ötede anayola çıkan araçların sesi hayal meyal duyuluyordu.

Cesare hoşnutlukla:

— «Sabahtan beri kimseyi görmedik. Biz de bunu istiyoruz,» dedi.

Tony: **«Kimseyi mi?»** Diye düşündü.

«Ya Clara? Montlegun'e alışverişe gittiyse kervanın önünden mutlaka geçmiştir. Bu Cesare yalancının daniskası galiba.» Sonra hemen toparlandı. Oraya yeniden soruşturma yapmaya gelmemişti. Vakit geçiyordu ve iş bulma şansı da azalıyordu!

Telaşla:

— «Bana müsaade;» dedi. «Montlegun'e iş aramaya gidiyorum.»

— «İş mi?» Diye haykırdı. «Aferin! Senin yaşındaki oğlanlar ailelerine yardım edeceklerine genellikle hep oyun düşünürler. Senin de onlar gibi olmadığına çok sevindim.»

Tony o sabah kendini öyle cesur ve takdire değer sayıyordu ki, bu hakedilmiş iltifat karşısında yüzü kızarmadı bile. Halbuki kamp yerini ve oradaki esrarı çok merak ediyordu. Yüzsüzlük etti:

— «Yazık ki temsil vermiyorsunuz, Mösyö Cesare. Size yardım ederdim.»

— «Ah! Ya! Çok yazık!»

Adam düşüncelere daldı. Tony istemeye istemeye oradan uzaklaştı. Ama on adım gitmemiştiki, Cesare peşinden seslendi:

— «Tonino! Bekle biraz!»

Çok heyecanlı görünen şişko adam Tony'ye doğru koştu, omuzlarından tuttu; onu tepeden tırnağa süzdü:

— «Bakayım, bakayım,» diye homurdanıyordu. «Boy, tamam galiba. Omuzlar daha geniş, ama... Bereket versin ki ince yapılısın. Evet, evet; olur. Neden olmasın?...»

Sükûnetini ve Tony'yi oldu olası hayrete düşüren o anlamsız ifadesini kaybetmişti. Heyecanlı bir sesle:

— «Kamyona kadar gel,» dedi. «Sana göre bir işim var galiba. Önemli ve ücret de dolgun.»

— «Cesare, yapma bunu!»

Diyen Laetitia öfkeyle kervandan fırladı ve sert bir tavırla kocasını bir kenara

çekti. Karı koca karma karışık konular etrafında fırtınalı bir ağız dalışına başladılar; Tony söylenenden pek bir şey anlamıyordu. Laetitia:

— «Bir namussuzluğun cezasını gördün,» diye bir laf etti. «Hapishaneyi boylayınca aklın başına geldi sanmıştım.»

Cesare:

— «Suçsuz olduğumu biliyorsun,» diye kükredi.

Laetitia:

— «Her bakımdan değil; sen de bunu biliyorsun,» diye karşılık verdi. «Küçüğün ortadan kaybolması yetmedi mi? Yine eski sahtekârlıklarına devam mı edeceksin?»

— «Sahtekârlık ediyorum, çünkü paraya ihtiyacım var. Küçüğe gelince, bulacağım, merak etme; bana güven! O zamana kadar bu oğlan sayesinde iyi para kazanabilirsem, burada birkaç gün daha

kalırız. Biliyorsun ki, şimdilik gidemeyiz.»

Laetitia söyleyecek bir şey bulamıyordu. Öfkelendi ve Cesare'ye sövüp saymaya başladı. Tony bir kelimesini anlamıyordu, zira İtalyanca konuşmaya başlamıştı.

Bu sövgüler delikanlının umurunda bile değildi. Gözüne bir şey ilişmiş ve heyecandan yerinde duramaz olmuştu: Laetitia'nın sandallarının üzerinde ve kenarında kendi sandallarındakinin aynı olduğu açıkca görülen kırmızı çamurlar vardı. Bu toprak, civarda sadece tepede, delikanlının az önce Clara'ya rastladığı yerde vardı.

— **«Demek Laetitia tepeye çıktı... Clara'yla buluşmuş olamazlar mı? Kızın zembilinde taze ekmek ve meyveler vardı... Belki ta köye kadar gidip almamıştır. Yoksa onu kulübeye yerleştiren ve o yiyecekleri sağlayan mahut teyze Laetitia mı? Öyleyse gece vakti kervanın için-**

de konuştuğu esrarengiz kişi de Clara'dır. Ama bütün bu gizli kapaklı şeylere ne gerek var? Hayır, Cesare'nin yakasını koyvermemeliyim; bu adamda esrarengiz bir şey bulunduğu kesin.» Diye düşündü ve kendisini fena hâlde rahatsız eden kadının çığlıklarına rağmen Tony, gerçeği ortaya çıkarmadan oradan ayrılmamaya karar vererek Cesare'nin yanına gitti.

■

Bruno, Marion teyze'yi Kentte Tony'yi aramaya gönderdikten sonra, civardaki çiftlikleri tek tek taramaya çıktı. Nihayet **«Port de Fer»**de bir hizmetçi korkularını giderici bir havadis verdi.

— «Tony'yi mi arıyorsun? Bu sabah gördüm; tepeye tırmanıyordu. Eski bağa doğru gidiyordu.»

Bruno bir ipucu bulmuştu; o yana doğru koşar adımlarla yürümeye başladı.

— «Tony, Clara'yı gördüyse, mutlaka

kavga etmişlerdir. Ama kız belki de geldiği gibi usulca gitmiştir,» diye söylendi.

Bruno, kulübeye yaklaşınca Clara'nın hâlâ orada olduğunu farketti: Berrak bir kız sesi, bir şarkıyı güzel ve doğru söylüyordu. Bu ezgi delikanlıya yabancı gelmedi. Usulca yaklaştı ve çok tatlı bir manzarayla karşılaştı.

Kulübenin içinde, kimsenin uzaktan göremeyeceği bir köşede Clara dansediyordu. Söylediği ezgiyle, küçük kız piruetler atıyor, salınıyor, kollarını sallıyor ve şarkıyı bir reveransla bitiriyordu.

Bruno kendi kendine:

— «Ama,» dedi «Bu hava, bu dans; tuhaf şey, tanıyorum gibi geliyor bana...»

O sırada hayranlık dolu bir ses:

— «Bravo!» Diyerek alkışladı. «Clara, çok tatlı bir kızsın! Şimdi daha iyi dans...»

Bruno:

— «Nanette!» Diye haykırarak atıldı.

«Ne yapıyorsun orada? Annemle çarşıya çıktın sanıyordum!»

Nanette istifini bozmadı:

— «Annem de seninle beraber Tony'yi aramaya çıktığını sanıyor. Böylece dilediğim yere gidebildim. Buraya, Clara'yı görmeye gelmek istiyordum.»

Kız kardeşinin düzenbazlığına fena hâlde kızan Bruno onu kolundan yakaladı ve tartakladı.

— «Yalan söylemekten utanmıyormusun? Ta buralara kadar tek başına geldiğini öğrenince annem ne diyecek bakalım. Ya sen Clara; onun evden kaçtığını anlamamış olamazsın; onu alıkoymamalı, hemen gerisin geriye eve yollamalıydın.»

Clara'nın kalbi fırlamıştı:

— «Onunla meşgul oldum diye teşekkür edeceğine...» Diye çıkıştı. «Çok güzel! Arkadaşın da, sen de ...Birini al, ötekine vur; bu sabah da, bir kirpi kadar yumuşaktı!»

Bruno irkildi:

— «Tony'yi gördün mü? Nerede şimdi?»

Clara tepeyi göstererek:

— «Öteki yamaçta. Köye gidip iş arayacakmış; Mont... Montelun dedi galiba.»

Bruno:

— «Montlegun,» diye düzeltti. «Verdiğin bilgiye teşekkür ederim. Hemen gidip Marion teyzeye söyleyeyim. Tony'nin Amerika'ya altın aramaya çıkmadığını duyunca sevinir. Haydi bakalım Nanette, şimdi derhal eve. Çabuk, geç kaldık.

Bruno, soluk soluğa kalan kız kardeşini çekiştire çekiştire Kent'e doğru hızlı adımlarla yürüdü.

Nanette:

— «Bir...az.. yavaş!» Diye sızlandı. «Boğulacağım!»

Ağabeyi insafsızca:

— «Kimin umurunda, yalancı!» Diye

çıkıştı. «Gidip acemi dansözleri seyretmek için evden kaçmak ne demekmiş, anlarsın.»

Nanette, ağabeyinin yürüyüşüne ayak uydurmaya çalışırken nefesi kesilmiş gibi:

— «O.. bir.. acemi dansöz.. değil. Zimbol.. lina.. kadar güzel.. dansediyor!» Dedi.

Bruno birden durdu ve kız kardeşinin elini bıraktı. Küçük kız hızını alamadı ve ayakları birbirine dolanarak çimenliğe kadar koştu. Nanette'in hakkı vardı. Clara'nın söylediği şarkı Zimbollina'nın şarkısıydı. Dansın sonu, Bruno'nun da farkettiği gibi kuşkuya yer bırakmıyordu: Clara, Zimbollina'nın bütün figürlerini eksiksiz biliyordu. Kız kardeşine dönerek:

— «Nasıl olur? Temsillere bir, iki defa gitmekle insan bir şarkıyı ve bir dansı bu kadar iyi öğrenemez. Zimbollina'nın dans ettiğini Clara sık sık görmüş, anla-

şılan. Ancak, bunun içinde... Clara'nın Cesare'nin trupunda bulunması gerekir. Ama öyle olsaydı ona, Kervanın dolaylarında rastlardık. Cesare sabahleyin hareket ettiğinde neden onunla gitmedi. Bu kulübeye girmiş kimi bekliyor? Neden gizleniyor orada. Noter Salvin'in parası geri verildi, ama arada neler geçti, kimse bilmiyor. Acaba Clara'nın soygunda parmağı var mıydı? Yoksa, parayı saklamış, sonra da korkup geri vermiş olan suç ortağı o mu? Bunları bir an önce Tony'ye anlatmalıyım. Ona da ne oldu öyle? Tam ortadan kaybolacak zamanı buldu!»

...Ve Bruno telaşlı adımlarla arkadaşının evine doğru yöneldi.

Sekizinci Bölüm

ÖTEKİ ZİMBOLLİNA

Tony'nin nereye gittiğini öğrenen Marion teyzenin içi rahatladı ve:

— «İstendiği anda, hemencecik iş bulunamayacağını anlamasında fayda vardır. Hem sonra, Montlegun'de ona kötülük gelmez; onu orada herkes tanır.» Diyerek ona şansını deneme fırsatını ver-

mek için akşama dek beklemeye karar verdi.

Ama Bruno arkadaşını bulmak için sabırsızlanıyordu. Ona anlatacağı o kadar çok şey vardı ki! Bu sebeple, babasının XV. Louis devrinden kalma bir antika büfenin satışı için Montlegun'e gideceğini haber alınca:

— «Babacığım, beni de götür,» diye yalvardı. «Tony yok; öyle canım sıkılıyor ki!»

Nanette, ağabeyinin yakasını bırakmadı elbet. Böylece öğleden sonra araba, Cesare'nin mola verdiği yola girdi.

Bruno hayretle:

— «Panayırcılar,» diye haykırdı. «Ben onları uzaklarda sanıyordum. Niye gelip bu ıssız yere yerleşmişler?»

Babası da:

— «Bunca heyecandan sonra biraz dinlenmek ihtiyacını duydular, herhalde,» diye fikir yürüttü

— «Ben geldim, işim şu çiftlikte. Siz köye yürüyerek gideceksiniz, ama geç kalmayın; benim işim çok sürmez.»

Gerçekten bir çeyrek saat sonra, antikacı döndü. Çocukları arabanın önünde sabırsızlık içinde kendisini bekler bulunca hayretler içinde kaldı.

Bruno muzaffer bir edayle:

— «Tony'nin nerede olduğunu biliyorum!» Dedi. «Cesare'yle birlikte Trèbes'e gitmiş. Panayırcı bezden tiyatrosunu orada kurmuş; temsil vereceklermiş. Bunları Laetitia'dan öğrendim. Ve öyle sanıyorum ki, kadın. Tony'yi pek sevmiyor. Çok öfkeli bir hali vardı!»

Nanette gıpta dolu bir sesle lafa karıştı:

— «Zimbollina az sonra Trèbes'de dansedecek. Trèbes'deki çocuklar ne şanslı!»

Antikacı Lantiè çocuklarına alaycı bir gülümsemeyle baktı:

— «Haydi, yine dört ayak üzerine düştünüz,» dedi. «Müşterim, antika büfesi-

ni aile yadigârı olduğu için ağabeyinin muvafakati alınmaksızın satmak istemedi. Ve bu ağabey nerede oturuyor, bilin bakalım?»

Nanette sevinçle hoplayarak:

— «Trèbes'de!» Diye haykırdı. «Doğru oraya gitmen gerekiyor, değil mi, babacığım? Sen o efendiyle konuşurken ben de Zimbollina'yı seyrederim! Ne şans!»

Antikacı gülmeye başladı:

— «Bir bebek kızımı büyülemiş! Gördükçe daha çok görmek istiyor! Haydi bakalım! Yola!»

Böylece, on dakika sonra, Bruno ve Nanette, Trèbes'li çocuklara katılıp bezden yapılma tiyatroya girdiler.

Cesare, her zamanki gibi, açık hava tiyatrosunun seyircilere ayrılan kısmını ve sahneye boşluk vermek için büyük bir tente germişti. Bezlerin arasından süzülen güneş ışınları içeriye, zifiri ka-

ranlıktan daha etkileyici kırmızı bir loşluk veriyordu.

Bruno, arkadaşını boş yere arayıp durdu.

— «**Kulistedir herhalde,**» diye düşündü. «**Antraktta giderim; şimdi çok geç.**»

Gerçekten davul sesleri temsilin başlamak üzere olduğunu ilân ediyordu.

Sahneye ilk olarak Cesare çıktı ve şişkoluğundan beklenmeyecek bir çeviklikle hokkabazlık gösterileri yaptı. Bundan sonra eline kördüğüm olmuş sicimler aldı: Bunlar çözüleceğe benzemiyordu, hünerli parmak hareketleriyle çarçabuk açıverdi

Bruno:

— «Bu numara sırasında Laetitia sahneye çıkar ve düşündüklerimizi tahmin ederdi. Adları ve doğum tarihlerini bulurdu; hatta bir defasında arkadaşım Charlie'nin defterindeki ünlü kişilerin adlarını bile tahmin etmişti. Enteresan-

dı. Bugün neden kervanda kaldı? Yazık!» Diye söylendi.

Sonra Cesare temsilin en ilgi çeken numarasını, eşsiz Zimbollina'yı ilân etti. Nanette hoşnutlukla iç geçirdi. Ve, projektörlerin aynı noktada toplandığı yerde bebek ortaya çıktı.

Siyah uzun saçlarını özenle taramışlardı. Donuk yüzünde hep aynı gülümseme vardı. Ve elbisesi pırıltılar saçarak, dansetmeye başladı. Küçük bir kıza öylesine benziyordu ki, Bruno apışıp kaldı.

Temsilin cazibesine kapılan seyirciler adeta taş kesilmişlerdi. Dans bittiğinde birkaç saniye beklediler; sonra çılgınca alkışlamaya koyuldular.

Nanette:

— «Clara daha iyi dans ediyor,» dedi. «Ama yine de Zimbollina daha eğlenceli. »

Bruno:

— «Elbet! Elbise ve ışıktan dolayı!»

Diye karşılık verdi. «Bir temsilde bunların etkisi çok önemlidir.»

Şimdi, üzerine çiçekler ve kuşlar çizilmiş ufak bir klavsevin önüne oturmuş bulunan Zimbollina çalmaya başladı. Elleri, kaskatı, ruhsuz duran otomatın parmakları tuşlara hafifçe dokunuyordu. Enstrümandan çıkan eski zamanlara ait bir ezgi herkesi büyülüyordu.

Bruno kendi kendine:

— «Bugün bana ne oluyor, bilmem,» diyordu. «Bütün bunlar yabancı değil. Öyle olduğu halde, herkes gibi ben de hayranlıklar içindeyim!»

Zimbollina tam karşısında koltuğa rahatça yerleşmiş dinleniyordu. Eline aldığı kahve fincanını dudaklarına götürdü ve keyifle içmeye başladı. Sonra fincanı masanın üzerine koydu, yelpazeyi aldı, sertçe açtı ve zarif hareketlerle sallamaya başladı.

Işıklar yandığında seyirciler üzüntüyle iç geçirdiler.

Halkın gösterdiği bu sıcak ilgiden son derece memnun görünen Cesare:

— «Zimbollina'mın dinlenebilmesi için bir kaç dakika antrakt vereceğiz,» dedi. «Bu sürede sizleri, bu sevimli yaratığı gelip yakından görmeye davet ederim!»

Birkaç delikanlı ve kız davete hemen uydular ve bebeği incelemeye koştular. Ceasre, her zamanki gibi fermuarı açtı ve otomatın karmaşık çarklarını kıvançla gösterdi.

Bruno, daha önce de görmüş olduğu için:

— «Tam zamanı; Tony kulisdedir herhalde.» Diyerek arkadaşını aramaya çıktı.

Kız kardeşine yerinden kıpırdamamasını sıkı sıkı tembihledi. Zaten küçük kız öyle apışmış kalmıştı ki, tenbihe bile gerek yoktu.

Sonra gevezelik eden grupların arasından süzülerek geçen Bruno çıkış kapısına doğru ilerledi.

Salonun sıkıcı havasından ve kasvetli kırmızı ışığından sonra dışarıdan sükûneti ve çınar ağacının yaprakları arasından süzülen güneşin pırıltısı içini ferahlattı.

Arkadaşını bir an önce bulmak için sabırsızlanan Bruno, temsilin verildiği sahnenin üzerine atladı. Biliyordu, perdeleri yana çekse kendini doğru kulisde bulurdu. Usulca, iki dekor dayanağının arasından süzüldü. Birkaç adım attı. Birden salondaki gürültüler kesildi ve Cesare'nin gür sesi duyuldu:

— «Şimdi temsilin ikinci bölümüne geçiyoruz. Zimbollina'm elbise değiştirdi. Sizlere en inanılmaz hünerlerini gösterecek. Önce saatin kaç olduğunu söyleyecek. Elbette ki bunu konuşarak değil, jestlerle anlatacak.»

Bruno, «**Böylesi daha iyi,**» diye düşündü. «**Cesare sahnede. içeriye girmenin tam zamanı.**»

Cesaretle ilerledi, başka bir perdeyi de

çekip içeri geçti. Alacalı giysilerin asıldığı dolap gibi bir yere girmişti. Sahneden yansıyan loş ışığın içinde Bruno hafif kumaşlar, pullar, diademler... gördü. Kendi kendine:

— «Zimbollina'nın gardrobu! Benim yerime buraya Nanette düşmeliydi!»

Dışarıdan alkış sesleri duyulmaya başladı. «Sahneye çok yakın bir yerdeyim herhalde; alkışları, seyircilerin arasındaymışım gibi işitiyorum. Dikkat: Olur olmaz bir perdeyi kaldırıp da kendimi sahnede bulmayayım: Ne sansasyon yaratırım kimbilir! Peki ama, Tony nereye gitmiş olabilir? Şu yana da bir bakayım.»

O yana gitti ve perdenin bir aralığından parlak bir ışık fışkırdı. Sahneye varmıştı, ama Bruno umursamadı. Girintili bir köşede hareketsiz bir silüet duruyordu. Tony'ydi herhalde. Of, nihayet! Perde sallandı, ışık silüeti aydınlattı... Ve Bruno bir hayret çığlığı savurmaktan

kendini alamadı. Az önce klavsen çalarken giydiği şatafatlı giysinin içinde Zimbollina kayıtsız ve güler yüzle kendisine bakıyordu.

Bruno'nun ilk tepkisi geri çekilmek oldu. Ama öyle şaşırmıştı ki, ayağı, Cesare'nin az önce cambazlık yapıp sonra yere bıraktığı lobutlara takıldı ve kendini yerde buldu.

Yere halı serilmiş olduğundan gürültüsü pek duyulmadı. Bruno yerinden fır-

layıp üzerini silkeleyinceye kadar toparlandı ve kendini ayıplayarak:

— «Az kaldı bir otomattan korkup kaçacaktım. Ne gülünç, şu halim!..» Sonra aklına bir soru takıldı: «Peki ama, Zimbollina kulisde dinleniyorsa, sahnede şu anda numarayı kim yapıyor?»

Cesaretle geri döndü. Bebeğin önünden geçerken ona alaycı bir gülümsemeyle bakarak:

— «Beni ilgilendiren sen değilsin kızım Senin adına dönen dolapları merak ediyorum.» Diye mırıldandı.

Sahneye yaklaştı, perdeyi usulca araladı. Hayret! Karşısında, Sabine'lerin evindeki temsilde giydiği kırmızı çiçekli çingene elbisesinin içinde Zimbollina, numarasına devam ediyordu. Aynı boy, Aynı saçlar, aynı sevimli yüz...

Bruno, başının döndüğünü hissetti: Mırıldanır gibi:

— «İki! İki tane Zimbollina var! Ama neden? Neden?»

Cesare, elinde radyo cihazı olduğu halde kulise doğru geliyordu; bir gereç alacaktı, herhalde. Görünmenin sırası değildi. Bruno kaçtı. Koşup Nanette'in yanındaki yerine oturdu; geçerken rahatsız ettiği seyirciler fena halde homurdanıyorlardı; ama o, bunlara aldırmadı.

O sırada Cesare, elinde bir buket çiçekle sahneye döndü:

— «Ve şimdi, bizim bilgin Zimbollinamız, şu mütevazi çiçekleri salonun en güzel hanımefendisine sunmak suretiyle seyircilerinin kendisine karşı gösterdikleri yakın ilgi'ye teşekkür edecek.»

Işıklar seyircileri taradı: Zimbollina'nın, salonun en güzel kadınını titizlikle seçmesi gerekliydi elbet. Çocuklarıyla birlikte gelen birkaç kadın, seçilmeyi umarak sinirli sinirli gülüyordu..

Bebek o mekanik ve sekmeli adımlarıyla salona indi. Görebilirmişcesine seyir-

cileri tarıyordu. O hanımefendilerden hiçbirinin önünde bile durmadan yoluna devam etti. Bütün gözler onu izliyordu. Bruno onun, hiçbir hanımefendinin yer almadığı sıraya doğru ilerlediğini hayretle gördü.

Birden, bebek tam karşılarında durdu. Bir an, en deli düşünceler kafasına üşüştü. 2 numaralı Zimbollina merakını cezalandırmaya mı gelmişti? Onu suçlayacak veya dışarıya mı atacaktı?

Ama hayır! Bebek daha iyi niyetler besliyordu. Sonra hedefi Bruno da değildi. Kolunu uzatıp buketi Nanette'e sundu...

Nanette çılgın bir sevinçle:

— «Bana mı? Buketi bana mı sunuyorsun?» Diye haykırdı. «Oh! Teşekkür ederim, Zimbollina!»

Bebek seyircilerin alkışlarına eğilerek karşılık verdi, sahneye döndü ve kulisde kayboldu. Temsil bitmişti.

Heyecandan kıpkırmızı kesilen Nanette, mutluluklar içinde yüzüyordu.

Arabada babasıyla buluştuklarında kı vanç dolu bir sesle:

— «Salonun en güzel hanımefendisi bendim,» dedi. «Zimbollina söyledi.»

Babası gülerek:

— «Elbet öyledir, benim minik kedim,» diye karşılık verdi. «Seni seçtiğine ben hiç şaşmadım. Getir de çiçeklerini bir koklayayım. Ama... o ne? İçinde ne var?»

Çiçeklerin arasında duran kırılmış bir kağıt, antıkacının gözünden kaçmamıştı. Nanette'e dönerek:

— «Zimbollina sana mesaj yollamış? Al; yazı bana yabancı gelmedi. Ne dersin, Bruno?»

Bruno kâğıdı aldı ve okudu:

— «Teyzeme söyle yarın geleceğim.»

İmza yoktu, ama gerekli de değildi; mesajın Tony'den geldiği kesindi.

Bruno:

— «Demek Cesare'yle çalışıyor,» diye şaştı. «Ama kulisde onun izine rastlamadım. Neredeydi acaba?»

Babası:

— «Temsilin gidişine yardım ediyordur; bu akşamki temsile katılacak herhalde. Bu oğlan pek, başına buyruk hareket ediyor gibi geliyor bana. Gece vakti eve nasıl dönecek? Onu orada bırakamayız; Marion beni afetmez! Gel Bruno, gidip onu alalım.»

Nanette'i arabada, hayran hayran baktığı çiçekleriyle başbaşa bırakarak, Bruno ve babası tiyatroya döndüler.

Âletleri taşımaya ve kervanı çekmeye yarayan kamyon yerinde değildi:

Bruno:

— «Cesare kervanın buldunduğu yere dönmüş besbelli,» dedi. «Şimdi Tony'nin nerede olduğunu nasıl bileceğiz?»

Antikacı:

— «Cesare, tiyatroyu beklesin diye onu belki içeride bırakmıştır,» dedi. «Girip bir bakalım.»

Tiyatrodaki bütün ışıklar sönmüş olduğundan kulisler kapkaranlıktı. Bruno'nun babası çakmağını yaktı ve bu zayıf ışığın altında, kaçak Tony'yi araştırmaya koyuldular.

Bruno:

— «Sahneye çok yakınız,» diye anlatmaya başladı. «Şurası, Zimbollina'nın giysilerinin asıldığı yer. Şurada bir oyukta az önce Zimbollina duruyordu.»

Jestini sözlerine ekleyerek perdelerden birini çekti. Bebek, orada her zamanki kayıtsız ve sevimli haliyle duruyordu.

Bruno:

— «İkincisi nerede acaba?» Diye hayret etti. «Babacığım, sana anlatacak vakit bulamadım, ama az önce acaip bir şey buldum: İki tane Zimbollina var! Bu, burada rahat rahat duruyorken, öte-

ki otomat sahnede numaralarını yapıyordu. Şaşılacak şey, değil mi?

Gardrop gibi kullanılan odacıkta, çakmağın ışığında araştırmaya devam eden antikacı:

— «Aaa... Bu ne?..» Diye haykırdı. «Bu acayip değil mi?»

Bebeğin arkasında bir giysi asılıydı; kancadan çıkardı ve havada tuttu:

Bruno:

— «Sırtından fermuarla kapanan bir kombinezon,» diye haykırdı. «Tıpkı Zimbollina'nınki gibi. Bak, baba; kıyasla: Tıpatıp onunki.»

Babası kombinezonu bebeğin üzerinde tuttu:

— «Sahiden. Küçük bir kızın teni kadar yumuşak; kadife gibi. İşte, bir maske ve bir de peruka... İkinci bir bebeği giydirmeye yarayan her şey tamam.»

Bruno gururla:

— «Gördünüz mü? Az önce sahnede

gördüğüm bebeğinki bu! Ama... Kendisi nerede?»

Temsilin son sahnesi gözünün önünde canlandı. İkinci Zimbollina salonda ilerlerken gözleriyle birini arıyor gibiydi ve sonuna doğru Nanette'e yöneldi... Bunu ancak canlı biri yapabilirdi. Birden:

— «Oh! Babacığım, öteyi beriyi araman faydasız,» diye haykırdı. «Başka bebek bulamayacaksın! Temsilin ikinci yarısında Zimbollina'nın nasıl olup da bun-

ca şeyi bildiğini ve az önce neden Nanette'i seçtiğini şimdi anladım... Tony'yi neden bir türlü bulamadığımı anladım: Çünkü o, kulisde değil, sahnedeydi!»

Antikacı kaygıyla:

— «Ne diyorsun?» Diye sordu. «Tony sahnede olsaydı görürüdün.»

Bruno kendinden emin bir sesle:

— «Gördüm,» dedi. «Ama tanımadım, çünkü kıyafet değiştirmişti. Zor değil. Bak!»

Sandallarını çıkararak, kombinezonun içine girdi. Tony'den daha boylu ve geniş omuzlu olduğundan sığmadı. Ama olsun! Oğlu gibi, antikacı da, bebeğin sırrını kavramıştı. O, Nanette'e çiçek sunabilecek biçimde mükemmel bir otomat değildi. Bu çiçekleri, konbinezon giyen ve otomatın rolünü oynayan Tony sunmuştu.

*

Bruno ve babası araştırmalara atılmış

kulisin sırlarını bulmaya çalışırlarken, Cesare ve Tony de kamyona binmiş, uzaklaşıyorlardı. Cesare'nin suratı asıktı:

— «Laetitia bugün, öğleden sonra numarasını yapmayı neden ısrarla reddetti, aklım ermiyor. Akşamki seansa mutlaka gelmeli; çok kalabalık olacak.»

Tony:

— «Başı ağrıyordu,» diye hatırlattı. «Dinlenmeye ihtiyacı vardı.»

Kamyon, taş ocağına varmıştı.

Cesare:

— «Ayaküstü birşeyler yiyelim, ve hemen yolu çıkalım,» dedi. «Tiyatromu bekçisiz bırakmaktan hoşlanmam.»

Ancak, bunun için de yemeğin hazır olması gerekiyordu. Oysa ki, kervan boştu. Masanın üzerinde bir mektup duruyordu. Cesare, hayretle okudu ve öfkeyle haykırmaya başladı:

— «Bu kadarı fazla. Bu kadınlar beni deli etmeyi akıllarına koymuşlar. Önce

Clara'm başını alıp gitti; şimdi de Laetitia aynı şeyi yapıyor. Al Tonino, oku! Oku şunu!»

Cesare perişan bir halde kendini banketin üstüne attı; umutsuzluk içinde kıvranan insanlara özgü bir jestle başını avuçlarının içine aldı. Tony, adamın abartmalı davranışlarına alışmış olduğundan pek kulak asmadı ve sahibi izin verdiğine göre, mektubu okumaya koyuldu.

— «**Namussuzluklarından bıktım,**» diye yazıyordu Laetitia. «**Biliyorsun, Clara nefret ettiği o numarayı oynatmaktan vazgeçmedikçe geri dönmemeye and içti. Onun gidişi sana ders olur diye ummuştum. Madem olmadı ben de onun yanına gidiyorum. Yalan dolana tek başına devam et.**»

Tony mektubu katlayarak:

— «Eh!» Dedi. «Durumun pek parlak değil. Ve bütün bunlar, yanılmıyor-

sam, Zimbollina'nın radyoya yönetilen numarası için.»

Panayırcı sert bir şekilde mektubu aldı. Tiyatrocu bir jestle delikanlıya uzattığından ötürü belki de şimdi pişmandı.

— «Yok canım!» Diye mırıldandı.

— «Radyonun bu aile işiyle bir ilişkisi yok! Anlayamazsın...»

Tony:

— «Nasıl anlayamam,» diyerek onun lafını kesti. «Pek de iyi anladım; hem de her şeyi!»

Cesare kalın kaşlarını çatarak ona baktı:

— «Neyi? Neyi anladın, ufaklık?»

Tony parmaklaryla sayarak sıraladı:

— «Bir: Jandarmaların radyoyla yönetim kutusunu karıştırıp bozdukları bir masaldan ibaret. Az önce Zimbollina'yı yönetirken elinizdeydi... Demek iddianızın aksine tamir etsin diye uzmana göndermemişsiniz. Zaten neyi tamir edecek-

ki? Temsilin başında siz hokkabazlık yaparken açıp baktım. Üstündeki ufak düğmelerin bir şeyi komuta ettikleri yok: Kutu bomboş!»

Yenik düşen Cesare iç geçirdi.

— «Eh! Ne yaparsın? Hayatta her şey bir sanmadan ibaret. Elimdeki küçük kutu hiçbir şeyi yönetemez; ama ne olmuş yani? Yeter ki seyirci hoşça vakit geçirsin? Öyle değil mi?»

Tony:

— «Belki! Ancak bana, Zimbollina'nın numarasını oynamamı teklif ettiğinizde yalan söylediniz. Öyle ki, **'kutu tamir edilinceye kadar'** birkaç günlüğüne sırf iş yapasınız da malî zorluktan kurtulasınız diye çalışmaya razı oldum. Yalanmış. Radyo cihazı balon olduğuna göre Zimbollina ikinci turdaki numaraları yapacak güçte değildir. Zimbollina, daima tekrarladığımız gibi, gerçekten bir XVIII. yüzyıl otomatıdır. Dans edebiliyor ve klavsen çalabiliyor. Herkese gösteriyor-

sunuz; çarklarını görsünler diye yanınıza şahitler çağırıyorsunuz. Sonra giysi değiştirme bahanesiyle kulislere alıp saklıyorsunuz. Ve temsilin ikinci bölümünde, numaraları, bugün benim yaptığım gibi Zimbollina kılığına giren canlı bir insan yapıyor. İşte anladığım ikinci şeyde bu! Tamam mı?»

Cesare perişan bir edayla:

— «Tonino, çok zekisin,» dedi. «Biraz daha yumuşak başlı olmaya bak; yoksa iş kötüye varabilir. Bakarsın seni polis yapıverirler; seni sevdiğime göre çok üzülürüm!»

Tony gülmekten kendini alamadı:

— «Ben de sizi severim, Mösyö Cesare. Çok palavracısınız, ama kötü kalpli bir insan değilsiniz.»

— «Teşekkür ederim, Tonino; bu sözlerin kalbime işledi. Hele şu sırada bir dosta çok ihtiyacım var. Bak yapayalnız kaldım; terkedildim...»

— «Neden, biliyorum!.. Bana oynattı-

ğınız oyunu asıl canlandıran yeğeniniz Clara'ydı. Kız, bu davranışınızı dürüstlüğe aykırı buluyor. Ve hiç hoşlanmıyordu. Yanılıyor muyum?»

Panayırcı yine derin derin iç geçirdi:

— «Ah! Clara'cığım!» Dedi. «Ondan söz etmekle içimi sızlattın. İki günden beri ortadan yok oldu. Tutuklanmam onu çok sarstı. Ona oynattığım sahte rolü keşfettikleri takdirde kendisini de hapishaneye atarlar diye korktu. Ve başını alıp gitti. Düşün: Oniki yaşında bir yavrucak ve aynı zamanda parası da yok. Çok uzaklaşmış olamaz. Bu yüzden bu civardan ayrılamıyorum. Dönmesini bekliyorum, anladın değil mi? Jandarmaya başvuramam, zira o zaman her şeyi onlara anlatmam gerekir. Ve iş nereye varır, tahmin edersin. Yapmadığım bir şey için beni hapse attılar. Gerçekten bir suçum olduğunda ne hale düşerim, gözünün önüne getir! Ah Tonino çok kötü bir durumdayım.»

Tony onu yatıştırdı:

— «Merak etmeyin, üzülmeyin Mösyö Cesare. Her şey düzelebilir. Hem de kolaylıkla. Clara'nın nerede olduğunu biliyorum.»

— «Ne?»

Heyecandan kıpkırmzı kesilen Cesare, Tony'ye gözlerini kırpıştırarak bakıyordu:

— «Başıma gelenleri sana şu anda anlattığım halde Clara'nın nerede bulunduğunu bildiğini söylüyorsun! Tonino, sen Komiser Maigret'den daha güçlüsün.»

Tony iltifatı her zamanki gibi tevazu ile karşıladı:

— «Eh, öyle,» dedi. «Kafam biraz çalaşır. Sizi Clara'nın yanına götürebilirim; Laetitia da onunla beraber olduğuna göre, ikisine birden kavuşursunuz. Sahi, karınızın, Clara'yı böyle çabuk bulup yanına gitmesi sizi şaşırtmadı mı?»

Cesare kalın kaşlarını çattı. Yüzündeki bu ifade Tony'ye, bir esrarı anlamaya çalışan polis Anselme'i hatırlattı. Ama Cesare, görünüşüne rağmen oldukça kurnazdı.

— «Hakkın var,» dedi. «Normal değil. Bu Laetitia'nın, Clara'nın nerede bulunduğunu bildiğinin bir delilidir. Anlaşılıyor ki, o namussuzlar beni bu numaramdan caydırmak için böyle bir komedi düzenlediler. Şimdi farkına varıyorum: Laetitia, Clara için fazlaca kaygılı görünmüyordu. Ve sık sık, tek başına gezmelere çıkıyordu... Anlaşıldı demek, küçüğü görmeye gidiyordu. Ah bu kadınlar! Bu kadınlar!.. Beni, yanlarına götür, Tonino! Onlara söyleyeceklerim var!..»

Ama Tony yola koyulmakta pek acele etmiyordu. Avantajlı olan kendisiydi ve yararlanmayı aklına koymuştu:

— «Bir dakika, Mösyö Cesare. Sizi karınızın ve yeğeninizin yanına götüre-

ceğim, ama karşılığında bir şey isterim.» Dedi.

Panayırcı acizlik ifade eden bir jestle kollarını açtı:

— «Eh, biliyorsun ben yoksul bir adamım. Sana, bu öğleden sonraki temsilden elde ettiğim hasılatın yarısını vereyim. Tamam mı?»

Tony cömertçe:

— «Ah, hayır!» Dedi. Para söz konusu değil. Size vereceğim bilgi karşılığında başka bir şey isteyeceğim.»

— «Peki, ne istiyorsun çabuk söyle, delikanlı! Beni meraktan öldüreceksin.»

— «Bilgiye karşılık bilgi. Ben size onların saklandıkları yeri göstereceğim; siz de bana, soygun gecesi neler döndüğünü anlatacaksınız. Haklı bir istek, değil mi?»

Cesare, tepki gösteremeyecek kadar çok ve üstüste heyecanlar atlatmıştı. Derin bir iç geçirerek:

— «Peki,» dedi. «Bildiklerimi söyle-

yeceğim. Soygun işiyle hiç ilgim bulunmadığını göreceksin. Yola çıkalım; yolda anlatırım.»

Böylece soygun gecesi neler geçtiğini herkesten önce Tony öğrendi...

Dokuzuncu Bölüm

CLARA'NIN ANLATTIKLARI

Sabin'in, alçılı ayağını her zamankinden çok lanetleyerek yattığı küçük salonda Bruno ve babası son buluşlarını ve bunlardan çıkardıkları sonuçları anlatıyorlardı.

Antikacı:

— «Bugün, öğle seansından sonra Tony'nin oynadığı rolü, hiç şüphesiz, eskiden başka bir çocuk oynuyordu. Ve gerçek şu ki; asıl Zimbollina'nın temsilin ikinci yarısındaki numaraları başaramayacağı kuşku kaldırmaz.

Noter Salvin heyecanla:

— «Öyleyse,» diye atıldı. «Sabine'in önünde bu numaraları tekrarlamak üzere bebeği çağırdığımızda, onun yerine canlı bir çocuk geldi; ama kim? Zimbollina kılığına girip geceyi büromda geçiren kimdi? »

— «Hemen buraya koşup size bunları anlatmamıza sebep bu, işte. Soygunun yapılmasından sorumlu olan kişi, Zimbollina kılığıyla bu eve giren çocuktur. Onu hemen bulmalıyız. Cesare'nin kervanına koşalım; hemen!»

Fakat Sabine onların bu telaşını küçümseyerek:

— «Gereksiz,» dedi. «Çocuğun orada

olmadığı kesindir. Bulunsaydı, Cesare, bebeğin yerini doldurması için Tony'yi almazdı.»

Noter:

— «Sahi!» Diye haykırdı. «Haklısın. Peki neden çocuk panayırcıların yanında durmadı? Nereye gitti acaba?»

Bruno başını eğmişti. Onu gözetleyen Sabine, bunu farketti:

— «Bruno; sen bir şeyler biliyorsun ama, bunu bizlerden saklıyorsun. Neden?» Diye sordu.

Sabine'in tahmini doğruydu. Bruno yakın bir olayı gizlemekteydi. O sabah, eski bağda Clara'yı dansederken görmüştü. Esrarengiz Clara, otomatın numarasını biliyordu. Nihayet:

— «Evet,» diye açıkladı. «Sahte Zimbollina'nın nerede saklandığını biliyorum. Ama söyleyemem. Onu elevermemeye yemin ettim.»

Oradakiler hayretten donup kaldılar.

Bruno'yu konuşmakla ödevli olduğuna nasıl inandıracaklardı?

Noter Salvin yumuşak bir sesle:

— «Dinle yavrum,» dedi. «Biliyorum, verdiğin sözden caymak sana imkânsız geliyor. Ama şunu bilmen gerek: Bu çocukla mutlaka görüşmeliyim. Kasamdan çalınan çantanın nerede olduğunu öğrenmem lazım. Bu çantada çok önemli belgeler vardı; vasiyetnameler, satış mukaveleleri; ticarî anlaşmalar... Bunlar kaybolalı birçok işler elimden alındı. Panayırcılar kâğıtlarımı geri vermeliler!»

Bruno inatla:

— «Cesare'ye sorun,» diye direndi.

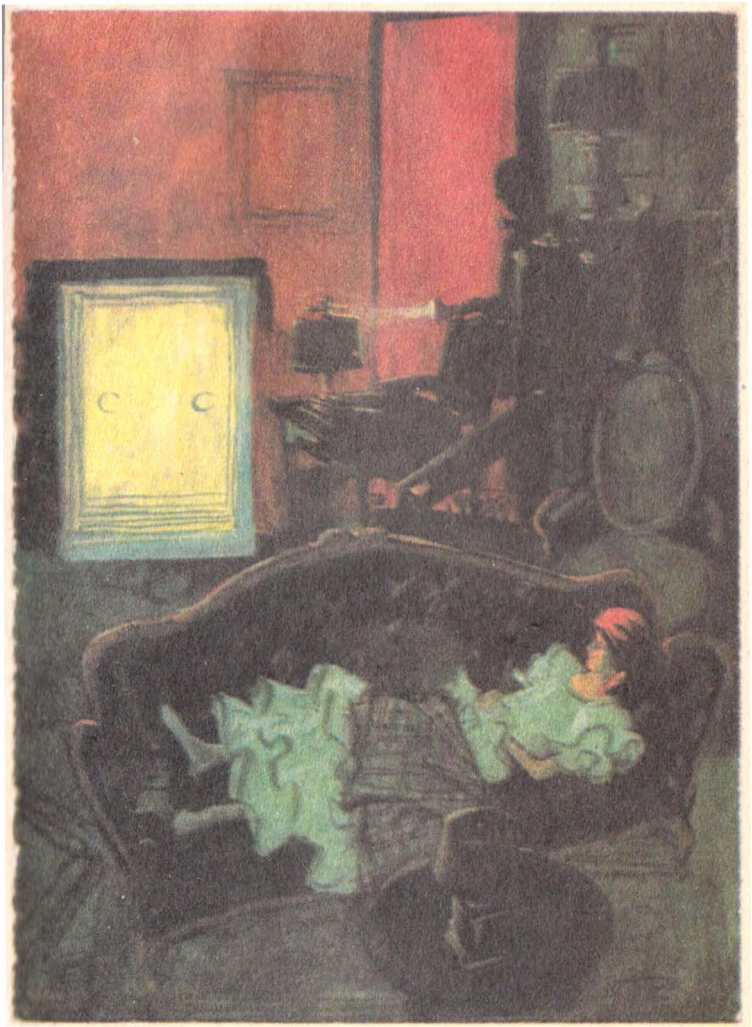
— «Cesare'nin inkâr edeceğini sen de biliyorsun. Elimizde hiç bir delil yok.»

Sabine:

— «Nasıl yok,» diye atıldı. «Kulisdeki kombinezon yetmez mi?»

Antikacı Lantie:

— «Yetmez,» dedi. «Cesare her şeye

Odada birisi vardı

bir kulp bulacak kadar kurnazdır. Bunun yedek bir konbinezon olduğunu; bir tanesinin yırtılması ihtimalini düşünerek yaptırdığını söyleyebilir. Ve bu, çok haklı bir iddiadır.

Noter ateşli bir tonla:

— «Elbet,» diye tasdik etti. «Çocuğu bulmalıyız. Bu çocuk panayırcıların oynadığı oyunu ispatlayan sağlam bir delildir. Ona hiçbir zararımız olmaz. Polisi tekrar bu işe sokmaya hiç niyetim yok. Para geri verildi; belgeleri de versinler, şikâyetimden vazgeçerim. Haydi Bruno, söyle: Bu oğlan nerede saklanıyor?»

Bruno, bu ısrar karşısında yumuşamıştı:

— «Oğlan değil, kız,» dedi. «Ve hırçın bir kız; bunu da önceden haber vereyim. Bir şey söylememeye kararlıysa, onu konuşturabileceğinizi aklım kesmiyor.»

Sabine'in heyecandan yanakları alal olarak:

— «Clara'dan söz ediyorsun, değil mi?» Diye atıldı. «Clara denen kız, eski bağdaki kulübede saklanıyor! Daha önce de anlamıştım, ama Bruno sır saklamamı tembihlemiş, olduğu için susuyor dum.»

Babası ona sarılarak:

— «Tabii, anlıyorum yavrum», dedi. «Şimdi vakit kaybetmeyelim; hemen eski bağa koşalım! Çabuk olun, neredeyse hava kararacak.»

Böylece Sabine bir kez daha yalnız kaldı:

— «Allah'ın belası ayak,» diye sızlanıyordu. «Bir daha incir ağacına çıkmak mı? Tövbeler olsun!»

*

Öte yanda Cesare, soluk soluğa ve kanter içinde tepeciğin doruğundaki kulübeye varmıştı. Rüzgâr gibi içeriye daldı. Onu gören Clara korkudan bir çığlık sa-

vurdu. Fakat Laetitia soğukkanlılığını kaybetmeyerek saldırıya geçti:

— «Sen ha, Cesare? Buraya da mı yetiştin. Ah, anlıyorum; seni buraya Tony denen o yumurcak getirdi. Bak, kendisi içeriye girmeye cesaret edemiyor. Ama boşuna zahmet ettin. Clara ve ben, sana dönmemeye kararlıyız. Gidip şehirde iş arayacağım. Evlere hizmete gideceğim; ne iş olsa yapacağım. Yoksul, ama namuslu bir yaşantı süreceğiz. Kimseden gizlimiz olmayacak.»

Tabii Cesare, yine palavrayı, şamatayı ele aldı ve Napoli sinemalarının geleneği icabı abartmalı jestlerle bir umutsuzluk, bir sızlanma sahnesidir başladı.

— «Laetitiacığım, bunu yapamazsın; Bana bunu yapamazsın. Ya sen, Claram? Sen de mi beni terkediyorsun? »

Ve koca tilki, ağlıyordu! İri gözyaşı damlaları tombul yanaklarından aşağıya yuvarlanıyordu. O sırada içeriye giren Tony onu o halde görünce acıdı:

— «Mösyö Cesare, ne yapıyorsunuz? Kendinizi bu hallere sokacağınıza, karınızla ve yeğeninizle barışmaya bakın. Eminim ki, bunun için onlar da can atıyorlar!»

Cesare hemen umutlanarak:

— «Sahi mi? Benimle gelecek misiniz?» Diye atıldı.

Karısı kesin bir tonla:

— «Şartlarımızı biliyorsun», diye ayak diredi. «Sahtekârlıklarından vazgeç. Ya-

lan söylemek, seyirciler, kervanda bebeğin boyunda bir kız görürler korkusuyla saklanmak zorunda kalmak, yeğenin için tahammül edilir bir hayat mıdır, sanıyorsun? Onunla, öz kızınmış gibi meşgul olacağına söz verdin; halbuki her temsilde sahteliğin meydana çıkması tehlikesiyle karşı karşıya bırakıyorsun. Cesare Muzzoti, utancından yemeden içmeden kesilmeliydin.»

Cesare aşırı fedakârlıkta bulunmamaya kararlı olduğu hâlde onların direncini kırmak için boyun eğmek zorunda kaldı:

— «Peki, peki! Yaz turnesi bittikten sonra yeni bir temsil düzenleyeceğim.» Dedi.

Karısı:

— «Hayır!» Diye haykırdı. «Sana en kısa bir süre bile tanımayacağız. Clara'yı bir daha Zimbollina rolünde oynatmamaya söz vermezsen kervana dönmeyiz. Asla oynatmayacaksın! Anladın mı?»

Cesare:

— «Son sözünüz bu mu?» Diye inledi.

Leatitia kesinlikle:

— «Son!» Diye karşılık verdi.

Bunun üzerine panayırcı boyun eğdi. İsteksiz istcksiz:

— «Öyle olsun,» dedi. «Ama yazık; ne başarılı bir temsildi. Ne yapalım; kabul etmek zorundayım; yeter ki siz benimle gelesiniz.»

Kulübede sevinçli bir şamata yükseldi. Cesare kollarını açtı. Karısı ve Clara sevinçle atıldılar. Sevgiyle birbirlerine sarıldılar, ağlaştılar, bir daha birbirlerini kırmamaya söz verdiler. Tony onları başbaşa bırakmak için usulca kapıya doğru gitti.«**Bırakalım artık onları. Bu hikâye burada bitmeli...**» Diye düşünüyordu.

Ama tam o sırada kapı açıldı; noter, Bruno ve babası kulübeye daldılar.

Karşısında cereyan eden içli aile sah-

nesi noteri hiç etkilememişti. Soygun gününden bu yana bir hafta geçmişti ve bütün olanlar yüzünden sinirleri iyice bozulmuştu. Artık bu işin bir sonuca varmasını istiyordu. Sert bir sesle:

— «Hepinizi birarada bulduğuma sevindim,» dedi. «İşimizi daha kolayca bitireceğiz. Lafı uzatmayacağım: Çalınan para geri verildi, ama acele ihtiyacım olan belgeleri koyduğum çanta duruyor. Bu çantayı lütfen hemen geri verin!»

Cesare dehşet dolu gözlerle Tony'ye baktı. Delikanlı araya girdi:

— «Şuna emin olun ki, sayın üstat, Cesare...»

Fakat noter onun sözünü kesti:

— «Ah! Hayır, Tony, lütfen sen işin içine girme. Bunu bizler halledeceğiz. Cesare, cevabınızı bekliyorum.»

Tony'nin kalbi kırılmıştı; suratını astı ve sustu. Gerçeği ortaya çıkarmak için bunca emek sarfetsin, sonra da böyle azarlansındı, ha?

Destekten yoksun kalan Cesare, bizzat cevap vermek zorunda kaldı:

— «Belgeleri mi, üstadım? Bende olsaydı elbet verirdim.»

Noter perişan bir sesle:

— «Ne?» Diye atıldı. «Sizde değil mi? Peki, ne yaptınız?»

Bu sakınmasız suçlama karşısında Cesare kendini toparladı:

— «Hırsıza sorun; bana değil!» Dedi.

Bu kez Bruno'nun babası sinirlerine hâkim olamayarak atıldı:

— «Cesare, palavrayı bırakın. Biz Jandarma değiliz! Mösyö Salvin, belgeleri geri vermeniz şartıyla şikâyetini geri almaya karar verdi. Aklınızı kullanın; belgeleri verin!»

Cesare başını avuçlarının içine alarak:

— «Tamam!» Dedi. «Yine başladık! Hâlâ Zimbollina'yı duvarların ötesinden yönettiğimi sanıyorlar! Tonino. söyle onlara ki...»

Bruno gururlu bir edayla:

— «Tony'nin bize öğreteceği hiçbir şey yok,» dedi. «Kulislerinizde küçük çapta bir araştırma yaptık. İkinci kombinezonu görünce gerçeği hemen kavradım: Temsilin, Sabine'in önünde tekrarlandığı gece, bebeğin rolünü Clara oynuyordu. Geceyi yazıhanede geçiren o idi. Kasayı soyması için radyoyla yönetilmesine ihtiyaç; yoktu: Kendi kendine yapabilirdi!»

— «Ne!»

Bruno'yu hayretler içinde bırakan bu öfke dolu çığlığı savuran Tony'ydi.

— «Bu kadarı fazla,» diye çıkıştı. «Bruno, sana öğretecek bir şeyim bulunmadığını söylüyorsun, ama bil ki aldanıyorsun! Soygunu yapan Clara değildi, canım! Arada sırada numarları sahtelemekle beraber Cesare, yeğeninden böyle bir şey yapılmasını isteyecek bir insan değildir. Zaten isteseydi bile, Clara ona boyun eğmezdi.»

Her zamankinden daha kuvvetli bir edayla duran Laetitia, ve dik kafalı bir sessizliğe gömülmüş bulunan Clara, Tony'ye minnettarlıkla baktılar. Hiç beklemedikleri bir desteğe kavuşmuşlardı. Cesare delikanlıya yaklaştı ve elini omuzuna koyarak:

— «Teşekkür ederim, Tonino. Senin candan bir dost olduğunu biliyordum. — Ötekilere dönerek — Doğru,» diye ekledi. «Zimbollina'da sahtekârlık ediyo-

rum. Ne yapalım; bütün bu hünerleri yapabilecek bir robot imâl etmek elbetteki mümkündür, ama kimbilir kaça mal olur. Nihayet ben yoksul bir panayırcıyım. Üstelik bir de televizyon rekabeti çıktı; bu durumda olağanüstü bir şeyler göstermezsek seyirci bulamayız.»

Noter sabırsızlandı:

— «Peki, peki», diye panayırcının lafını kesti. «Kötü kurnazlıklarınız beni ilgilendirmez. Nihayet, televizyon da türlü sahtekârlıklara kaçıyor; çeşitli hünerleriyle play-back, gözbağcılık programlardan eksik değil. Bırakalım bunu, ama şu soygunu bize açık kalplilikle anlatın.»

Cesare kollarını uzattı; yüzüne ciddî bir ifade vermeye çalışarak:

— «Raslantı!» Diye haykırdı. «Kötü şansım benim! Clara'nın özel bir temsile gitmesine razı olduğum akşam, bir namussuz kasanızı soydu. Zavallı ben, bunu nasıl tahmin edebilirim?»

Noter acıklı bir sesle:

— «Bir adım ileri gidemiyorum,» diye sızlandı. «Hırsızı bilen yok; ben o belgeleri nasıl elde edeceğim?»

Tony:

— «Clara'yı unutuyorsunuz,» diye hatırlattı. «Geceyi yazıhanenizde geçirdi. Neler cereyan ettiğini gördü.» Sonra Clara'ya dönerek: «Clara, anlat! Konuşmakla enişteni suçlamalardan nihayet sen kurtarabilirsin!»

Cesare umutla atıldı:

— «Ah, evet civcivim benim. Konuş! Bilsinler ki, temsillerimdeki numaralarda ufak tefek sahtekârlıklar yaparım, ama aslâ hırsızlık etmem. Bu suçlamalara dayanamıyorum artık!»

Clara bir an tereddüt etti, dönüp Laetitia'ya baktı. Anlaşılan; karalar giymiş sıska kadının Clara üzerindeki etkisi, gür sesli, dev yapılı Cesare'den daha büyüktü.

Laetitia başını eğdi, kararlı bir sesle:

— «Konuş. Şu ana kadar bir şey söy-

lememen için sana yalvarıyordum; zira senin yazıhanede bulunduğunu açıkladığımız takdirde, enistenin sahtekârlığını da açığa vurmamız gerekiyordu ve bundan utanç duyuyordum. Ama madem herşey anlaşıldı, konuşabilirsin.»

Clara istemeye istemeye boyun eğdi. Kendisini kasa soymakla suçlayan bu insanları sevmediği, onları bilgisizlik ve şaşkınlık içinde bırakmayı tercih ettiği belliydi. Ama konuşmanın yararlı olduğu inancı içerisinde:

— «Yazıhanede biri vardı,» dedi kısaca. «Pencere perdesinin arkasına gizlenmişti.»

Noter:

— «Nasıl olur?» Diye şaştı. «Nereden girmiş olabilir?»

— «Bilmiyorum. Bana inanmak istemiyorsanız, inanmayın. Daha fazla konuşmam faydasız.»

Bruno telaşla:

— «Hayır, hayır, Clara,» diye araya girdi. «Devam et. Seni dinliyoruz.» Ve notere doğru dönerek kısık bir sesle. «Size önceden söylemiştim,» diye fısıldadı, «Çok aksi bir kızdır.»

Clara omuz silkti:

— «Kötü karekterliyim belki; ama kafam işler. Hemen hemen anladım, adam oraya herhalde gündüz gelip gizlenmişti. Mümkündü, zira pencere oyukları derin ve perdeler kalındı.»

Noter hak verdi:

— «Doğru. Ama ne cesaret!..»

Clara devam etti:

— «Cebinden bir pilli lamba çıkardı ve kasaya doğru gitti. Hemen hemen sabaha kadar kasayı açmaya çabaladı! Durmadan numaraları deniyordu; ama kasa bir türlü açılmıyordu. Vallahi öyle inatçı adam görmedim.»

Bir polis romanı okuyormuşcasına heyecanlanan Bruno:

— «Araya araya sonunda buldu ha?» Diye haykırdı.

— «Elbet; kasayı soyabildiğine göre! Ama tıkırtıyı duyduğumda gün ışımıştı. Adam içinde ne var, ne yok bir torbaya karma karışık doldurdu; bir şey bırakmadı. Paralarla beraber kâğıtlar da böylece gitti.»

Noter ve antikacı şaşkın şaşkın bakıştılar.

Antikacı:

— «Bütün bunlar olağan şeylerdir. Ama kızın yalan söylemediğine nasıl emin olabiliriz?»

Bereket versin Clara bu sözleri duymadı. Tony'nin sorusunu dinliyordu.

— «Peki, evden nasıl çıktı? Kapılar dışarıdan sürgülüydü ve pencerelerde de parmaklık var.»

Clara herkesi bir kez daha hayretlere düşüren bir cevap verdi:

— «Çıkmadı. Yine gidip perdenin arkasına gizlendi ve bekledi.»

Noter Salvin yine:

— «İmkânsız,» diye araya girdi. «Hizmetçi kadın her gün yazıhanenin her tarafını baştan aşağıya temizler. Şayet perdenin arkasında biri olsaydı onu, mutlaka görmesi gerekirdi.»

— «Gördü elbet. Siz de gördünüz.» Ve yarattığı şaşkınlığa bir hayli güldükten sonra, anlatmaya devam etti: «Hizmetçinin saat yediye doğru kapıyı çaldığını duydum. Sonra elinde elektrik süpürgesiyle yazıhaneye girdi. Hırsızın yakayı ele vereceğini düşünüyordum! Ama kurnaz adama şans da yardım etti. Ayağı alçıda yatan kız, hizmetçiyi içeriki odadan çağırdı. Kadın da oraya koştu...»

Bruno:

— «Hırsız da bundan yararlanıp sıvıştı...» Diye ekledi.

— «Kim demiş? Gidip, koltuklardan birine rahatça yerleşti. Hizmetçi döndüğünde, kapıyı açık bulduğunu ve girip

oturduğunu söyledi. Hattâ **'İki defa geldim. Noter burada yok dedirtiyor. İşimle meşgul olmak istemiyor. Bu kez içeriye girebildim. Artık çıkmam! '** Diye de çıkıştı.»

Clara susmuştu. Laetitia:

— «Bildiği bundan ibaret,» dedi. «O sırada Cesare gelip onu aldı. Size her şeyi anlattı. Ne yapabilirdik? Bunu polise anlatmak, Cesare'yi ele vermek demekti. Gelip bizi sorguya çekeceklerini tahmin ettim. Hemen kızı eski bağa götürdüm. İşte, bütün bildiklerimiz bu kadar.»

Bruno hayal kırıklığıyla, Clara'ya:

— «Demek hırsızı tanımıyorsun? Ama gördün!» **Dedi.**

— «Göremedim, zira geceydi. Gün ışıdıktan sonra da gözlerimi hep kapalı tuttum. Bebeğin canlı olduğunu adamın farketmesi hiç işime gelmezdi.»

Antikacı üzüldü:

— «O kurnaz soyguncunun kim olduğunu bilemeyeceğiz.»

Noter:

— «Kim demiş,» dedi. «Ben anladım. O sabah, saat yedide benimle randevusu olduğunu iddia eden adamı hatırlıyorum. Onu başımdan zor defettim.»

Antikacı şaşırmış bir halde sordu:

— «Soygunu farkedince adamdan kuşkulanmadınız mı?»

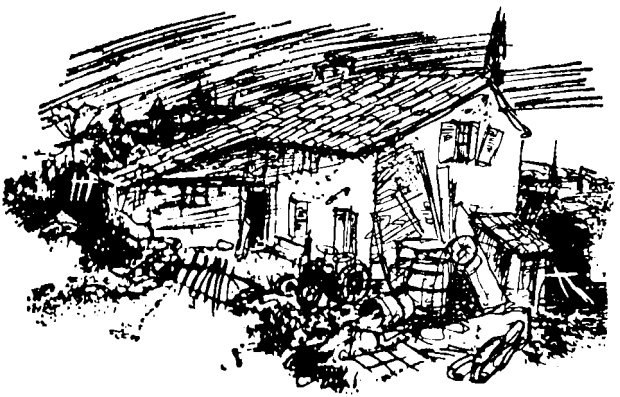
— «Hayır. Aklıma bile gelmedi. Adam kaçık, ama oldu olası zararsız diye bilinir, Meğer yanılıyormuşuz. Erkenci ziyaretçim kimdi biliyor musunuz?»

Tony sabırsızlıktan tırnaklarını kemiriyordu. Bruno, ağzını yumurta yutmaya hazırlanıyormuşcasına açmıştı. Antikacı. noterin müşterilerini gözünün önüne getiriyor. Fakat, şüpheli kişiyi bulamıyordu. Panayırcılar, kendilerini nihaî olarak kurtaracak olan adı sabırsızlıkla bekliyorlardı.

Noter:

— «Benim hırsızın adı... Sicim - Kemiren!» Deyince hep bir ağızdan bir hayret çığlığı kopardılar.

Onuncu Bölüm

EŞİ BULUNMAZ BİR HIRSIZ

Küçük grup Noterin önderliği altında tepeyi indi, Kenti dolandı ve Sicim-Kemiren'in oturduğu eve varmak üzere kırlarda ilerlemeye başladı.

Hırsızın itiraflarında hazır bulunmaya karar veren Cesare oflaya puflaya ve

ayağı taşlarda sürçe sürçe peşlerinden giderken kendi kendine söyleniyordu:

— «Adamdaki cüreti bakın hele: Beni elalemin önünde açıkça suçlamaktan çekinmedi. Hatırlar mısınız? Bana gece vakti noterin evinin yakınında rastladığını söyledi. Halbuki ben, dostum Zigorini'nin evinde uyuyordum.»

Laetitia:

— «Bunda övüneceğin bir şey yok,» diye çıkıştı. «Kaygısız kaygısız uyuyacağına kızı saat onbirde alsaydın bunlar başımıza gelmeyecekti!»

Bruno arkadaşının peşi sıra yürüyordu; Tony'ye takılmaktan kendini alamadı:

— «Söyle bakalım, sahte Zimbollina, uzun çingene elbisesi giymek, saçına kurdeleler, boynuna şangırtılı kolyeler takmak hoşuna gitti mi? Gerçekten zarif bir kız olmuştun!»

Tony:

— «Tamam! Bir, alay etmen eksikti,» diye homurdandı. «Ama unutma ki, bu şekilde giyinmeyi kabul edişim sayesindedir ki, olayın gerçekte nasıl cereyan ettiğini öğrenebildik. Bir soruşturmayı sağlam bir sonuca vardırmak isteyen, bazı fedakârlıklara katlanmak zorundadır. »

Clara:

— «Bak hele!» Diyerek omuz silkti. «Küçük bey hava basıyor! Unutuyor ki, ben olmasaydım soygunu yapanın kim olduğu aslâ ortaya çıkmayacaktı.»

Sicim - Kemiren'in evinin önüne geldikleri zaman tartışmalara bir son vermek zorunda kaldılar.

Antikacı:

— «Şuraya bakın,» dedi. «Burasının vaktıyle sevimli bir çiftlik olduğunu düşünebilir misiniz? Sicim - Kemiren denen o miskin bakın ne hâle getirdi: Pancurların boyaları düşmüş, sıvalar parça parça

dökülüyor; avlu hurdacı deposuna dönmüş.

O yeri incelemekle vakit kaybetmeye hiç niyeti olmayan Noter Salvin kapıyı vurdu. Cevap veren olmadı.

Tony:

— «İçerisi kapkaranlık,» dedi. «Kente uğramalıydık. Sicim - Kemiren mutlaka **'Cafè des Platanes'** dadır.»

Noter:

— «Kimin umurunda!» Diye karşılık verdi. «Ondan vazgeçeceğiz. Kapı kilitli değil.»

...Ve içeriye girdi; karanlık olduğundan el yordamıyla ilerlemek zorunda kaldı. Zira, Sicim - Kemiren, elektrik şirketine olan borcunu ödemediği için çoktandır elektrikten yoksundu. Neyse ki, Cesare'-nin cebinde kocaman, kavlı bir çakmak vardı. Cesare çakmağını çakınca yarı aydınlıkta Bruno'nun gözü bir petrol lambasına takıldı ve hemen yaktılar.

Tony, umutsuz bir tonla:

— «Bu çıfıt çarşısında belge bulmak, kolay iş değil,» diye sızlandı.

Gerçekten, çiftliğin içi de dışı gibiydi: Pislik, düzensizlik, bakımsızlık. Eski gereçler - halbuki bunlar oldukça değerli şeylerdi - toz toprak içinde bırakılmıştı ve üstlerinde her türlü ufak tefekler vardı. Masanın üzerinde yemek artıkları duruyordu ve bu pis bulaşıkların yanına terlikler, gazeteler konmuştu. Büfenin üzeri kutularla doluydu; ötede kapısı ardına dek açık duran dolapta çarşaflar, elbiseler karma karışık tıkılmıştı.

Noter umutsuzluğa kapılmadı; arkadaşına:

— «Lantiè,» dedi. «Siz büfeyi tarayın. Çocuklar siz de mobilyaların arkalarına bakın. Ben, dolabın içini arayacağım. Çantam kahverengi deriden; belgeler kalın bir dosya şeklinde; hemen tanıyacağınıza emin. Haydi, iş başına!»

Bruno ve Tony hemen araştırmaya ko-

yuldular; bir an duraksadıktan sonra, Clara, yüzünü buruşturarak onlara katıldı. Mobilyaların arkasında acayip şeyler buldular: Tavşan kürkünden bir yaka, boş ve dolu şişeler; yepyeni bir plover. Bunlar oraya düşmüş, öylece kalmıştı her halde... Ama noterin çantasından eser yoktu.

Öbür yanda Noter Salvin ve antikacı, ellerine geçeni odanın ortasına fırlatıyorlardı. Laetitia onlara kınamalı gözlerle bakarak:

— «Jandarmalar bize geldiklerinde bunların yaptıklarından daha beter altüst etmişlerdi,» diye homurdandı. «Ama güzel bir şey değil bu.»

Cesare itiraz etti:

— «Ne? İki gün hapishanede yatmama ve içinden çıkılmaz sıkıntılarla karşı karşıya gelmeme sebep olan serseriye acıyor musun? Çok, ama fazlasıyla iyi kalplisin, kadın.»

Oysa, ayağıyla eşyayı öteye beriye itmek suretiyle aramaktan öteye bir şey yapmıyordu, zira göbeği fazlasına imkân vermiyordu.

— «Ha gayret! Çekinmeyin! Haydi, ne var, ne yok altüst edin! Ben de yardım edeyim mi? Ne dersiniz?»

O sırada Sicim - Kemiren'in meydana çıktığı görüldü. Adam eşikte durmuştu; öyle şaşırmıştı ki, kekeleyerek konuşuyordu. Ancak, bu şaşkınlığı uzun sürmedi. Çarçabuk toparlandı ve verip veriştirmeye başladı:

— «Yo! Bu kadarı fazla! Şimdi de evlere baskın mı veriliyor? Ev sahibi yokken giriliyor ve içerisi darma dağın ediliyor? Olacak şey değil bu. Aklınızı mı oynattınız siz? Hey! Antikacı, dükkânına koşsana, müşteriler seni bekliyor; kazıklanmaya gelmişler! Hey! Siz, yumurcaklar, haydi, yallah! Çekin arabanızı! Ya şu panayırcılar; ne halt etmeye gelmişler? Sen, şişko, hapishane ağzına tat mı ver-

di? Dönmeye niyetli misin? Durun hele, gidip Jandarmaları çağırayım; sizinle ancak onlar başederler...»

— «Haydi, öyle yapın, Mösyö Rabastens. Jandarmaları çağırın Benim de onlara anlatacak çok şeyim var.»

Noterin sesini duyan Sicim - Kemiren tehdit karşısında olduğu yere çakılmış gibi kaldı.

— «Ah! Ah! Üstad,» diye inledi. «Bu namussuz memlekette beni adımla ça-

ğıran bir siz varsınız! Orada karanlıkta, sizi tanımadım. Şahitsiniz, değil mi? Benim gibi zavallı bir adama neler yaptıklarını görüyorsunuz.» Diyerek sızlanmaya başlamıştı, ama noter ona acımaya hiç niyetli görünmüyordu.

— «Rabastens, burada bulunanların hepsi, bilin ki, benim direktiflerime uygun hareket etmişlerdir. Bana yardım etmek için evinizi arıyorlar. Ve şunu da bilin ki sizin iyiliğiniz için - layık değilsiniz ya! - Poise haber vermeyip bu işi bizzat yapmaya koyulduk. Anlamaya başladınız mı?»

Sicim - Kemiren'in ufak, kurnaz gözlerinde korku belirdi. İskemlelerden birini çekti; oturdu.

— «Özür dilerim, efendiler, pek ayakta duramıyorum. Hafif bir başdönmesi... Demek, üstad, araştırma yapmanız gerekiyordu. Vay canına! Ne yaptığınızın farkında mısınız? Kanunu benden iyi bilirsiniz. Her yanı altüst etmeye hakkı-

nız varsa edin; ben, tek başıma, sizi engelleyemem!»

Serserinin küstahlığı noteri çileden çıkarmıştı:

— «Hayır, devam etmeyeceğiz. Madem ki buradasınız, gereği kalmadı. Buraya aramaya geldiğim şeyi, çantamı ve içindeki evrakı geri vereceksiniz!»

Tabii Sicim - Kemiren önce şaşkınlık numarasını yaptı. Noter, sabrı tükenerek:

«Ya bana hemen verirsiniz veya hapishaneyi boylarsınız. İnkâra kalkışmayın: Şahidimiz var. Ben yandaki odaya, kâtibemin yazdıklarını kontrole gittiğimde usulca yazıhaneme girdiğinizi ve perdelerin arkasında gizlendiğinizi biliyoruz...»

Noter, Clara'nın anlattıklarını noktası noktasına tekrarladı.

Sicim - Kemiren hayretle:

— «Vay canına! Bunları size kim anlattı. Halbuki yalnızdım. Kimse beni görmüş olamaz!»

Tony:

— «Nasıl olamaz», diye atıldı. «Bebek gördü.»

Bu son darbe zavallıyı yıktı. Geldiğinde uğradığı şaşkınlık, noterin güvenli hali ve şimdi de bebeğin şahitliği. Onu yenmek için her şey bir araya gelmişti.

— «Bebek mi?» Diye kekeledi. «Evet orada, divanın üzerindeydi. Vay canına! Her şeyi gördüğünü bilseydim, öte yana çeviririrdim. Ama bir bebek... Nasıl olur?... Kentte anlatılanlar doğru mu yoksa? Şu şişko, acaba büyücü filan mi?.»

Bruno'nun babası, adamın şaşkınlığından yararlanıp atıldı:

— «Haydi, Sicim - Kemiren, bir mertlik yap! Kâğıtları hemen ver; biz de yakanı bırakalım. Mösyö Salvin şikâyetini geri alacak ve biz de kimseye bir şey söylemeyeceğiz. Tamam mı?»

Sicim - Kemiren iç geçirdi, Cesare'ye korkulu gözlerle baktı. Büyücü cinleri

üzerine yollar diya korkuyordu belki. Sonunda karar verdi:

— «Peki, çantayı vereyim; ama siz de bir şey söylemeyeceksiniz. Sözünden dönen domuzdur!»

Sendeleyerek perdeyle örtülmüş bir duvar oyuğuna doğru gitti. Gerisinde duran döşeği kaldırdı.

Tony:

— «Hiç aklımız yokmuş,» diye mırıldanıyordu. «Aslında ilk bakılacak yer orasıydı.»

Sicim - Kemiren elinde çantayla onlara doğru geliyordu. Noter heyecanla atılıp kaptı ve açtı.

— «Kâğıtlar içinde. Of be! Vay, Rabastens vay! Bana, kâbuslarımda hatırlayacağım bir hafta geçirttin; ne kadar böbürlensen yeridir. Neden senin hakkında... Her neyse; söz verdim. Paramı geri aldım; kağıtlarım da burada; daha ne isterim?»

Sicim - Kemiren:

— «Bütün kâğıtlar mı? Onu Allah bilir!» Diye mırıldandı.

Dönüp sandalyasına oturmuştu. Onun yakınında duran Tony, yüzündeki ifadenin değiştiğini farketti. Az önceki perişan adam değildi; aksine, yüzünde böbürlenmeli bir zafer adınlığı görülüyordu.

Noter kaygıyla:

— «Nasıl?... Bütün kâğıtlar içinde değil mi demek istiyorsunuz? Peki, niye?» Diye sordu.

Sicim - Kemiren sinsi sinsi bir alaycılıkla:

— «Niye, öyle mi?» Diye karşılık verdi. «Tahmini güç değil, sanırım. Bunca zahmete boş yere katlandığımı düşünemezsiniz, değil mi? Bir soygun yaptım, laf değil! Hem öyle başarılı oldu ki, kimse işin içinden çıkamadı. Ben başardım. Ben, Fèlicien Rabastens, öbür adıyla Sicim - Kemiren. Ve o namussuz bebek ol-

masaydı hiç kimse bir şey anlayamayacaktı. Öyle değil mi?»

O sırada noter çantayı açmış, harıl harıl karıştırıyordu.

Birden:

— «Rabastens!» Diye haykırdı. !İçinden aldığınızı anladım. Ablanızın vasiyetnamesini geri verin bana.»

Adam sırıtarak:

— «Yağma yok! Onu aklınızdan çıkarın. O vasiyetname ailenin yüz karasıdır.» Ve diğerlerine dönerek anlattı. «Ablam ne yapmış, bilir misiniz? Beni mirasından mahrum etmiş. Katedral meydanındaki aile evimizi kuzenim Arthur'e bırakmaya cüret etmiş. Üçüncü derecede bir kuzen. Üstelik muhtaç da değil. Toulose'da kasap dükkânı işletiyor; binliklere, yüzlüklere para dediği yok!»

Noter sert bir sesle:

— «Haydi! Haydi Rabastens!» Diye azarladı. «Günahsız pozlar takınmayın.

Biliyorsunuz ki ablanız sizi mirasından mahrum bırakmaya güçlükle razı oldu; sürdüğünüz serserice bir hayat onu perişan ediyordu. Bu durumda size mal bırakmak kötülük etmekti, zira bu evi hemen satar ve eskisinden de çok içmeye koyulurdunuz.»

Sicim - Kemiren şiddetle itiraz etti:

— «Aslâ! O evi satmam. Aile konutu, saklanır. Hem sonra, orada yaşamayı daima çok arzu etmişimdir. Yaşlandım; bu-

rada, kentten uzak bu ıssız yerde yaşayamam artık. Kente taşınacak, evime yerleşeceğim. O evim bakımlı olacak. Elbet ya! Ne gülüyorsunuz? Burası çok eski. Burada yaşamak hoşuma gitmiyor. Ama kentteki ev, bir aile yadigârıdır. Onu temiz tutacağım. Oraya yerleşerek rahata kavuşacağım.

Noter iç geçirdi:

— «O eski nakaratı bilirim. Üç aydan beri hep aynı şeyi tekrarlayıp duruyorsunuz. Ama size söylüyorum; elimden hiç bir şey gelmez. Vasiyetname her bakımdan kanuna uygun Aksine bir şey yapamayız!»

Sicim - Kemiren:

— «Ben de sizin nakaratı bilirim: Vasiyetname var, elden bir şey gelmez. Ama vasiyetname yoksa? Ev kimin olur? En yakın akrabanın, değil mi? En yakın akraba da benim. Bu ev benim olacak! Vasiyetnameye gelince; işiniz yoksa arayın durun. O, çoktan uçtu gitti! Toz oldu!»

Gülünç bir böbürlenmeyle oradakilere bakıyordu. Çok sevinçliydi.

Noter:

— «Demek derdiniz buydu? Koskoca bir soygunu, vasiyetnameyi elde etmek için düzenlediniz ha?»

— «Daha ne işin olacaktı? Zaten paraya boşveririm! Ben hırsız değilim. Ne sandınız ya! Gerçi kasada ne var ne yok aldım, çünkü ayıracak zamanım yoktu. Eve gelip de paraları saymaya koyulduğumda, sayamayacığım kadar çok olduğunu görünce ne yapacağımı bilemedim. İnanın ki, çok vicdan azabı duydum. Gidip çıkmaz sokağı beklemeye koyuldum. Issız olduğu bir sırada paraları pencereden içeriye atarak sahibine ulaştırdım.»

Bruno: Bunca cüret karşısında apışıp kalmıştı:

— «Ve **'Cafe de Platanes'**da, parayı kimin geri verdiğini gördüğünüzü anlatmaya cesaret ettiniz ha?» Diye haykırdı.

Kendine özgü bir ahlak anlayışı olan Sicim - Kemiren hiç istifini bozmadı:

— «Yalan mı söylüyordum? Kimin iade ettiğini gerçekten biliyordum.» Dedi

Tony:

— «Ya öteki kâğıtları?» Diye sordu. «Neden paralarla birlikte onları da geri vermediniz? Onlara ihtiyacınız yoktu.»

Sicim - Kemiren delikanlıya küçümser bir ifadeyle baktı:

— «Enayi miyim? Noter, içinden bir tanesinin eksik olduğunu anlar ve bu işi benim yaptığım meydana çıkardı. Onları daha sonra, evime yerleştikten sonra geri verecektim. O allahın belası bebeğin yüzünden daha önce vermek zorunda kaldım. Her neyse, önemi yok! Simdi artık ev benim. Ölye değil mi, Noter Bey?»

Noter suratını ekşitti:

— «Sevgili Mösyö Rabastens, ne yazık ki kanun senden daha kurnaz. Vasiyetnamenin bir sureti bankada bulunur. Daha,

çok ter dökmeniz gerekecek. Ama önce bana şunu söylesenize: Kasayı nasıl açabildiniz?»

Sicim - Kemiren kurnaz kurnaz baktı:

— «İşten bile değil!» Dedi. «Altı harf: sayısını çoktan farketmiştim. Sizi sık sık ziyaret ettim; her defasında kasada bulunan vasiyetnâmeyi görmek istedim. Bu sayede harflerden üçünü buldum. Kasayı gözümün önünde açmaktan çekinmiyordunuz. O zavallı Sicim - Kemiren'den kim sakınır? Salak dersiniz ya, harflerden üçünü bulmakta gecikmedim: İkincisi A, dördüncüsü İ, sonuncusu E, idi.»

Oradakiler sarhoşu büyük bir dikkatle dinliyorlardı. Onda, böyle bir gözlem yeteneği bulunabileceği kimin aklına gelirdi. Kazandığı takdirin farkına varan Sicim - Kemiren kurum satıyordu:

— «Altı harften üçünü bulduğuma göre gerisini çıkaracağıma inanıyordum. Evde eski bir sözlük vardı; onun yardımıyla bir liste yapmaya koyuldum. Ama

kolay olmadı. Ne kelimeler buldum, bilseniz: Lafine'ler, albine'ler, racine'ler, neler! Sonra sabahleyin birden aklıma geldi. yandaki odada yatan küçüğü hatırladım. Önce, o odadaki camdan kaçmayı kurmuştum; zira parmaklıksızdı. Nereden geçeceğimi kestirmek için, odanın kapısını usulca açayım dedim. Meğer küçük uyumuyormuş! Bağırmaya başladı. O anda iş yattı sandım! Neyse ki, üzerinde duran olmadı. Ama ne var ki, o Allahın belâsı bebek başıma kaldı ve yazıhaneye kilitlendim. Öyle ki sabahı beklemeli ve kurtulmak için bir çâre bulmalıydım. Evet... Şey, ne diyordum?»

Anitikacı heyecanla:

— «Kelimeyi!» Diye atıldı. «Kasayı açan kelimeyi nasıl buldunuz?»

— «Ha, tamam! Küçüğü hatırladım işte! Adının Sabine olduğunu duymuştum... Harfleri çevirdim. Hop! Kasa açılıverdi!»

Noter:

— «İnanılacak gibi değil!» Diye haykırdı. «Bu kurnazlık, bu zekâ, bu sebat! Rabastens, bunları iyiye ve hakkıyla kullanmadığınızdan ötürü utanç duymalısınız!»

Sicim - Kemiren bu iltifattan öylesine mutlu olmuştu ki, onların geldiklerine çok sevindiği ziyaretçilermiş gibi, büyük bir nezaketle kapıya dek uğurladı. Adamlar karanlık yolda uzaklaşırken peşlerinden:

— «Sahiden, bankada bir başka nüshası var mı?» Diye sordu. «Eh! Ne yapalım! Bankayı da soyarız!»

Noter:

— «Sahi mi, sahi mi?» Diyordu, yanındakilere. «Yapar mı, yapar.»

•

Rüyalarındaki eve kavuşmak için, Sicim - Kemiren'in bu aşırılığı da yapmasına gerek kalmadı. Birkaç gün sonra, Sa-

bine kollarını Tony'nin ve Bruno'nun omuzuna dolamış, bahçede ilk adımlarını atmaya çalıştığı sırada, noter, soyguncuyu çağırdı:

— «Rabastens, size müjdeli bir mektup var. Kuzeniniz Arthur, ablanızın mirasını kabul etmiyor. Zira uzak akraba olduğundan hemen hemen evin değerine eşit vergi vermesi gerekiyor. Öyle ki, mirası reddetmeyi daha uygun bulmuş. Bu durumda ablanızın evi size kalıyor.»

Sicim - Kemiren bu sevinçli habere apışmış, kalmıştı:

— «Ne? Mirası reddediyor, ha? Öyleyse vasiyetnameyi yakmama gerek yok.»

— «Yok ya! Boş yere bunca zahmete girdiniz.»

Şimdi, artık kanunî mirasçı olan adam kurnaz bir alaycılıkla:

— «Boş yere mi, değil mi, bilemem.» Dedi. «Ama inanın ki, iki tedbir bire yeğdir. Hem sonra, Allah, gayretli kulunu

sever. Kaldı ki Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olmamayı düşünmek gerekir.»

Noter, bu emsalsiz müşteriye evin anahtarlarını uzatarak atasözü yağmuruna son verdi.

Sicim - Kemiren ok gibi fırladı ve hemen o akşam yeni evine geçti.

İşin garibi, o temiz-pak eve taşınalı, Sicim - Kemiren'de akıl almaz bir değişme olmuştu. Vaadinde durdu: Konutunu titizce temizliyor, küçük bahçeyi çapalıyor, sarmaşık güllerini suluyor, camları siliyor ve cilâlı parkeleri kirletmemek için eve girer girmez ayakkabılarını çıkarıyor. Bunca gayreti takdirle karşılayan ihtiyar komşu kadın birkaç parça sebze karşılığında çamaşırlarını yıkıyor...

Kısacası Sicim - Kemiren serserisi yavaş yavaş yok olmakta yerini sâkin ve durumundan hoşnut, babacan Félicien Rabastens'e bırakmaktadır.

Bunun sonucu, **'Café des Platanes'**

yağlı müşterilerinden birini kaybetmiş bulunuyor. Ah! Bütün bunlar bir anda gerçekleşiverdi diyemeyiz. Bir akşam, kafadarlarıyla oturmuş demlenirken Sicim - Kemiren kıvançla:

— «Beyler, noterin yazıhanesini kim soydu, biliyor musunuz?» Diye sormuştu. «Bebek değil; hayır: Ben...»

Böylesine böbürlenmeli bir iddiaya nasıl inanılırdı.

— «Kes bir! Böyle bir şey yapabilmesi için, insanda kafa bulunmalı, kafa!»

— «Hey! Dinleyin! Sicim - Kemiren'in son palavrasını dinleyin!»

O akşam meyhanede çok güldüler. Ve öfkeden çılgına dönen Sicim - Kemiren:

— «Beni alık yerine koymuşlar; olacak şey değil!» Deyip, kapıyı çarparak çıktı.

O günden sonra eski arkadaşlarına sırt çevirdi ve bunun sonucu da, içkiyi bıraktı.

Bruno:

— «Bu eve kavuşmak Sicim - Kemiren'in üzerinde bunca iyi etki yapacak diye kimin aklından geçerdi?» Diyordu. «Bu maceranın hiç değilse iyi bir sonucu oldu.»

Aslında iyi sonuçları çoktur: Aklı başına gelen Cesare, temsillerine **«sahte»** numaralar katmıyor. Clara eski mesleğine, ip cambazlığına dönüyordu. Numarasını yine Zimbollina'nın giysileriyle yapıyor; ancak, sonunda bebek de sahneye çıkıyor ve seyirciler hayal mı gördüklerini düşünerek şaşıyorlar. Clara perukasını ve maskesini çıkarıyor. O zaman seyirciler onu çılgınca alkışlıyorlardı.

Cesare aynı zamanda bir oyun da öneriyor: Clara ve Zimbollina ile birlikte dansediyor ve seyirciler asıl Zimbollina'nın hangisi olduğunu tahmin etmeye çalışıyorlardı. Elbette kolay olmuyor. Turne biraz da bu sayede çok başarılı geçiyordu.

Nanette yeni numaraları sabırsızlıkla bekliyor. Arkadaşı Clara'nın, Fransa'nın dört bucağından yolladığı kartpostalları da titizlikle biriktiriyor ve evdekilere soruyordu:

— «İlkbahara daha çok var mı? İki Zimbollina'mı da öyle göresim geldi ki!»

Sabine de dönmelerini sabırsızlıkla bekliyor. Gözünü daldan, budaktan sakınmaz kızın şimdi bütün hevesi Cesare'nin trupuna katılmak.

— «Trapez öğreneceğim; sonra atla perende atmayı Sonra...»

Onun bu yeni hevesini ciddiye almayan annesi:

— «Sonra da buraya gelip yaralarını ve kırıklarını tedavi ettireceksin.» Diye işi alaya alıyor.

Marion Teyze, heyecanından nihayet kurtulan koca Yavuz'una gözü gibi bakıyor; günde en az bir defa öfkeleniyor; sonra da o saman alevi öfkelerini affettirmek için nefis yemekler pişiriyor ve:

— «Tony gibi iyi kalpli bir çocuk daha yoktur.» Diye onu herkese övüyor.

Tony ve Bruno şimdi aynı lisede okuyorlar ve okul dışında bayırlarda birlikte koşuşuyor; Lices'de rugbi oynuyor; surlarda tarihî kahramanlar gibi savaşıyor, aynı zamanda yeni maceraya atılmak için fırsat kolluyorlar. Ve Sicim - Kemiren'in turistlere, **«noterliği soyan bebek...»** hikâyesini anlattığını duydukça kahkahayı basmaktan kendilerini alamıyorlardı.

Görüldüğü gibi, Sicim - Kemiren uslanmasına uslandı ama, yine de oldukça yüzsüz...

S O N

"Pembe Kitaplık" Serisi'nde bugüne kadar yayınlanmış kitaplar :

1 — Poly *(Cécile Aubry)*

2 — Hollanda'lıların Hazinesi *(Odette Joyeux)*

3 — Üç Afacan'ın Garip Komşusu *(Roberte Armand)*

4 — Portbagajdaki Kedi *(Paul - Jacques Bonzon)*

5/6 — Poly Tâtilde *(Cécile Aubry)*

7 — Vizon Hırsızları *(Erica Certon)*

8 — Küçük Fantoma ile Sihirli Lâmba *(Georges Chaulet)*

9/10 — Poly, İmdat! *(Cécile Aubry)*

11 — Robot Dansöz *(Huguette Carrière)*

❦

"Pembe Kitaplık" Serisi'nde gelecek ay yayınlanacak kitap :

12 — Poly ve Kara Elmas *(Cécile Aubry)*

Genel Dağıtım : BATEŞ - Cağaloğlu / İSTANBUL

Şehirleri, kasabaları, köyleri dolaşarak panayırlarda halka hoşca vakit geçirten bir eğlence barakasının en çok tutulan gösterisi; Zimbollina adındaki dansözün akıllara durgunluk veren danslarıdır.

Bazı kimseler bunun bir robot dansöz olduğu kanaatindedirler.

Akıllı ve girgin bir çocuk olan Tony bu Zimbollina'nın sırrını çözmeğe karar verir. Ve böylece olaylar silsilesi birbirini tâkip eder...

Robot Dansöz, bu serinin bundan önceki kitaplarında olduğu gibi, bütün çocukların zevkle okuyacakları bir eserdir. Hararetle tavsiye ederiz.

BAŞKAN YAYINLARI

Güzel Sanatlar Matbaası A.Ş.

10 TL.